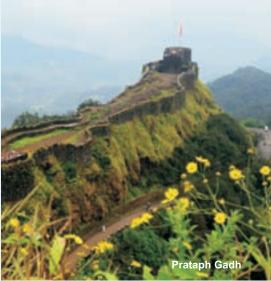
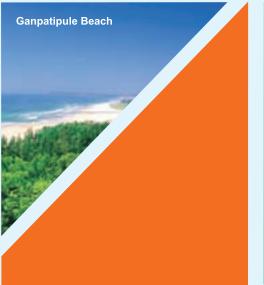
38 th ANNUAL REPORT 2012-2013

३८ _{वा} वार्षिक अहवाल २०१२-२०१३

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION

> (Government of Maharashtra Undertaking) (महाराष्ट्र शासन अंगीकृत)

Maharashtra Tourism Development Corporation Ltd. महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित

(A Government of Maharashtra Undertaking) (महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम)

नोंदणीकृत कार्यालय

सी.डी.ओ. हटमेंटस्, एल.आय.सी. (योगक्षेम) बिल्डींगच्या समोर, मादाम कामा रोड, मुंबई - ४०० ०२० दूरध्वनी : २२०४ ४०४०, २२८४ ५६७८, २२०२ ४६२७, २२०२ ६७१३, २२०२ ७७६२ ● फॅक्स नं. ९१२२-२२०२४५२१

REGISTERED OFFICE

C. D. O. Hutments, Opp. LIC Bldg., Madame Cama Road, Mumbai - 400 020. Tel.: 2204 4040, 2284 5678, 2202 4627, 2202 6713, 2202 7762 ● Fax No. 9122-22024521

-: प्रादेशिक कार्यालये / REGIONAL OFFICES :-

-: मुंबई / Mumbai :-

पु. ल. देशपांडे कला अकादमी, तीसरा मजला, रविंद्र नाट्य मंदीर, प्रभादेवी, मुंबई-४०० ०२५.

दूरध्वनी : (एस्टीडी - ०२२) २४३० ०४१३, २४३० ०४०८, २४३२ ७४९४ ● फॅक्स नं. : ९१२२-२४३० ०४०८ P. L. Deshpande Kala Academy, 3rd Flr. Ravindra Natya Mandir, Prabadevi, Mumbai-400 025. PHONE : (STD 022) 2430 0413, 2430 0408, 2432 7494 ● Fax : 9122-2430 0408

-: औरंगाबाद / Aurangabad :-

पर्यटक निवास, स्टेशन रोड, औरंगाबाद – ४३१ ००१ ● दूरध्वनी : (एस्टीडी – ०२४०) २३३१५१३ , फॅक्स नं. २३३११९८ Holiday Resort, Station Road, Aurangabad-431 001 ● Tel. : (STD 0240) 2331513, Fax : 2331198

-: रत्नागिरी / Ratnagiri :-

कलेक्टर ऑफीस कंपाऊंड, जयस्तंभ जवळ, रत्नागिरी - ४१५ ६१२ ● टेलिफॅक्स : (एस्टीडी - ०२३५२) २२३८४७ Collector Office Compound, Near Jaistambha, Ratnagiri- 415 612 ● Telefax : (STD 02352) 223847

-: नागपूर / Nagpur :-

वेस्ट हायकोर्ट मार्ग, ग्रामीण तहसील कार्यालय जवळ, सिव्हिल लाईन्स, नागपर - ४४० ०१२

दूरध्वनी : (एस्टीडी - ०७१२) २५३३ ३२५, फॅक्स नं. २५६० ६८०

West Highcourt Road, Near Gramin Tahasil Office, Civile Lines, Nagpur-440 012. Tel.: (STD 0712) 2533 325, Fax No. 2560 680.

-: नाशिक / Nashik:-

टी/१, गोल्फ क्लब, जुना आगरा रोड, नाशिक ४२२ ००२., दूरध्वनी : (०२५३) २५७० ०५९, फॅक्स नं. २५७१ ३५२ T/1, Golf Club, Old Agra Road, Nashik - 422 002 ● Tel. : (STD 0253) 2570 059, Fax No. 2571 352.

-: पुणे / Pune :-

'आय' ब्लॉक, सेंट्रल बिल्डींग, पुणे - ४११ ००१ ● दूरध्वनी : (०२०) २६१२६८६७, २६१२८१६९ फॅक्स नं. २६११ ९४३४ "I" Block, Central Bldg., Pune - 411 001. ● Tel. : (STD 020) 26126867, 26128169 Fax : 2611 9434

-: अमरावती / Amravati :-

बरॅक क्र. ३, अन्न पुरवठा ऑफिस नजिक जिल्हाधिकारी कार्यालय परिसराजवळ, अमरावती-४४४ ६०१.

दूरध्वनी : (०७२१) २६६१ ६११, २६६१ ६१२.

Barrack No. 3, Near Food Distribution Office, Near Collector's Office Premises, Amravati-444 601.

Tel.: (STD 0721) 2661 611, 2661 612

-: बँक / BANKS :-

स्टेट बँक ऑफ इंडिया / State Bank of India सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया / Central Bank of India युनियन बँक ऑफ इंडिया / Union Bank of India बँक ऑफ महाराष्ट्र / Bank of Maharashtra बँक ऑफ इंडिया / Bank of India सिंडिकेट बँक / Syndicate Bank कॉरपोरेशन बँक / Corporation Bank एचडीएफसी बँक / HDFC Bank

स्टेट बँक ऑफ हैद्राबाद / State Bank of Hyderabad अभ्युदय को–ऑप, बँक लिमिटेड, मुंबई / Abhyudaya Co-op. Bank Ltd., Mumbai दि अजरा अर्बन को-ऑप बँक लि. / The Ajara Urban Co-op. Bank Ltd.

-: लेखा परीक्षक / AUDITORS / :-

बाटलीबॉय आणि पुरोहित / Batliboi & Purohit सनदी लेखापाल / Chartered Accountants

Maharashtra Tourism Development Corporation Ltd. महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित

(A Government of Maharashtra Undertaking) (महाराष्ट्र शासनाचा उपक्रम)

C. D. O. Hutments, Opp. LIC Bldg., Madam Cama Road, Mumbai - 400 020. सी.डी.ओ. हटमेंटस्, एल.आय.सी. (योगक्षेम) बिल्डींगच्या समोर, मादाम कामा रोड, मुंबई - ४०० ०२०

NOTICE OF THE 38TH ADJOURNED ANNUAL GENERAL MEETING अड़तिसत्या संस्थगित केलेल्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेची नोटीस

To,

The Shareholders / भागधारकांस,

Date / दिनांक : 26-08-2016 / २६-०८-२०१६

Place / ठिकाण : Mumbai / मुंबई

Notice is hereby given that 38th Adjourned Annual General Meeting of the Members of the Maharashtra Tourism Development Corporation Ltd. will be held on Monday, 19th September, 2016 at 11.00 pm at the Head Office, C.D.O. Hutments, Opp. Yogakshem(L.I.C. Building), Madam Cama Road, Mumbai-400 020 to transact the following Business.

ह्या नोटीसी द्वारे असे कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित च्या सदस्यांची ३८वी सर्वसाधारण वार्षिक सभा सोमवार, दि. १९ सप्टेंबर, २०१६ रोजी सकाळी ११.०० वाजता खाली दिलेल्या कार्यसूची मध्ये दिलेल्या विषयांवर निश्चीतीकरणांसाठी, मुख्य कार्यालय, सी. डी. ओ. हटमेंट्स, योगक्षेम (एल.आय.सी. बिल्डिंग) समोर, मादाम कामा रोड, मुंबई-४०० ०२० येथे आयोजित करण्यात येणार आहे.

साधारण कार्यसूची (Ordinary Business)

- 1. To receive, consider and adopt the the Balance Sheet as at 31st March 2013 and Profit and Loss Account for the year ended on that date and the Report of the Directors and the Auditors thereon along with CAG's final Comments.
- To declare dividend @ 5% on Profit of Financial Year 2012-13
- महामंडळाचे दि. ३१ मार्च, २०१३ च्या अंतिम ताळेबंद पत्रक व नफा-तोटा पत्रकास तसेच संचालक मंडळाचा व लेखा परिक्षकाने दिलेला अहवाल आणि महालेखापालाच्या अंतिम अभिप्राया सहीत, तो प्राप्त करून त्यावरील विचारविमर्ष केल्यानंतर त्यास मंजुरी देवून त्याचे अवलंबन करणेबाबत.
- सन २०१२-१३ ह्या आर्थिक वर्षा साठी ५% लाभांश घोषित करणेबाबत मंजूरी घेणे.

By order of the Board of Directors संचालक मंडळाच्या आदेशावरून sd/- / स्वाक्षरीत/-

(Dr. K. H. Govindraj / के. एच. गोविंदराज)

Managing Director / व्यवस्थापकीय संचालक

M. T. D. C. Ltd, Mumbai / म.प.वि.म., मर्यादित, मुंबई.

Note: / ਟੀਥ: A member entitled to attend and vote is entitled to appoint a proxy to attend and vote instead of himself and the proxy need not be a member. Proxies in order to be effective must be received at the Registered Office of the Company not less than forty eight hours before this Annual General Meeting.

महामंडळाचे सदस्य जे सभेस उपस्थित राहण्यास तसेच मत देण्यास पात्र असतील असे सदस्य हे स्वतःच्या जागी प्रतिनिधी (proxy) नियुक्त करु शकतात. ते सभेस उपस्थित राहु शकतात तसेच मत देऊ शकतात. नियुक्त होणारे प्रतिनिधी हे सदस्य असणे आवश्यक नाही. तसेच प्रतिनिधी अर्ज हे महामंडळाच्या कार्यालयात सर्वसाधारण वार्षिक सभेच्या ४८ तास अगोदर करणे आवश्यक आहे.

?

प्रती,

महामंडळाचे भागधारक

दि. ३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वित्तीय वर्षाच्या परिक्षित लेख्यासह ३८ वा वार्षिक अहवाल आपले संचालक सहर्ष सादर करीत आहेत.

वित्तिय निष्कर्ष

दि. ३१ मार्च २०१३ राजी संपलेल्या वर्षातील महामंडळाची वित्तीय कामगिरी पुढीलप्रमाणे संक्षिप्त स्वरूपात आहे.

(रु. लाखात)

तपशील	२०१२-२०१३	२०११-२०१२
ਫੀਕळ ਤਨਪਸ਼	3८२०.४४	४२२२.६७
एकूण खर्च	३ ४७२.४१	३५९५.૦६
असामान्य बाबी	૨૧.ૡ૨	-
करपूर्व नफा	રૂદ્દ૧.૫૪	६२७.६२
कराची तरतूद	990.40	898.00
करपश्चात नफा	99.08	२१३.५५

लाभांश

पुनर्विलोकनाखालील वित्तीय वर्षामध्ये संचालक निव्वळ नपयावर ५% लाभांश देण्याची शिफारस करीत आहेत.

महामंडळाची कामगिरी

पुनर्विलोकनाखालील वित्तीय वर्षामध्ये महामंडळाने रू. ३,८२०.४४ लाख इतके उत्पन्न मिळविले आहे, तर रू. ३४७२.४१ लाख इतका खर्च केला आहे. गतवर्षीच्या रू. २१३.५५ लाख इतक्या रकमेच्या तुलनेत अहवाल साली रू. १९९.०४ लाख इतका करपश्चात नफा कंपनीने मिळविला आहे.

उल्लेखनीय बाबी

पुनर्विलोकनारवालील वित्तीय वर्षामध्ये महामंडळाच्या डेक्कन ओडिसी या लक्झरी ट्रेनची कामिगरी चांगली राहिली. गतवर्षीच्या रू. ८१३.८४ लारवांच्या तुलनेत अहवाल साली रू. ६२८.१८ लारव इतके उत्पन्न डेक्कन ओडिसीने मिळविले. यामध्ये आरक्षण, नोंदणी, तिकिटविक्री व गाडीवर पुरविण्यात आलेल्या सेवाधिष्ठित उत्पन्नांचा समावेश आहे. पुनर्विलोकनारवालील वित्तीय वर्षामध्ये मिळविलेल्या एकूण उत्पन्नापैकी गतवर्षीच्या रू. ६७०.७३ लारवांच्या तुलनेत रू. ५८८.८१ लारव इतकी रक्कम विदेशी चलनातील आहे.

स्थानिक संस्कृती, हस्तकला आणि परंपरा यांना चालना देण्याचे उद्दिष्ट डोळ्यांसमोर ठेवून महामंडळाने नेहमीच अनेक सांस्कृतिक उपक्रम आयोजित केले आहेत. तसेच, भारत सरकार व राज्य शासनाच्या पर्यटन विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने अनेक सांस्कृतिक कार्यक्रमांच्या आयोजनात पुढाकार घेतला आहे. महामंडळाने एलिफंटा महोत्सवासारखे अनेक महोत्सव आयोजित केले. तसेच महामंडळाने डब्ल्यु. टी. एम., लंडन व आय. टी. बी., बर्लिन यासारख्या आंतरराष्ट्रीय प्रदर्शनात्मक कार्यक्रमांत भाग घेतला.

संचालक

पुनर्विलोकनारवालील वित्तीय वर्षामध्ये महामंडळाच्या संचालकपदी काहीही बदल करण्यात आलेले नाहीत.

संचालकाचे उत्तरदायित्व विधान :

कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम २१७(२अअ) नुसार, महामंडळाच्या संबंधित विभाग प्रमुखांकडून प्राप्त झालेल्या अभिवेदनाचे आधारे संचालक अशी खात्री देतात की,

- 9. वार्षिक अहवाल सादर करताना वस्तूंच्या निष्क्रमणांविषयी सुयोग्य खुलाशासह प्रचलित लेखांकन मानंकाचा अवलंब करण्यात आला आहे.
- संपलेल्या आर्थिक वर्षातील महामंडळाचा कारभार आणि त्या कालावधीसाठी महामंडळाचा नफा याबाबत खरे आणि निर्दोष चित्रण करण्यासाठी संचालकांनी वाजवी आणि सूझ लेखांकन धोरणे निवडली आहेत आणि त्यांचा सातत्याने अवलंब केला आहे आणि निर्णय व अंदाज तयार केले आहेत.

DIRECTORS' REPORT

To.

The shareholders of the Corporation

Your Directors are pleased to present the 38th Annual Report and the audited accounts for the financial year ended 31st March 2013.

FINANCIAL RESULTS

The financial performance of the Corporation, for the year ended 31st March 2013 is summarised below

(₹ in Lakh)

Particulars	2012-13	2011-12
Gross Receipt	3820.44	4222.67
Total Expenses	3472.41	3595.06
Extra Ordinary Items	21.52	-
Profit before Tax	369.54	627.62
Provision for Tax	170.50	414.07
Profit after Tax	199.04	213.55

DIVIDEND

During the financial year under review Directors recommended 5% dividend.

PERFORMANCE

During the financial year under review, your Company has earned income of ₹ 3820.44 lakhs & incurred expenses of ₹ 3472.41 lakhs. The Company earned Profit after tax of ₹ 199.04 Lakh compared to ₹ 213.55 Lakh in the previous year.

HIGHLIGHTS OF ACTIVITIES

During the financial year under review, the income generated by the Deccan Odyssey Luxury Train was ₹ 628.18 Lakh as compared to previous year's income of ₹ 813.84 Lakh. This consists of income generated from reservations, bookings and sale of tickets along with other services provided by the Deccan Odyssey Luxury Train. Out of the total income generated during the year, under review, ₹ 588.81 Lakh was generated in foreign exchange as compared to ₹ 670.73 Lakh in the previous year.

With a view to promote local culture, craft and traditions your Corporation has always extended support in organizing various activities and has initiated various tourism promotional activities in association with Department of Tourism, Government of Maharashtra & Govt. of India. The Corporation celebrated festivals like Elephanta Festival and also participated and supported other Festivals. Also the Corporation participated in international Event like W.T.M. at London and ITB at Berlin.

DIRECTORS

During the year, under review following changes there were no changes made in Directorships of the Corporation.

DIRECTORS RESPONSIBILITY STATEMENT

Pursuant to the requirements under Section 217(2AA) of the Companies Act, 1956, the Directors, based on the representations received from the concerned Heads of Department confirm.

- (i) that in the preparation of the Annual Accounts, the applicable accounting standards had been followed along with proper explanation relating to material departures.
- (ii) that the Directors had selected such accounting policies and applied them consistently and made judgments and estimates that are reasonable and prudent so as to give true and fair view of the state of affairs of the Corporation at the end of the financial year and of the profit of the Corporation for that period.

- ह. महामंडळाच्या मत्ता सुरक्षित ठेवण्यासाठी व त्याबाबत काळजी घेण्यासाठी तसेच लबाडी व अनियमितता रोखण्यासाठी व शोधण्यासाठी सेर अधिनियमांतर्गत तरतुदींनुसार, सुयोग्य अभिलेख ठेवण्याच्या दृष्टीने संचालकांनी योग्य व पुरेशी खबरदारी घेतली आहे.
- ४. संचालकांनी प्रचलित उद्योगपध्दतीच्या आधारे वार्षिक लेखे तयार केले आहेत.

लेखा परीक्षक

मे. बाटलीबॉय ॲण्ड पुरोहित, सनदी लेखापाल यांची भारताचे महानियंत्रक व महालेखाकार यांनी कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ६१९ नुसार महामंडळाचे लेखा परीक्षक म्हणून आर्थिक वर्ष २०१२-१३ साठी नेमणूक केली.

लेखापरीक्षकानी अहवालात नोंदविलेली निरीक्षणे व सूचना तसेच हिशोबसंबंधीच्या या नोंदी स्वयंस्पष्ट असल्याने त्या कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम २१७ नुसार अधिकच्या अभिप्रायाची आवश्यकता नाही.

भारताचे महानियंत्रक व महालेखाकार यांनी घेतलेला लेख्यांबाबतचा आढावा

३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षाचा महामंडळाबाबत लेख्यांचा भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखाकार यांनी घेतलेला आढावा अहवाल महामंडळास प्राप्त झाल्यावर, तो महामंडळाच्या सदस्यांना पाठविला जाईल.

कर्मचारी वर्गाचा तपशील

कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम २१७(२अ) आणि कंपनी नियम, १९७५ (कर्मचारी वर्गाचा तपशील) मधील विहित कमाल मर्यादेबाहेर एकाही कर्मचाऱ्याचे वेतन जात नसल्याने सदरबाबत कर्मचाऱ्यांचा तपशील निरंक आहे.

ऊर्जाबचत, तंत्रज्ञान आत्मसातीकरण, विदेशी चलन अर्जन व व्यय

आपले महामंडळ, कंपनी (संचालक मंडळाचे अहवालातील तपशील प्रकटीकरण) नियम १९८८ मध्ये विहित केल्यानुसार कोणतीही काम करीत नाही, त्यामुळे सदर तरतूद महामंडळास लागू होत नाही.

विदेशी चलन अर्जन व व्यय खालीलप्रमाणे :

तपशील	२०१२-१३ (रक्कम रु. लाखांमध्ये)
विदेशी चलन अर्जन	
- डेक्कन ओडिसी लक्झरी ट्रेन ची तिकीट विक्री व गाडीतील सेवा	
उपलब्ध केल्याबद्दल प्राप्त झालेले परकीय चलनातील उत्पन्न	4८८.८9
विदेशी चलन रवर्च	
- विदेशात निवास आणि दैनंदिन भत्ता यासाठी झालेला विदेशी चलन रवर्च	રલ.કલ

स्थिर ठेवी

कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ५८ अ व ५८ अअ मध्ये अभिप्रेत असल्यानुसार महामंडळाने पुनर्विलोकनाखालील वित्तीय वर्षामध्ये जनतेकडून ठेवी स्वीकारलेल्या नाहीत.

आभार

महाराष्ट्र शासन, महाराष्ट्र शासनाचा पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, बँका, वित्तीय संस्था व उद्योग क्षेत्रातील सहकारी यांचेकडून महामंडळाला प्राप्त झालेले सहकार्य, निष्ठा व योगदान याबद्दल आपले संचालक या सर्वांचे कृतझापूर्वक आभारी आहेत. त्याचबरोबर आपल्याकर्मचारी वर्गाने सर्व स्तरांवर त्यांच्याकामामध्ये दाखविलेले निष्ठा व दिलेले योगदान याची आपल्या संचालक मंडळाने प्रशस्तीपूर्वक दखल घेतली आहे.

संचालक मंडळाचे वतीने स्वाक्षरीत/-

स्थळ : मुंबई **राम शिंदे पराग जैन नानौटिया** दिनांक : ११-०३-२०१६ उपाध्यक्ष व्यवस्थापिकय संचालक

- (iii) that the Directors had taken proper and sufficient care for the maintenance of adequate accounting records in accordance with the provisions of this act for safeguarding the assets of the Corporation and for preventing and detecting fraud and other irregularities
- (iv) that the Directors had prepared the Annual Accounts on going concern basis

AUDITORS

M/s. Batliboi & Purohit Chartered Accountants were appointed by the Comptroller & Auditor General of India (C& AG) as per provisions of Section 619 of the Companies Act 1956 as Auditors of your Corporation for the financial year 2012-13.

The observations and comments given by Auditors in their report read together with notes to Accounts are self explanatory and hence do not call for any further comments under Section 217 of the Companies Act, 1956.

REVIEW OF ACCOUNTS BY THE COMPTROLLER & AUDITOR GENERAL OF INDIA

The review report of Accounts of the Corporation by the Comptroller and Auditor General of India (C&AG) for the year ended 31st March 2013 will be sent to the members of the Corporation as and when it is received by the Corporation.

PARTICULARS OF EMPLOYEES

None of the employees remuneration was excess of the limits specified in accordance with the provisions of Section 217(2A) of the Companies Act, 1956 read with Companies (particulars of Employees) Rules, 1975. Therefore, the particulars of such Employees are nil.

CONSERVATION OF ENERGY, TECHNOLOGY ABSORPTION, FOREIGN EXCHANGE EARNINGS AND OUTGO

Your Corporation does not carry on activities as in Companies (Disclosure of Particulars in the Report of the Board of Directors) Rules, 1988, hence this requirement is not applicable.

FOREIGN EXCHANGE EARNING AND OUTGO ARE AS FOLLOWS:

Particulars	2012-13 (₹ in Lakhs)
Foreign Exchange Earning	
- Foreign exchange earned by sale of ticket and board services of Deccan luxury train	588.81
Foreign Exchange Outgo	25.45
Foreign exchange used during Foreign tour for Accommodation and TADA	

DEPOSITS

During the year, under review the Corporation has not accepted any Deposits from the public within the meaning of Section 58A and 58AA of the Companies Act 1956.

ACKNOWLEDGMENT

Your Directors would like to express their sincere appreciation of the co-operation and assistance received from the Government of Maharashtra, Department of Tourism and Cultural Affairs, Banks, Financial Institutions and business associates for their support and confidence in the Corporation. Your Directors also place on record their appreciation for the co-operation and assistance extended to the Corporation by the Employees at all levels and in all cadres.

On behalf of the Board of Directors

sd/-

Place : Mumbai Ram Shinde Paraag Jaiin Nainuttia
Date : 11-03-2016 Vice Chairman Managing Director

Ę

३१ मार्च २०१२ रोजी संपलेल्या वर्षाचा महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित च्या सदस्यांना दिलेला स्वतंत्र लेखा परीक्षकांचा अहवाल

प्रति.

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मर्यादितचे भागधारक यांस

वित्तीय विवरणेपत्रांवरील अहवाल

दि. ३१ मार्च २०१३ रोजीचा ताळेबंद तसेच त्याच दिनांकास संपलेल्या आर्थिक नफातोटा पत्रक यांसह असलेली महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादितची (महामंडळ) वित्तीय विवरणपत्राची लेखा परीक्षा आम्ही केली आहे. तसेच त्यांच्या लक्षणीय लेखांकन व धोरणांचा व इतर स्पष्टीकरणासह दिलेल्या माहितीचाही आम्ही गोषवारा घेतला आहे.

वित्तीय विवरणपत्रांबाबतची व्यवस्थापनाची जबाबदारी

कंपनी अधिनियम १९५६ (अधिनियम)च्या कलम २११ च्या पोटकलम (३क) मध्ये विहीत केलेल्या लेखांकन मानकांनुसार महामंडळाची वित्तीय स्थिती व कामिगरीचे खरे व स्वच्छ चित्रण करणारी ही वित्तीय विवरणपत्रे तयार करणे ही व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. या जबाबदारीमध्ये अंतर्गत नियंत्रण व्यवस्थेची रचना, अंमलबजावणी व परिरक्षण अंतर्भूत असून ती वित्तिय विवरणपत्रे तयार करणे तसेच सादर करणे यांच्याशी सुसंगत आहे. सदर विवरणपत्रे खरे व स्वच्छ चित्रण करीत असून ती कोणत्याही कपट, अफरातफर अथवा चुकीमुळे भौतिक असत्यकथन करीत नाहीत.

लेखा परीक्षकांची जबाबदारी

आमच्या लेखा परीक्षेवर आधारीत सदर वित्तीय विवरणपत्रांवर मत प्रदर्शन करणे ही आमची जबाबदारी आहे. भारतीय सनदी लेखापाल संस्थेने (आय.सी.ए.आय.) निर्गमित केलेल्या लेखापरीक्षण मानकांनुसार आम्ही असत्यकथनापासून मुक्त असावीत याविषयी खातरजमा करण्याच्या हेतूने आम्ही नैतिक आवश्यकता पूर्ण करीत लेखा परीक्षणाची आखणी करून ते पार पाडणे आवश्यक ठरते.

लेखा परीक्षण म्हणजे वित्तीय विवरणपत्रांमधील रकमा व प्रगटनांबाबात लेखा परीक्षणविषयक तथ्ये मिळविण्याबाबतच्या कार्यपद्धती पार पाडणे होय. याकार्यपद्धतींची निवड लेखा परीक्षकाच्या अनुमानावर अवलंबून असते. तसेच त्यात अफरातफर, कपट किंवा चुकीमुळे भौतिक असत्यकथनाबाबतच्या जोखमीचे मूल्यमापन/निराकरण करणे अंतर्भूत असते. अशा जोखमीबाबतच्या मुल्यमापनात परिस्थितीनुरुप असत्य सुयोग्य लेखा परीक्षण कार्यपद्धती विकसित करण्याच्या दृष्टीने लेखा परीक्षक कंपनीच्या सिद्धतेशी सुसंगत अशी निमंत्रण पद्धती तसेच वित्तीय विवरणपत्रांचे सुयोग्य सादरीकरण याचा विचार करतात. सदरलेखापरीक्षणात, वापरण्यात आलेल्या लेखांकन धोरणांची योग्यता याविषयीचे मूल्यमापन करणे तसेच व्यवस्थापनाने तयार केलेल्या लेखांकन अंदाजपत्रांचा उचितपणा तपासणी करणे हे देखील अंतर्भूत आहे, आमची अशी धारणा आहे की आम्हाला प्राप्त झालेला लेखापरीक्षणाविषयक पुरावा हा आमचे लेखा परीक्षण विषयक अभिप्राय देणेसाठी पुरेसा व सुयोग्य आहे.

तज्ज्ञांच्या अभिप्रायांचा आधार

आम्ही असा अहवाल देतो की;

- १) व्यापारातील येणे रकमांमध्ये काही पक्षांकडून येणे असलेल्या अशा भाडे पट्टा रु. २३७२.११ लाख इतक्या रकमांचा (गतवर्षी रु २२०८.५६ लाख) समावेश आहे. ज्या विवादित असून त्या पार्श्वभूमीवर निश्चितीसाठी व समायोजनाचे अधीन आहेत. तसेच त्यासाठीची कोणतीही तरतूद करण्यात आलेली नाही. (टीप क्र.१८ पहा)
- २) येणे रकमांमध्ये रु. ८.५३ लाख इतकी रक्कम मोचेमाड येथील मालमत्तेच्या अकृषिक करापोटी फोमेंटो रिसॉर्टच्या वतीने अदा केल्याचे समाविष्ट आहे. तथापि महालेखाकारांचे अहवालानुसार, किनारी नियामक क्षेत्रानुसार तेथे कोणतीही विकास कामे प्रतिबंधित आहेत. त्यामुळे सदर मालमत्ता भाडे येणार नाही. त्यामुळे अकृषिक कर ही येणे रक्कम होणार नाही. तेव्हा मागील वर्षाचा नफा व चालू मत्ता (किरकोळ येणे असलेली रक्कम) त्यानुसार वाढवून दर्शविण्यात आले आहेत. (टीप क्र.१६ पहा)
- रवालील बाबींची तरतृद करण्यात आलेली नाही.
  - 9. रु. ९५.०७ लाख इतकी मागील वर्षातील पूर्वीची शिल्लक रक्कम, ज्यामध्ये महामंडळाच्या सेवेत सध्या नसलेल्या कर्मचाऱ्यांकडील थिकत देणी, पक्षिनिहाय तपशील उपलब्ध नसलेल्या व त्यांचेकडील शिल्लक रक्कम, लेखापुस्तकांत नोंदलेल्या मागील वर्षातील, समायोजनांचे अधीन असलेल्या अनियमिततांच्या स्वरूपातील देणी व मागील वर्षात महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांकडून झालेल्या अफरातफर व दुर्विनियोगाच्या रकमांचा समावेश आहे. सादर केलेल्या अभिलेख

AUDITOR'S REPORT

FORWARDED TO THE MEMBERS OF THE MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2013

To,

The Members of

Maharashtra Tourism Development Corporation Ltd.

REPORT ON THE FINANCIAL STATEMENTS

We have audited the accompanying financial statements of MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED ("the company"), which comprises the Balance Sheet as at 31st March 2013, the Statement of Profit and Loss for the year ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information.

MANAGEMENT'S RESPONSIBILITY FOR THE FINANCIAL STATEMENTS

Management is responsible for the preparation of these financial statements that give a true and fair view of the financial position, financial performance in accordance with the Accounting Standards referred to in subsection (3C) of section 211 of the Companies Act, 1956 ("the Act"). This responsibility includes the design, implementation and maintenance of internal control relevant to the preparation and presentation of the financial statements that give a true and fair view and are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

AUDITOR'S RESPONSIBILITY

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit We conducted our audit in accordance with the Standards on Auditing issued by the Institute of Chartered Accountants of India. Those Standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the Corporation's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of the accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide, a basis for our audit opinion.

BASIS FOR QUALIFIED OPINION

We report that:

- Trade Receivables include Lease Rent Income amounting to ₹ 2372.11 lacs (P.Y. ₹ 2208.56 lacs) pertaining to certain parties which are under dispute and are subject to adjustment on settlement of disputes & provision is also not provided on same. (Refer Note No. 18)
- 2) Amount receivable includes Non-Agricultural Tax paid for Mochemad Property on behalf of Fomento Resort Amounting ₹ 8.53 lacs. On the view of CAG as there is no development on CRZ property rent cannot be charged, thus Non-Agricultural Tax is not recoverable, due to which profit of earlier years and current assets (Sundry amount receivable) are overstated. (Refer Note No. 16)
- 3) Provisions has not been made for :
  - i. Old balances of Loans & Advances ₹ 95.07 lacs inter alia covering amounts due from employees who are no longer in the employment of the Corporation, certain balances for which party-wise details are not available, dues against adjustments for irregularities in the accounts in the earlier year and due against defalcation / misappropriation made by the employees in the preceding years. On the basis of our examination of the records and information and explanation furnished are, in our

a

- माहिती व स्पष्टीकरणांवर आमच्या तपासणीवर आधारित व आमच्यामते संशयास्पद वसूली आहे. (टीप. क्र. २० पहा)
- २. महामंडळाकडून करण्यात आलेल्या अभिवेदनावरील निर्णयाची सूचना प्रलंबित असल्याने राज्य शासनाच्या कर्जावरील रू. ६२४.७२ लाख (मागील वर्षातील रक्कम रू. ५९८.६९ लाख) इतकी व्याजाची अंदाजित रक्कम. (टीप क्र. ३० पहा)
- नरीमन पॉईंट, मुंबई येथील वाहनतळासाठीच्या जागेचे भाडेसंदर्भात रु. ४२६.५२ लाख इतकी रक्कम शासनास देय आहे.
   या संदर्भात राज्य शासनास अभिवेदन सादर केले आहे. (टीप क्र. ३० पहा)
- ४. विवादित दावे :
  - अ) जिल्हा न्यायालयाच्या निवाड्यानुसार, अतिरिक्त नुकसान भरपाईची रू. १२.२३ लाख इतकी रक्कम
  - ब) शिरोडा येथील भूसंपादनासाठी अतिरिक्त नुकसान भरपाई रु. २८५.४० लाख इतकी रक्कम, (टीप क्र. ३० पहा)
- প. निर्धारण वर्ष १९९७-९८ साठी आयकर अधिनियम, १९६१ च्या कलम २७१(ब) अन्वये रु. १.०० लाख इतक्या रकमेची दंड आकारणी झाली आहे. (टीप क्र. ३० पहा)

			•		- ,				
अनु.			करासाठी तरतूद	अग्रीम कर	टीडीएस	आयकर	हरकतीखाली प्रदान	सीमा लाभकर	
1	निर्धारण वर्ष	मागिल वर्ष	अंतिम केलेल्या	आयटीआर	आयटीआर	विभागाकडून	केलेला आयकर	आयटीआर	स्थिती
क्र.			वार्षिक लेख्यानुसार	नुसार	नुसार	मागणी	व्याज व दंडासह	नुसार	
9.	2009-2006	२००६-२००७	२,३११,३२२	३,५५०,०००	५,५१७,५८१	२०१,६३०,८८६	८८,६६२,९६०	७०५,८४९	न्यायाधिकरणासमोर
									अपील प्रलंबित
₹.	२००८-२००९	२००७-२००८	२४,४००,०००	१०,३१६,०००	२,७०३,७१३	१८४,५१९,५४४	१८४,५१९,५४४	५५३,८१७	सीआयटीने अपील
									फेटाळले असून
									न्यायाधिकरणात
									अपील दाखल
									करण्यासाठी
									प्रक्रिया सुरू आहे.
₹.	२००९-२०१०	२००८-२००९	१४,९५४,८२५	१४,६०७,०००	१,७०७,७०५	३५५,१४४,९८२	२८९,९६७,३१७	६३६,०००	न्यायाधिकरणासमोर
									अपील प्रलंबित
8.	2090-2099	२००९-२०१०	२१,९९६,२५१	१६,११३,६२०	३,१३२,८५५	१६६,९०७,४३६	१६३,९४८,२८२	-	न्यायाधिकरणासमोर
									अपील प्रलंबित
ч.	2099-2092	२०१०-२०११	६४,४२०,१६९	२६,४७१,०००	१,२५३,४६०	२५९,०९८,४९०	୨७୪,୯७२,३४०	-	न्यायाधिकरणासमोर
									अपील प्रलंबित
ξ.	2092-2093	२०११-२०१२	४३,९९६,०००	૨ ୧,३० १,८ ००	२,२७२,९६८	२६९,३९७,४२०	-	-	न्यायाधिकरणासमोर
									अपील प्रलंबित

- ६. पाटबंधारे विभागाने जायकवाडी विशामगृहाच्या भाड्यापोटी रु.१०.६० लाख इतक्या रकमेची विवादीत मागणी केली आहे. (टीप क्र. ३० पहा)
- ७. इंडीयन एक्सप्रेस टॉवर्सच्या इमारतीतील वाढीव कार्यालयीन भाड्याच्या २०.१९७२.४९ लाख इतक्या रकमेची तरतूद विवादी असल्याने करण्यात आली नाही. तथापि, लघुवाद न्यायालयाने ठरविलेल्या या रकमेच्या विरोधात महामंडळाने उच्च न्यायालयात अपील केले आहे. (टीप क्र. ३० पहा)
- ४) दि. ३१ मार्च २०१३ रोजी इतर चालू दायित्वत समाविष्ट करण्यात आलेले रु. ७३५.१७ लाख (मागील वर्षी रु. १३०३.०१ लाख) इतक्या रकमेचे महसूली अनुदान नफा व तोटा लेख्यात समाविष्ट करण्यात आलेले नाही. (टीप क्र. १० पहा)
- (भ) नागपूर येथील मे. ऑर्बिट मॉटेल्स ॲण्ड इन् प्रा.लि. हा प्रटेधारक पट्ट्याने दिलेल्या मालमत्तेचे प्रदाभाडे (सादरीकरणाचे वेळी ठरविलेले व करारनाम्यानुसार) रु. १९,९६,२५०/- ऐवजी रु. ९६,२५०/- इतकेच अदा करत असून त्याचे कारण करारनाम्यातील मुद्रणदोष असे पुढे केले जात आहे. परंतु महामंडळ मात्र रु. १९,९६,२५०/- इतके भाडे लेखापुस्तकात नोंद करीत आहे. आता महामंडळाने पट्टाधारकाच्या विरोधात, त्याने पट्टाकराप्रमाणे आजिमतीपर्यंत न अदा केलेल्या सर्व थिकत वसुली संबंधी न्यायालयात दावा दाखल केला आहे.
- ६) वर्ष २०१२-१३ मध्ये महामंडळ खालील वैधानिक रक्कम वजावट करून जमा करण्यात अपयशी ठरले आहे.
  - 9) अहवाल साली महामंडळाने रूठ. ६,०५,४७,७८२.०० इतकी रक्कम पट्टाभाड्याच्या स्वरूपात प्राप्त केली असून त्यावरील सेवकरापोटी रूठ. ८६,४५,३०५.५० इतकी रक्कम सेवाकर विभागाकडे जमा करण्यात आली नाही.
  - २) महामंडळास, पट्याने दिलेल्या पर्यटक निवासांच्या उपार्जनापोटी रू. १२,३३,२८८/- इतकी रक्कम उद्योग निगडीत सेवा कलम (६५ (१०५) (झझब) अंतर्गत) म्हणून संबंधित पट्टेभाडेधारकाडून निवासी आरक्षणावाटे प्राप्त झाली. तथापि,

- view, doubtful of recovery (Refer Note No. 20).
- ii. Estimated amount of interest of ₹ 624.72 lacs (including ₹ 598.69 lacs for earlier years) on the State Government loan pending intimation of the decision on the representation made by the Corporation. (Refer Note No. 30).
- iii. Rent of ₹ 426.52 lacs payable to the Government in respect of vacant land for car parking space at Nariman Point, Mumbai. Representation made to Government in this regard (Refer note 30)
- iv. Disputed claims
  - (a) For additional compensation as awarded by the District Court ₹ 12.23 lacs.
  - (b) Additional compensation towards acquisition of land at Shiroda ₹ 285.40 lacs. (Refer Note No. 30)
- v. Penalty under section 271-B of the Income Tax Act, 1961 of ₹ 1.00 lac for the A.Y 1997-98 has been levied (Refer Note No. 30).

Sr.	Assessment Year	Previous Year	Provision For Tax As per Annual Account Finalised	Advance Tax As per ITR	TDS As per ITR	Demand from IT Dept.	Income Tax paid under Protest (Including Interest & Penalty)	Fringe Benefit Tax As per ITR	Status
1	2007-2008	2006-2007	2,311,322	3,550,000	5,517,581	201,630,886	88,662,960	705,849	Appeal pending in Tribunal
2.	2008-2009	2007-2008	24,400,000	10,316,000	2,703,713	184,519,544	184,519,544	553,817	Appeal dismissed by CIT processing for file appeal in Tribunal
3	2009-2010	2008-2009	14,954,825	14,607,000	1,707,705	355,144,982	289,967,317	636,000	Appeal pending in Tribunal
4	2010-2011	2009-2010	21,996,251	16,113,620	3,132,855	166,907,436	163,948,282	-	Appeal pending in Tribunal
5.	2011-2012	2010-2011	64,420,169	26,471,000	1,253,460	259,098,490	174,572,340	-	Appeal pending in Tribunal
6.	2012-2013	2011-2012	43,996,000	29,301,800	2,272,968	269,397,420	-	-	Appeal pending in Tribunal

- vi. Disputed claim of ₹ 10.60 lacs made by irrigation department in respect of lease rent for Jaikwadi rest house (Refer Note No. 30).
- vii. Increase in office rent of Express Towers of Indian Express for ₹ 1972.49 lacs under dispute. However the small cause court has decided the amount as stated above against which the corporation, for it has made an appeal with High Court. (Refer Note No. 30)
- 4) Revenue grant outstanding as on 31st March 2013 which is included in other current liability ₹ 735.17 lacs (P. Y. ₹ 1303.01 lacs) is not transferred to Profit & Loss account (Refer Note No. 10).
- In case of property at Nagpur given on lease to Orbit Motels & Inn Pvt. Ltd. (lessee), lessee is paying lease rent amount of ₹ 96,250/- instead of ₹ 11,96,250/- (as agreed at the time of preparation of lease agreement) due to printing mistake in lease Agreement. But the Corporation is booking lease rent income amounting to ₹ 11,96,250/- at present, the Corporation has filed suit against the lessee for recovery of lease rent to the extent not paid by the lessee.
- 6) The Corporation has failed to deduct and deposit the following statutory liabilities for the financial year 2012-13:
  - i. The Corporation has received ₹ 6,05,47,782.00 towards lease rent from the lessees during the financial year on which the Service tax liability amounting to ₹ 86,45,305.50 has not been deposited with the service tax department.
  - ii. The Corporation has been receiving commission amounting to ₹ 12,33,288/- for booking rooms at the let out holiday resorts from the respective lessees as a business auxiliary service [u/s 65(105)]

- त्यावरील रु.६०,९७३.७६ इतकी सेवाकराची रक्कम महामंडळातर्फे आकारण्यात आलेली नाही.
- ३. सेवा आयात करताना किंवा मागविताना संबंधितांना त्यावरील सेवा कर अदा करणे बंधनकारक आहे. विदेशी अभिकर्त्यांना अदा करण्यात आलेल्या विक्री उपार्जनाचे रकमेवर त्यानुसार सेवा कर आकारावा लागतो. डेक्कन ओडिसी लक्झरी ट्रेन आरक्षणापोटी/तिकीट विक्रीसाठी विदेशी अभिकर्त्यांना जी उपार्जनाची रक्म अदा करण्यात आली, त्यावर वित्त अधिनियम, १९९४ अंतर्गत सेवा कर नियमानुसार प्रतिपक्ष आकार प्रणालीनुसार सेवाकराची रु. २,८४,२३०.३० इतकी सेवाकरांची रक्कम संबंधित प्रधिकरणाकडे जमा करण्यात आली नाही.
- ४. महामंडळाने वेतन,कंत्राटदार टीडीएस व ऐषाराम कर यांवरील देय असलेल्या कराराच्या रकमा संबंधित प्रधिकरणांना अदा करण्यात दिरंगाई केली, वरील कर संकलना संदर्भातील नियतकालिक व वार्षिक कर विवरणे वेळापत्रकानुसार सादर करण्याबाबतची कार्यवाही महामंडळ करू शकले नाही.
- प. तामिळनाडू येथून बांधकाम कंत्राट करारापोटी वर्ष २००८-०९ साली गोळा केलेली रू. २.९४ लाख इतकी रक्कममहामंडळाने अद्यापी जमा केलेली नाही.
- 9) मेजवानी उपहारगृहाकडील वसुलीची रक्कम लेखा पुस्तकानुसार निर्लेखित करण्यात आल्याचे दिसत आहे. तथापि या संदर्भात महामंडळाच्या विधी विभागाने रु. ९८.०० लाख अधिक व्याज इतक्या रकमेचा वसुलीचा दावा न्यायालयात केल्याचेही दिसत आहे.
- ट) रु. २२.०१ कोटी इतक्या रकमेचा न्यायालयीन दावा मे. अतुर इंडिया लि. व मे. बॅरन रिसॉर्टस् प्रा.लि. यांनी महामंडळाविरुध्द केला आहे तथापि याबाबत महामंडळाने तो विचारात घेतलेला नाही. (टीप क्र.३० पहा)
- श) अधिनियमांतर्गत प्रक्रिया करण्यात महामंडळ खालील प्रकरणी असमर्थ ठरले आहे.
  - 9) एकूण रू. १५३८.८८ लाख इतक्या भाग भांडवलाच्या तुलनेत केवळ रू. ५२३.८१ लाख रकमेची समभाग प्रमाणप्रेन वितरीत झाली आहे. कंपनी कायदा १९५६ च्याकलम ५६(४) नुसार असे भाग निर्गमित झाल्यापासून दोन महिन्यांच्या आत समभाग प्रमाणप्रेन वितरीत करणे आवश्यक होते.
  - २) रवालील वैधानिक पुस्तके अधिनियमांतर्गत विहीत करण्यात आली असून ती महामंडळाने ठेवल्याचे/पूर्ण केल्याचे दिसत नाही.
    - अ) संचालकांची नोंदवही
    - ब) संचालकांची भाग भांडवल धारणा नोंदवही
    - क) सदस्यांची नोंदणी नोंदवही
  - कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम २८५ अन्वये वर्षाला संचालक मंडळाच्या किमान चार बैठका होणे अनिवार्य असतानाही केवळ दोन बैठका महामंडळातर्फे घेण्यात आल्या.
  - ४) कंपनी अधिनियमाचेकलम २९२(अ) अन्वये आवश्यक असलेल्यालेखा परीक्षण समितीचे गठन केलेले नाही.
- o) खालील परिच्छेद क्र. १ ते ५ मधील शेऱ्यांनुसार स्थिर मत्तांचे भांडवलीकरण करण्यासाठी तसेच चालू कामांचे मूल्यांकन करण्यासाठी तसेच त्यांचे मूल्य लेखांकित करून त्यावरील घसारा काढण्यासाठी महामंडळाने वापरलेले आधारतत्व हे स्थिर मत्तांचे लेखांकन धोरण (ए.एस.१०) तसेच घसारा लेखांकन धोरण (ए.एस.१) यानुसार नसल्याने आमच्या मते, घसाऱ्यावरील बदल व थकबाकी परिणामस्वरूप अनिश्चित असल्याचे जाणवते.
  - . चालू मत्तांची वाढ/ विस्तारीकरण हे मत्तांचा अविभाज्य भाग आहे हे विचारात घेता त्यावरील घसारा स्वतंत्रपणे धरण्यात आला आहे. तसेच तो त्या प्रमाणात अधिनियमाच्या अनुसूची १४ नुसर आकारला जात आहे.
  - २. दिनांक ९ एप्रिल ९९८७ रोजीच्या अस्तित्वावरील चालू (जुन्या) मत्तांवरील घसारा लिखित मूल्य पध्दतीने आकारण्यात येत आहे. त्यानंतरच्या जुन्यामत्तातील वाढींवर किंवा इतर वाढलेल्या मत्तांवरील घसारा सरळ रेषा पध्दतीने आकारण्यात आल्यामुळे त्याचे पर्यावसान एकाच प्रकारच्या मत्तांवर वेगवेगळ्या प्रकारे घसारा काढण्यामध्ये झाले आहे.
  - चोम्य तपशीला अभावी सर्व संबंधित प्रकरणांमध्ये भाडेपट्ट्यावरील भूखंडांवरील सर्व खर्च भाडेपट्ट्याच्या प्रारंभिक काळात भरुननिघाला किंवा कसे, याबाबत खातरजमा करता आली नाही. (टीप क्र. १२अ पहा). तसेच त्या वर्षासाठीच्या घसारा व घसाऱ्याच्या संचित थकबाकीत काही त्रुटी राहिल्या असल्यास त्याबाबत निश्चिती करता आली नाही.

११) अनुदाने

э आय.सी.ए.आय. द्वारा निर्गमित लेखांकन धोरण (ए.एस.-१२) नुसार जर त्या खालील अटी/शर्तीचे अनुपालन करण्याची पुरेशी हमी संबंधित उद्योग संस्थेने दिली असेल, तसेच ज्या कंपनीने या प्रकारे लाभ घेतला असेल व अंतिमतः समकलनाविषयी पर्याप्त खातरजमा केली जात असेल, तरच शासकीय अनुदाने लेखा पुस्तकांत विचारात घेता येतील.

- (zzb)], but no service tax has been charged on the same, which amounts to ₹ 60,973.76.
- iii. Under Import of Service, service receiver has to bear Service tax liability. Service tax should be charged on the sales commission paid to foreign agents under import of service. The Corporation has paid commission to foreign agents for booking tickets for The Deccan Odyssey Train, but no service tax has been deposited as per the reverse charge mechanism of service tax rules of Finance Act, 1994 which amounts to ₹ 2.84,230.30
- iv. The Corporation has delayed the payment of taxes beyond the due dates, for TDS Salary and Contractor, and Luxury Tax. The Corporation has also not complied with time schedule of filing of periodical and annual return for the above referred tax collection.
- v. The Corporation had collected Works Contract Tax (Tamilnadu) amounting to ₹ 2.94 lacs during the financial year 2008-09 but same has not been deposited till date.
- 7. As regards to recovery from Mejwani Restaurant as per the accounts the amount is written off whereas the case for recovery is filed by the Legal department for ₹ 98.00 lacs there on.
- 8. M/s Atur India Limited and M/s Baron Resorts Private Limited has file a suit against the Corporation for ₹ 22.01 crores the same is not acknowledge by the Corporation (Refer Note No. 30).
- 9. Following deficiencies by the Corporation were found in compliance of the Act:
  - i. Share Certificates are issued only for amount of ₹ 523.81 lacs against total share capital of ₹ 1538.88 lacs. According to Section 56(4) of the Companies Act 1956, Corporation should have issued share certificates within two months from the date of allotment of shares.
  - ii. Following statutory registers prescribed under the Act are either not kept and/or incomplete:
    - a) Register of Directors.
    - b) Register of Director's Share Holding
    - c) Register of Members
  - iii. Two Board Meetings were held during the year instead of four as required under Section 285 of the Companies Act 1956.
  - iv. The Corporation has not framed Audit Committee as required under Section 292A of the Companies

    Act 1956
- 10. As per the remarks given in paragraph (i) to (v) below, the basis adopted by the Corporation for capitalizing the Fixed Assets, for valuation of Work-in-progress and for accounting the value thereof and providing depreciation thereon, in our opinion is not in accordance with Accounting Standard (AS-10) on accounting for Fixed Assets and Accounting Standard (AS-6) on Depreciation Accounting and consequent impact on the change and arrears of depreciation remains unascertained.
  - i. Notwithstanding the additions/extension to the existing assets becoming an integral part of the existing assets, depreciation thereon is being reckoned independently and depreciation is being charged proportionately as per Schedule XIV of the Act.
  - i. The depreciation on assets existing as on 1st April 1987 (old assets) is being charged on written down value method. Additions thereafter whether to old asset or otherwise, is depreciated on straight line method resulting in charging of depreciation under different methods for the same type of assets.
  - ii. In the absence of adequate details it could not be ensured, if the cost of structure, on leasehold land is being amortized in all the relevant cases within the primary period of lease. The shortfall, if any, in the charge of depreciation for the year and the accumulated arrears of depreciation remains unascertained (Refer note 12A).

11. GRANTS:

Accounting Standard (AS) - 12 issued by ICAI prescribes that Govt. grants are recognized in the accounts only if there is reasonable assurance that the enterprise will comply with the conditions attached to them and where such benefits have been earned by the Corporation and it is reasonably certain that the ultimate collection will be made.

म.प.वि.म. ने केंद्र व राज्य शासनाकडून भांडवली व महसूली स्वरुपाची अनुदाने प्राप्त केली आहेत, न वापरलेल्या महसूली अनुदानाचा भाग महसूल म्हणून लेखांकित करण्यात येत नसून ती चालू दायित्वे शीर्षांतर्गत समाविष्ट करण्यात आली आहेत. महामंडळ वेळोवेळी प्राप्य अनुदानांविषयी आढावा घेते व ती राज्य शासन अनुदानकडे त्यांच्या भागाच्या प्रमाणांत वर्ग करते आणि / किंवा भारत सरकारच्या पर्यटन विभागच्या लेखी आदेशांनुसार रद्दबातल ठरविलेल्या प्रकल्पांचे समायोजन राज्य शासनाकडे सादर करते.भारत सरकारच्या पर्यटन विभाग म.प.वि.म.ने पूर्णतः किंवा अंशतः प्राप्त केलेली अनुदाने हस्तांतरित करण्याविषयी आदेश निर्गमित करतो; तसेच पूर्वीची अवितरीत अनुदाने इतर नव्या प्रकल्पांसाठी वापरण्याचे निर्देश देतो.

(रुपये कोटींमध्ये)

तपशील	केंद्र शासन	राज्य शासन
दि. ०१.०४.२०१२ रोजी न वापरलेले अनुदान	६ ४.३०	५१६.९०
अहवाल साली प्राप्त झालेली अनुदाने	૧૫.୧૪	۷9.۷٥
अहवाल साली व्याजापोटी प्राप्त रक्कम	રુષ.૭૬	२१९.६२
अहवाल साली एकूण खर्च	(४५.७१)	(२८२.५०)
दि. ३१.०३ २०१३ रोजी विनावापर अनुदान	६0. ३२	५ ४१.८२

उपरोक्त आकड्यांनुसार हे स्पष्ट होते की केंद्र/राज्य शासनांडून प्राप्त अनुदानांपैकी रू.६०२.१४ कोटी इतक्या रकमेचा निधी, विनावापर पडून राहिला. महामंडळाने मंजूर शासकीय अनुदानाबाबतच्या अटीशर्तींचे अनुपालन केलेले नसून विहीत कालाधीत सदर मंजूर व प्राप्त शासकीय अनुदानाच्या वापरावर संनियंत्रण केलेले नाही.

केंद्र व राज्य शासनांना सादर केलेल्या अनुदान वापर स्वयं प्रमाणपत्रांवरून असे साधारणतः आढळून येते की महामंडळाने रवर्ची घातलेली नियोजित रक्कम लेखा पुस्तकांतील संबंधित अनुदानाशी संबंधता राखत नाही.

- म. प. वि. म. अवलंबित असलेल्या लेखांकन धोरणानुसार भांडवली शासकीय अनुदानातून केलेला खर्च, शासकीय अनुदान लेख्यांमध्ये खर्ची घातला जात असूनअशी प्राप्त अनुदाने व त्यातुन निर्माण करण्यात आलेल्या मत्ता ताळेबंदात परावर्तीत होत नाहीत. यांना अपवाद म्हणजे सिकॉम, केंद्र व राज्यशासनाकडून प्राप्त झालेले रु. ३२५.४६ लाख इतक्या रकमेचे, स्थिर मत्ता उभारण्यासाठी वापरण्यात आलेले अनुदान राखीव व अधिक्य शीर्षाखाली दाखविण्यात आले आहे आणि त्यायोगे स्थिर मत्तांमध्ये भर टाकण्यात आली आहे. प्रतिवर्षी महामंडळाने घसाऱ्याची रक्कम नफा व तोटा लेख्यात खर्ची घातली आहे. तथापि, ज्या अनुदानातून सदर मत्ता निर्माण करण्यात आल्या, त्या मात्र त्यावरील घसाऱ्याच्या प्रमाणात नफा व तोटा लेख्याच्या जमेच्या बाजूस दाखविल्या नव्हत्या. (टीप क्र. ४ पहा)
- अहवाल साली महामंडळाने प्रसिध्दी व जाहिरात या साठी प्राप्त झालेल्या महसूली अनूदानापैकी रू. ५९९.८४ लाख इतकी रक्कम प्रसिद्धीसाठी केली असून उर्विरत रू. ७३५.१७ लाख इतकी रक्कम चालू दायित्वात घेण्यात आलेली आहे. (टीप क्र. १० पहा)
- १२) सन १९७५ मध्ये महाराष्ट्र शासनाच्या पर्यटन संचालनालयाने महामंडळाकडे हस्तांतिरत केलेल्या मत्तांमध्ये समाविष्ट झालेल्या जिम्मीचे एकूण मूल्य रु.१.६० लाख असे समग्रपणे हिशेबात घेतले आहे. संबंधित दस्तऐवजांच्या निष्पादनाअभावी उक्त जिम्मीची कालावधी पध्दती व अंतिमतः तिचे मूल्य निश्चिती करणासाठी आवश्यक असलेले परिणामस्वरूप समायोजन यावर काहीही भाष्य करण्यात आम्ही असमर्थ आहोत. (टीप क्र. ३३ पहा)
- 93) दुय्यम बाजारामार्फत युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडियाच्या युनिटस्मध्ये केलेल्या गुंतवणूकीची कागदपत्रे आम्हाला पडताळणीसाठी उपलब्धकरून देण्यात आली नाहीत. त्यांचे उचित बटवड्याबाबत आणि त्यांची महामंडळाचे नांवे नोंदणीबाबतची निश्चिती विचारात घेता, तसेच लाभांश प्रमाणत्रांची अप्राप्ती ध्यानी घेता, लाभांश उत्पन्नाला मान्यता देण्यात आली नाही. गुंतविण्यात आलेल्या सदर रकमेच्या वसली योजनेबाबत आम्ही कोणतेही मत व्यक्त करण्याच्या स्थितीत नाही. (टीप क्र १६ पहा)
- १४) गेली काही वर्षे महामंडळ शिल्लक रकमा चालू नसलेल्या बँक लेख्यांत पुढे नेत असल्याचे निदर्शनास आले आहे.
- 94) गाद्या, पडदे, उशा, चादरी इ. भांडारातील वस्तूंच्या झीजतुटीसाठी ज्या दराने (90%,94%, २०%) तरतूद करण्यात येत आहे ते दर, आमच्या मते, या वस्तूंचे अल्पजीवी स्वरूप पाहता पुरेसे नाहीत.अप्रचलित,निरूपयोगी, टाकाऊ आणि /किंवा विल्हेवाट लावलेल्या वस्तूंचे मूल्य हे ह्या वस्तूंच्या वहन मूल्यातून वगळले जात नाही, वर्ष अखेरीस याबाबींचा प्रत्यक्ष संग्रह आणि पुस्तकी मूल्याशी त्यांच्या तुलनेचे प्रत्यक्ष मूल्यांकन न केल्यामुळे हिशेबावरील त्याचा परिणाम निश्चित करता येत नाही.

88

The Corporation receives grants from Central and State Government which is of Capital as well as Revenue nature Unutilized portion of revenue grants is not accounted as revenue but same are included under the head current liabilities.

The Corporation reviews grants receivable from time to time and accordingly transfer to State Government grants to the extent of their share and/or adjustment of dropped projects based on Government of India, Ministry of Tourism written order. Government of India, Ministry of Tourism issues order for transfer of grants partly or fully received by the Corporation and/or already undisbursed sanctioned grants for utilization of other new projects.

(₹ in Crores)

Particulars	Central Government	State Government
Grant Unutilized as on 01.04.2012	64.30	516.90
Grant Received During the Year	15.94	87.80
Interest Earned During the Year	25.79	219.62
Total Spent During the Year	(45.71)	(282.50)
Balance Grant Unutilized as on 31.03.2013	60.32	541.82

From the above working it can be said that there was ₹ 602.14 Crores balance of central/state government grants remain unutilized. The Corporation has not complied with the terms and conditions of sanctioned grant and monitor utilization of the Government grants within the prescribed time limit.

It is generally observed from self-grant utilization certificate submitted to the Central/State Government, that they do not have relevance to the amount of debits raised/appropriated towards the relevant grant in the books of accounts.

- ii. The Corporation is following accounting policy of debiting expenditure incurred out of Capital Government Grants to Government Grant A/c and therefore such grant received and assets created there from are not reflected in the Balance Sheet except some grant received from SICOM, Central and State Government amounting to ₹ 325.46 lacs utilized for generating Fixed Assets is shown in Reserves & Surplus and addition in Fixed Asset is made. Every year the amount of depreciation has been debited to Profit & Loss A/c by the Corporation, but the Grant against which the above assets were acquired has not been credited in Profit & Loss A/c in proportion in which the depreciation is charged (Refer Note No. 4)
- iii. During the year, the Corporation had spent amounting to ₹ 599.84 lacs on publicity expenses from Revenue grant received for publicity & Advertisement and balance ₹ 735.17 lacs is included in Current liability. (Refer Note No. 10)
- 12) The value of land included in the assets transferred to the Corporation by the Directorate of Tourism, Government of Maharashtra in the year 1975 has been entirely accounted at ₹ 1.60 lacs. In the absence of the execution of the relevant documents, we are not in a position to comment on the tenure of the said land and the consequential adjustment that may be required on final determination of tenure and its value (Refer Note No. 33)
- 13) The scripts of the investments made in the units of UTI through secondary market not made available to us for our verification. In view of certainty about its proper delivery and registration of the units in the name of the Corporation and non-receipt of the dividend warrants, no dividend income has been recognized We are not in a position to express any opinion about the realizability of the said amount invested (Refer Note No. 16)
- 14) It is observed that the Corporation is carrying forward balances in non-operative Bank Accounts over the period of years.
- 5) The rates (10%, 15% & 20%) of which provision is made for wear and tear of items of stores in the nature of mattresses, curtains, bed sheets, and pillows, etc. in our opinion is not adequate considering the fragile nature of their items. The items rendered obsolete, unserviceable, discarded and/or disposed off are not being eliminated from the carrying value of these items. In the absence of the valuation of the year end physical stock of these items and its comparison with the book value, the impact on the accounts remains unascertained.

- 9६) जागा/जमिनीचे पट्टे आणि भाडेपट्ट्यावर/ भाड्याने दिलेल्या काही विशिष्ट मत्तांचे भाडे याबाबत अटी/शर्तींचे अंतिम स्वरूप द्यावयाचे राहिले असून त्यापासून मिळणाऱ्या उत्पन्नास मान्यता देण्यात आलेली नाही. (टीप क्र.३६ पहा)
- 99) गेल्या काही वर्षात केंद्र/राज्य शासनाकडून शासन निर्णयानुसार प्रतिवर्ष रु. १/- या दराने पट्ट्यांवर मिळालेल्या मत्तांवरील उक्त भाडे राज्य/केंद्र शासनास अदा करण्यात आलेले नाही.
- 9८) लेखांकन धोरण (ए.एस.) कर्मचाऱ्यांचे लाभ ए.एस. १५ नुसार उद्योगसंस्थेने निश्चित असलेली फायदे बंधने ठरवणे आवश्यक आहे. तसेच पुरेशा नियमिततेने कोणत्याही योजना मत्तांचे सुयोग्य मूल्य असे ठरवणे आवश्यक आहे. तसेच पुरेशा नियमिततेने कोणत्याही योजना मत्तांचे सुयोग्य मूल्य असे ठरवणे आवश्यक आहे की वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये मान्य केलेल्या रकमांमध्ये फरक येणार नाही. तथापि महामंडळाचे धोरण आहे की उपदान आणि रजा रोखीकरण फायद्यांचा खर्च जसा आणिजेव्हा केला जाईल तेव्हा तो खर्ची टाकला जाईल जे.ए.एस १५ नुसार नाही.
- 9९) महामंडळाच्या पूर्णत: मालकीची जमीन, पट्ट्यावरील जमीन, पट्टाधारित जमीन, तसेच शासनाकडून किंवा अन्य दृष्ट्या संपादित केलेल्या मालमत्तेची महामंडळाकडील सूची लेख्यांमधील नोंदींशी जुळत नाही. त्यामुळे महामंडळातील पूर्ण मालकीच्या/पट्टाधारित जमिनीच्या व इतर स्थावर मालमत्तांच्या वहन मूल्यांसंदर्भात आम्ही भाष्य करण्याच्या स्थितीत नाही.
- २०) महामंडळाने इंडिया दुरिझम डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन, महसूल विभाग व सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्याकडून संपादित केलेल्या मालमत्तांबाबतच्या अटी शर्तींना अंतिम स्वरूप न दिल्याने व त्याविषयीचे दस्तऐवज प्रलंबित ठेवल्याने सदर करारानुसार देय दायित्वे व इतर परिणामस्वरूप भार निश्चित करता आला नाही, तसेच त्याची तरतूदही करण्यात आलेली नाही.
- २१) महामंडळाने इंडिया टुरिझम डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन, राज्य शासनाचे पर्यटन संचालनालय व राज्य शासनाच्या इतर विभागांकडून संपादित केलेल्या काही विशिष्ट स्थावर मालमत्तांच्या आणि इतर स्थिरमत्तांच्या काही विशिष्ट दस्तऐवजांना अंतिम स्वरूप देण्यात आलेले नाहीत.
- २२) महानगर पालिका किंवा इतर संबंधित विभागांच्या महसूल अभिलेखांत काही मालमत्ता संदर्भातील मालकी विलेख महामंडळाचे नांवे निष्पादित करावयाचे किंवा फेरफार करावयाचे अद्यापी बाकी आहेत.
- २३) ताळेबंदाच्या दिनांकापर्यंत राज्य शासन विकास योजनांवरील रु. १२.६८ लाख इतक्या रकमेच्या झालेला खर्च राज्य शासनाच्या निश्चितीच्या अधीन आहे. (टीप क्र. २७ पहा)
- २४) कंत्राटदार, शासकीय प्राधिकरणे, पुरवठादार, कर्मचारी वर्ग आणि इतर व्यक्तींच्या खर्च व जमा लेख्यांमधील किरकोळ शिलकी काही सुप्त बँक लेखे व विविध प्रधिकरणांतील, पूर्ण तपशीलांविना असलेल्या रकमांच्या शिलकींसह) यानिश्चिती व मेळ घालण्याच्या तसेच आवश्यक असल्यास समायोजनाचे अधीन आहेत.
- २५) अग्रीम निवासी आकार, भाडेपट्टादारांकडून व त्यांच्यासाठी जमा रकमा, पर्यटकांकडून तात्पुरत्या जमा रकमा, असंवितरीत वेतन व कर्मचाऱ्यांच्या वेतनामधील वजावटी या संदर्भातील दुय्यम लेखे योग्य रीतीने न ठेवले गेल्यामुळे इतर चालू दायित्वे या शीर्षाखाली समाविष्ट उक्त बार्बीविषयीच्या थिकत दायित्त्वांचे वहन मूल्याचे बाबतीत आम्ही भाष्य करण्याच्या स्थितीत नाही.
- २६) महामंडळाचे नावे वर्ग करावयाचे राहून गेलेल्या ठेवी रकमांमध्ये रु. ०.६२ लाख (मागील वर्षी रु. ०.६२ लाख) या रकमेचा समावेश आहे. (टीप क्र. १५ पहा)
- २७) महाराष्ट्र शासनाचे परिपत्रकानुसार महामंडळ कोणत्याही एका संस्थेत त्याच्या एकूण गुंतवणूकीच्या २५% हून अधिक गुंतवणूक करु शकत नाही.महामंडळाने सदर मार्गदर्शक तत्वाचे उल्लंघन केल्याचे निदर्शनास आले आहे.
- २८) महाराष्ट्र शासनाकडून घेतलेली अप्रतिभुत कर्जे/महामंडळाने रू. २६०.३० लाख इतक्या कर्जाचे रकमेचे भाग भांडवलात रूपांतर करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाला विनंती केली असल्याने वर्ष १९८९-९० पासून त्यावरील १०% व्याजाची तरतूद करण्यात आली नाही. तसेच सदर दायित्वाची अंदाजित रक्कम रू. ६२४.७२ लाख (मागील वर्षी रू. ५९८.६९ लाख) ही शर्तीच्या अधीन दायित्वाची रक्कम येते.(टीप क्र. ५ व ३० पहा)

- 16) Terms and conditions of lease of premises / land and certain assets given on lease/hire basis remaining to be finalized, no income there from has been recognized (Refer Note No. 36).
- 17) No lease rent at ₹ 1 p.a. payable to the Central/State Government as per G.R. for the properties leased to the Corporation is neither paid nor provided for in the accounts for last several years.
- 18) Accounting Standard (AS) 15: Employee Benefits
  - As per AS 15, an enterprise should determine the present value of defined benefit obligations and the fair value of any plan assets with sufficient regularity that the amounts recognized in the financial statements do not differ. However Corporation has policy that gratuity and leave encashment benefit expenses will be accounted as and when incurred, which is not as per AS 15.
- 19) List of all freehold land, leasehold land and properties acquired from the government or otherwise do not tally with the balances in the accounts. Therefore, we are not in a position to comment on the carrying value of the freehold/leasehold lands and other immovable properties.
- 20) Terms and conditions of certain properties acquired by the Corporation from India Tourism Development Corporation, Revenue Department and Public Works Department are to be finalized and necessary documents being pending, the liability towards consideration payable and other consequential implications are not ascertained and provided for.
- 21) Necessary documents are yet to be completed in respect of certain Immovable Properties and other Fixed Assets acquired from the Directorate of Tourism, Government of Maharashtra, India Tourism Development Corporation and others.
- Title deeds of certain properties are still to be executed or the mutations in the name of the Corporation are still to be entered in the revenue records of the Municipal or other concerned departments.
- The expenditure of ₹ 12.68 lacs on the State Government Development schemes incurred till the date of Balance Sheet is subject to the confirmation of the State Government (Refer Note No. 37).
- Sundry balance in debit and credit accounts of contractors, government authorities, suppliers, employees and other parties (including balances in certain dormant bank accounts and deposits with various authorities where complete details are not available) are subject to confirmation, reconciliation and necessary adjustment, if any.
- 25) In absence of proper maintenance of the subsidiary records relating to advance occupancy charges, collections for and on account of lessees, temporary deposits from tourists, undisbursed salaries and other deductions from staff salaries, we are not in a position to comment on the carrying value of outstanding liabilities on above accounts included under the head "Other Current Liabilities".
- Deposits include ₹ 0.62 lacs (P.Y. ₹ 0.62 lacs) which remain to be transferred in the name of the Corporation (Refer Note No. 15).
- As per the circular from Government of Maharashtra, investment in any one institution should not exceed 25% of the total investment at any point of time. It was observed that the Corporation has violated the above guidelines.
- Unsecured loan fron Government of Maharashtra: The Corporation has represented to the Government of Maharashtra for conversion of loan of ₹ 260.30 lacs into Share Capital and therefore, no provision towards interest @ 10% was made from 1989-90 onwards and the liability towards interest not so considered in the account is estimated at ₹ 624.72 lacs (P.Y. ₹ 598.69 lacs) as Contingent Liability (Refer Note No. 5 & 30).

२९) किरकोळ धनको

9) थिकत दायित्वे लेखा रज. ८४८.३१ लाख

वर्ष निहाय	थकित रकमेची विभागणी	दायित्व खालील शेऱ्यानुसार
१९८३-१९८४	४०२,१०२.३८	सा बां विभाग अदाकरण
9९८७-9९८८	२४७,७६६.६७	खरेदी प्रतिफल
१९८९-१९९०	२३१,५१०.००	के. टी. वेअर, कार्ला
१९९२-१९९३	५२६,५ ९१.८०	मरीन लाइन्स मालमत्तेचे भाडे
१९९३-१९९४	9,9३७,६००.००	मरीन लाइन्स मालमत्तेचे भाडे
१९९४-१९९५	१,१४६,३४२.००	मरीन लाइन्स मालमत्तेचे भाडे
१९९५-१९९६	५,११६,७६६.४५	मालमत्ता भाडे व सा.बां विभाग वेतन
१९९६-१९९७	१,२०५,७५०.५०	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
१९९७-१९९८	9,9६४,६००.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
१९९८-१९९९	२,६६४,६००.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
१९९-२०००	२,६६७,६००.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
2000-2009	२,७६२,६००.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
२००१-२००२	9,9३७,६००.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
5005-5003	१,१४९,१००.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
5003-5008	9,9९७,४9९.90	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
२००४-२००५	१,१ ५४,४५४.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
२००५-२००६	9,२99,६9२.00	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
२००६-२००७	9,३२८,८३0.00	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
2009-5005	२,०६,४३,८७८.५०	मालमत्ता भाडे, सहावे वेतन आयोग शिफारस व इतर देणी
२००८-२००९	१,९०,७२,४६८. ००	मालमत्ता भाडे, सहावे वेतन आयोग शिफारस व इतर देणी
२००९-२०१०	१,५०,६९,८६६.७६	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
2090-2099	१,५६,९७,६७२.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
2099-2092	११,९१,६८५.००	मालमत्ता भाडे व इतर देणी
२०१२-२०१३	99,30,000.00	मालमत्ता भाडे
एकूण	२,८७,८१,५२९.९०	

सदर वरील शिल्लक रकमा अंतिम निश्चितीशिवाय पुढील ३ वर्षांकरिता पुढे नेण्यात आल्या आहेत. वरील दायित्वे वगळता, मुख्य दायित्व पट्ट्याने दिलेल्या मरीन लाईन्स येथील मालमत्तेच्या पट्टाभाड्यासंदर्भात आहे. सदर पट्टाभाडे कमी करण्यात आल्यास ते व्यवहार्य ठरेल या उद्देशाने महामंडळाने राज्य शासनास विनंती केली असून त्यावरील शासनाची मंजूरी प्रलंबित आहे.

- २. वित्त धारणा : महामंडळाकडे ठेवून घेतलेल्या एकूण रकमेपैकी रु. ०.७७ लाख इतकी रक्कम गेल्या तीन वर्षांहून अधिक काळ थिकत आहे.
- ठेव रक्कम : भाडेपट्टाः संबंधित भाडेपट्टा करारांच्या अटी शर्तींच्या निश्चितीकरणाअभावी महामंडळाने प्राप्य भाडेपट्ट्याने ठेव भाडेपट्टा लेख्याशी समायोजन केलेले नाही.
- 30) इतर देय रकमेमध्ये रु. ९३.५९ लाख (मागील वर्षी रु. ९३.५९ लाख) इतकी रक्कम पर्यटन संचालनालयाने महामंडळास हस्तांतरित केलेल्या मालमत्तेच्या मूल्यासंदर्भात राज्य शासनास देय आहे. राज्य शासनास देय असलेल्या एकूण रु.१९१.४४ लाख

29) Sundry Creditors:

i. Outstanding liability A/c. ₹ 848.31 lacs:

Year wise	Break-up of Outstanding Amount	Liability is as under Remarks
1983-1984	4,02,102.38	PWD Payment
1987-1988	2,47,766.67	Purchase Consideration
1989-1990	2,31,510.00	K.T. Weir,Karla
1992-1993	5,26,591.80	Rent of Marine Lines Property
1993-1994	11,37,600.00	Rent of Marine Lines Property
1994-1995	11,46,342.00	Rent of Marine Lines Property
1995-1996	51,16,766.45	Rent of Property & PWD Pay.
1996-1997	12,05,750.50	Rent of Property & Other dues
1997-1998	11,64,600.00	Rent of Property & Other dues
1998-1999	26,64,600.00	Rent of Property & Other dues
1999-2000	26,67,600.00	Rent of Property & Other dues
2000-2001	27,62,600.00	Rent of Property & Other dues
2001-2002	11,37,600.00	Rent of Property & Other dues
2002-2003	11,49,100.00	Rent of Property & Other dues
2003-2004	11,97,419.10	Rent of Property & Other dues
2004-2005	11,54,454.00	Rent of Property & Other dues
2005-2006	12,11,612.00	Rent of Property & Other dues
2006-2007	13,28,830.00	Rent of Property & Other dues
2007-2008	2,06,43,878.50	Rent of Property, Six Pay Commission provision & Other dues
2008-2009	1,90,72,468.00	Rent of Property, Six Pay Commission provision & Other dues
2009-2010	1,50,69,866.76	Rent of Property & Other dues
2010-2011	1,56,97,672.00	Rent of Property & Other dues
2011-2012	11,91,685.00	Rent of Property & Other dues
2012-2013	11,37,000.00	Rent of Property
TOTAL	2,87,81,529.90	

These balances are carried forward for more than 3 years, without final settlement.

Other than above, major liability is of lease out property at Marine Lines. Corporation has approached to State Govt. to reduce the rent of Marine Lines property to make it viable and awaiting approval.

- ii. Retention of Money : Out of total Retention Money, ₹ 0.77 lacs are outstanding for more than three years.
- iii. Deposit Lease Rent: The Corporation has not adjusted lease rent receivable against Deposit Lease Rent A/c in absence of finalization of terms and conditions of relevant lease deed and / or agreement.
- 30) Other Payable includes amount of ₹ 93.59 lacs (P.Y. ₹ 93.59 lacs) due to Government of Maharashtra against the value of the assets transferred by the Directorate of Tourism, which stands included in the total

(मागील वर्षी रु. १९१.४४ लाख) इतक्या देय रकमेत वरील रकमेचा समावेश होत असून त्याचा आज रोजीच्या ताळेबंदात समावेश केलेला आहे. सदर रक्कम जी कराराच्या अटीशर्तीनुसार, वरील उल्लेरिवलेल्या मालमत्तेच्या मूल्याबाबत राज्य शासनाच्या अंतिम मंजूरीअंती भाग भांडवलात रुपांतरित होणार आहे, ते महामंडळाकडे हस्तांतरित होणार आहे. (टीप क्र .90 पहा)

३१) विमा

- 9. म.प.वि.म. ने ४९ ठिकाणी वसलेल्या आपल्या मालमत्तांचा विमा संचालनालयाकडे (म. शा.) समक्ष (आग व भूकंप) विमा उत्तरवलेला आहे. सदर विमा योजनेत इतर १२ ठिकाणाच्या मालमत्तांचा समावेश करण्यात आलेला नाही.
- २. महामंडळाने प्रधान कार्यालय व चार शाखांचा रोख रक्कम हातळण्याचा विमा उतरवलेला असून इतर पर्यटक निवासांसाठी रोख रकमा हाताळण्याबाबतचा विमा उतरवण्यात आलेला नाही.
- महामंडळाने भांडीकुंडी, भांडार तरतूद बांधकाम साहित्य इ. साठी कोणत्याही प्रकारचा विमा उतरविलेला नाही. दि.
   ३१.०३.२०१३ रोजीचे या सर्व वस्तूंचे एकूण मूल्य रु. ९३.५७ लाख इतके असल्याचे आढळते.
- ३२) अजिंठा दुकानगाळे संकुलातील गाळेधारकांबरोबरच कराराची निश्चिती झाली नसल्याने, उत्पन्न प्राप्तीतत्वावर लेखांकित करण्यात आले आहे. तथापि, ते करार निश्चितीच्या अधीन आहे.
- ३३) महामंडळाचे लेखे वाजवीपेक्षा दीर्घ काळ तसेच प्रलंबित ठेवले गेल्यामुळे त्यांच्या पर्याप्तते संदर्भात खात्री देता येत नाही.
- ३४) थिकत प्रहाभाड्याच्या वसूलीसाठी केलेल्या विधीनुसार कारवाईवरून असे निदर्शनास येत की विलंबित प्रहाभाड्यावरील व्याजाची रक्कम चक्रवाढ; व्याजदराने परिगणित केली जाते. तथापि, प्रहा करारात तसा कोठेही उल्लेख नसल्यामुळे सदर व्याजाची रक्कम सरळव्याज पध्दतीनुसर काढण्यात यावी.
- ३५) लक्झरी हॉलिडेज कडून २०,००० युएस डॉलर्स इतकी सुरक्षा ठेव प्राप्त झाली आहे. पण लेखावही शिल्लक मात्र रू. १,३१,१७,७८६.०० दाखवली आहे.
- ३६) मुं. म. प्र. प्रा. कडून प्राप्त झालेली २५. ५,४१६,३६१.२५ इतकी रक्कम सन २००५-०६ पासून प्रदानही केली नाही किंवा खर्चही केली नाही.
- २७) शासकीय अनुदानासाठी असलेल्या ए. एस. १२ लेखांकनानुसार, अनुदानातून संपादित केलेल्या मत्तांबाबत, सदर मत्ता ह्या लेखांकन धोरणात दिलेल्या पध्दतीनुसार, लेखापुस्तकात मान्य करण्यात आल्या पाहिजेत. परंतु सिकॉम, केंद्र आणि राज्यशासनाकडून प्राप्त अनुदानातून संपादित केलेल्या मत्तांच्या बाबत महामंडळाने ती अनुसरलेली नाही.
- २८) लेखापुस्तकांच्या पडताळणीनुसार, आम्हाला आढळले की, इंडियन एक्स्पीरियन्सच्या खातेवहीत (किरकोळ ऋणको-डीओटी) रू. २२,८०,६७९/- इतकी रक्कम दर्शवली आहे पण जेव्हा सदर पक्षाशी ईमेलद्वारे संपर्क केला असा, म.प.वि.म.ला कोणतीही रक्कम देय नाही असे समजले.

तज्जांचा अभिप्राय

आमच्या मते तसेच आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार व आम्हाला मिळालेल्या स्पष्टीकरणानुसार व अधिनियमांतर्गत आवश्यकतेनुसार, सदर वित्तीय विवरणपत्रे भारतात सर्वसाधारणपणे स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखांकन तत्वांशी सुसंगत असून ती खरे व सुयोग्य चित्र स्पष्ट करतात.

- 9. दि. ३१ मार्च २०१३ रोजीचे ताळेबंदानुसार महामंडळाच्या कारभाराविषयी व व्यवहारासंदर्भात.
- २. दि. ३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या नफा व तोटा पत्रकानुसार व नफ्यासंदर्भात

जोर दिलेल्या बाबी-

वित्तीय विवरणपत्रांच्या टिप्पण्यांमधील खाबींकडे आम्ही लक्ष वेधत आहोत.

अ) आम्हाला ऋणको आणि धनकोंकडून कोणतीही बाह्य पुष्टी मिळाली नाही. त्यामुळे शिल्लक रकमांबाबत आम्ही कोणतीही मत देऊ शकत नाही.

ह्या बाबींसंदर्भात आमचे मत सुधारित केलेले नाही.

इतर विधी व नियामक आवश्यकतांसंबंधीचा अहवाल

9) कंपनी अधिनियम,१९५६ च्या कलम २२७ च्या पोटकलम (४अ) अन्वये केंद्र सरकार द्वारा निर्गमित (लेखा परीक्षकांचा अहवाल) आदेश, २००३ याद्वारे आवश्यक असल्यानुसार आम्ही उक्त आदेशाच्या परिच्छेद ४ आणि ५ मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या बाबीसंबंधीचे एक विवरणपत्र जोडपत्रासह दिले आहे.

20

- २) कंपनी अधिनियम, १५४६ च्या कलम २२७(३) अन्वये आवश्यक असल्यानुसर आम्ही असे नमूद करतो की,
  - अ) आमच्या संपूर्ण माहितीप्रमाणे व विश्वासानुसार लेखा परीक्षेच्या प्रयोजनासाठी आवश्यक ती सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे आम्हास प्राप्त झाली आहेत.

amount of ₹ 111.44 lacs (P.Y. ₹ 111.44 lacs) due to Government of Maharashtra as at the date of the Balance Sheet, is to be converted into share capital as per the terms of the agreement on receipt of the final approval from the Government about the valuation of the assets, so transferred to the Corporation. (Refer Note No. 10)

1) INSURANCE:

- i. The Corporation has taken blanket insurance policy with Directorate of Insurance (GOM) (Fire & earthquake) of properties located at 49 places.
  - The policy does not cover insurance of properties located at 12 places.
- ii. The Corporation has taken insurance of cash in transit at H.O. and four branches only. Corporation has not taken cash in transit insurance of other resorts having cash dealings.
- ii. It is observed that the Corporation has not taken insurance cover for stocks of utensils, store, provision, building material, and etc. which totals to ₹ 93.57 lacs as on 31.03.2013.
- 32) Due to pendency of agreement of Ajanta Shopping Complex with the shopkeepers, revenue is booked on accrual basis but the amount recognized is subject to finalization of agreement.
- The accounts of the Corporation are kept open for more than the reasonable time due to which varsity of the same is not assured.
- 34) It is observed form the legal proceedings for recoveries of outstanding lease rent that the Interest on delayed payment of lease rent is calculated on compounding interest basis whereas nothing is specified in the agreement of the lease and the same should be calculated on simple interest basis.
- 35) Security Deposit received from Luxury Holidays is USD \$ 20,000.00 but in books balance is showing of INR ₹ 1,31,17,786.00
- 36) Advance received from MMRDA of ₹ 5,416,361.25 is neither paid nor expense out since 2005-06.
- As per AS 12 Accounting for Government Grants, under Capital Approach assets acquired out of grant, assets should be recognised in the books as per methods given in the accounting standards. But the Company has not followed the same in case of assets acquired from grant received from SICOM, Central and State Government.
- 38) As per the verification of books of accounts we found that ledger of Indian Experience (Sundry Debtor DOT) shown as amounting ₹ 22,80,679/- but when we confirm with the party via E-Mail there were no balance payable to the MTDCLtd.

QUALIFIED OPINION

In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, the aforesaid financial statements, give the information required by the Act in the manner so required and give a true and fair view in conformity with the accounting principles generally accepted in India;

- a) In the case of the Balance Sheet, of the state of affairs of the Company as at March 31, 2013;
- b) In the case of the Statement of Profit and Loss, of the profit for the year ended on March 31, 2013;

EMPHASIS OF MATTER

We draw attention to the following matters in the Notes to the financial statements:

a) We didn't get any External confirmation from Debtors and Creditors, due to which we are unable to give any opinion on the balances.

Our opinion is not modified in respect of these matters.

REPORT ON OTHER LEGAL AND REGULATORY REQUIREMENTS

- 1. As required by the Companies (Auditor's Report) Order, 2003 ("the Order") issued by the Central Government of India in terms of sub-section (4A) of section 227 of the Act, we give in the Annexure a statement on the matters specified in paragraphs 4 and 5 of the Order.
- 2. As required by section 227(3) of the Act, we report that:
  - we have obtained all the information and explanations which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit;

- आमच्यामते अधिनियमांतर्गत आवश्यकतेनुसार महामंडळाने आवश्यक असलेली लेखापुस्तके योग्य रितीने ठेवली असल्याचे सदर पुस्तकांचे तपासणी अंती आम्हाल दिसून आले.
- अहवालाशी संबंधित ताळेबंद, नफातोट्याचे विवरणपत्र व ह्या अहवालात परामर्श घेतलेले रोखीचे व्यवहार लेखा पुस्तकांशी सुसंगत आहेत.
- आमच्या मते, कंपनी अधिनियम १९५६ च्या कलम २११ च्या पोटकलम ३(क) मध्ये विहित केलेल्या लेखांकन मानंकाचे ताळेबंद व नफातोट्याचे विवरणपत्र अनुपालन करतात.

22

स्थळ : मुंबई

दिनांक : १४.०३.२०१६

करिता बाटलीबॉय ॲन्ड पुरोहित सनदी लेखापाल (फर्म नोंदणीकरण क्र. १०१०४८ डब्ल्यु) स्वाक्षरीत/-(आर डी हंगेकर) भागीदार

(सदस्य क्र. ३०६१५)

- in our opinion proper books of account as required by law have been kept by the Corporation so far as appears from our examination of those books .;
- the Balance Sheet and Statement of Profit and Loss and cash flow dealt with by this report with by this Report are in agreement with the books of account.
- in our opinion, the Balance Sheet and Statement of Profit and Loss comply with the Accounting Standards referred to in subsection (3C) of section 211 of the Companies Act, 1956;

23

For BATLIBOI & PUROHIT

Chartered Accountants Firm Reg. No. 101048W

(R.D. Hangekar) Partner

Membership No: 30615

Place: Mumbai

: 14-03-2016

लेखा परीक्षकांचा अहवालाचे जोडपत्र

परिच्छेद १ संदर्भात.

आमच्या समदिनांकित अहवालाचे (इतर विधीत्मक व नियामक आवश्यकते विषयीचा अहवाल)

आम्ही अहवाल देतो की,

आम्हाला योग्य वाटल्याप्रमाणे केलेल्या तपासणीअंती तसेच आम्हाला मिळालेल्या माहिती व स्पष्टीकरणांआधारे आम्ही असे कथन करतो की,

9) स्थिर मत्तांसंदर्भात :

- अ) आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार, महामंडळाने केवळ ३१ मार्च १९७८ पर्यंत संपादित केलेलेया स्थिर मत्तांच्या संबंधी अभिलेख ठेवलेला आहे. मात्र विविध पर्यटक निवासांमध्ये जडवस्तू संग्रह नोंदवह्या ठेवण्यात आल्या असल्याचे सांगण्यात आले आहे. जडवस्तू संग्रह नोंदवही ती आदेशाच्या परिच्छेद ४(अ) (एक) अन्वये ठेवावयास योजलेल्या स्थिर मत्ता नोंदवहीसाठी पर्याय करु शकत नाही. प्रत्येक वर्षी निर्लेखित केलेल्या घसाऱ्याच्या आणि संचित घसऱ्याच्या नोंदीची जडवस्तू संग्रह नोंदवहीत नोंद केली जात नाही.
- ब) आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार, स्थिर मत्तांचा संख्यात्मक/परिणामत्मक तपशील व स्थान यांसह महामंडळ आपल्या स्थिर मत्तांचे पुस्तकातील नोंदीचा तपशील सुधारीत करण्याच्या प्रक्रियेत गुंतलेले आहे.
- क) व्यवस्थापनाने कथन केल्यानुसार, प्रत्येक वर्षाअखेरीस स्थिर मत्तांची प्रत्यक्ष पडताळणी केली जाते. महामंडळाचा आकार व व्यवसायाचे स्वरुप ध्यानी घेता अशी प्रत्यक्ष पडताळणी केली जाते. महामंडळाचा आकार व व्यवसायाचे स्वरुप ध्यानी घेता अशी प्रत्यक्ष पडताळणी करणे व्यवहार्य आहे किंवा कसे याविषयी आम्ही भाष्य करु शकत नाही. अशा प्रत्यक्ष पडताळणी दरम्यान एखादी भौतिक तफावत आढळली का व त्या प्रकारे त्यांची लेखा पुस्तकांत खरेखरी नोंद झालेली आहे किंवा कसे याबाबतही आम्ही भाष्य करण्याच्या स्थितीत नाही. इतर व्यक्तींकडे (काही संचालकांना धरुन) असलेल्या स्थिर मत्तांच्या बार्बीसंदर्भात कोणतीही निश्चिती प्राप्त झालेली नाही.
- ड) ज्याचा महामंडळाच्या चालू व्यवहारावर काही परिणाम पडेल, असा स्थिर मत्तेचा लक्षणीय भाग निकाली काढलेला नाही.

२) वस्तसुच्यांसंदर्भात

- अ) पर्यटक निवास व उपहारगृहामतील भांडारात संग्रही असलेल्या वस्तू, काही ठिकाणांचा तसेच भांडीकुंडी, गाद्या इ. प्रकारांचा अपवाद वगळता, अहवालसाली व्यवस्थापनाने त्यांची प्रत्यक्ष पडताळणी केली आहे.
- ब) महामंडळाचा आकार व व्यवसायाचे स्वरूप पाहता वस्तूसूच्यांची प्रत्यक्ष पडताळणी करण्याची कार्यपध्दती वाजवी आहे. तथापि अशा प्रत्यक्ष पडताळणीची पध्दती सर्व ठिकाणी सारखीच ठेवण्याची आवश्यकता असून त्याची व्याप्ती सर्व बार्बीचा समावेश होऊ शकेल, इतपत वाढविण्याची आवश्यकता आहे,
- क) भांडी, उशा व गाद्या इ. संबंधी योग्य अभिलेखांच्या अभावी विल्हेवाट लावण्यात आलेल्या व निकाली काढण्यात आलेल्या वस्तूंचे योग्य समावेशनाचे समायोजना संबंधित तफावत व विसंगतीची व्याप्ती आणि त्या वस्तूंच्या संदर्भात प्रत्यक्ष पडताळणी करणे बाकी आहे. भांडारातील काही इतर वस्तू व सुटे भाग इ. च्या संदर्भात प्रत्यक्ष पडताळणीची निश्चिती करणे. बाकी आहे.

सदर बाबतचा पूर्ण तपशील उपलब्ध झालेला नसल्याने त्यासंदर्भातील विसंगतींचा लेख्यांमध्ये परामर्श घेण्याच्याबाबतीत आम्ही कोणतेही मत व्यक्त करण्याच्या स्थितीत नाही.

- कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ६१७ अंतर्गत हे महामंडळ एक राज्य शासकीय कंपनी असल्यामुळे संदर्भीय कलम ३०१ अंतर्गत असलेली तरतूद महामंडळास लागू होत नाही. त्यामुळे त्या संदर्भातील कलम ६१७ अंतर्गत पोटकलम ४(३) च्या तरतूदही महामंडळाला सूट मिळाल्याने लागू ठरत नाहीत. सदर कलम ३०१ महामंडळास लागू होत नसले तरी देखील महामंडळाने सदर कलमांतर्गत ठेवलेल्या पुस्तकावरुन हे सिध्द होते की महामंडळाने अहवाल साली कोणात्याही कंपनीला किंवा फर्म अथवा व्यक्तींना प्रतिभूत किंवा अप्रतिभृत स्वरुपात कोणातेही कर्ज दिलेले नाही, तसेच त्यांच्याकडूनकोणातेही कर्ज घेतलेले नाही.
- ४) आमच्या मते, भांडार, उपकरणे आणि विविध कार्यचालनात्मक मत्ता यांची खरेदीची अंतर्गत नियंत्रण कार्यपध्दती महामंडळाच्या कारभाराच्या वाढत्या व्यापास व आकारमानाला अनुरुप ठरण्याच्या दृष्टीने अधिक मजबूत करण्याची गरज आहे.
- अधिनियमाच्या कलम ३०९ अन्वये, संदर्भीय करार, कंत्राटी अथवा तत्सम व्यवस्थेबाबत
  - अ) आम्ही पार पाडलेली लेखा परीक्षा आणि आम्हाला दिलेली माहिती, स्पष्टीकरणे व अभिवेदने यांचे आधार अधिनियमाच्या कलम २०१ अंतर्गत येणारे व जी उक्त तरतुदीनुसार महामंडळाने ठेवलेल्या पुस्तकांमध्ये नोंद करणे आवश्यक ठरतात. असे कोणातेही करार, कंत्राटी व्यवस्था अथव प्रबंध महामंडळाने केले नाहीत.
  - ब) कोणतेही करार/ कंत्राटी व्यवस्था/प्रबंध महामंडळाने केले नसल्याने आदेशाच्या (५)(ब) अंतर्गत असलेल्या तरतूदी महामंडळाला लागू होत नाहीत.

ANNEXURE TO AUDITOR'S REPORT

Referred to in Paragraph 1

(Report on Other Legal and Regulatory Requirements of our report of even date)

We report that:

On the basis of such checks as we considered appropriate and in terms of the information and explanations given to us, we state that:-

- i) In respect of Fixed Assets :
  - (a) As per the information furnished to us, records relating to fixed assets acquired till 31st March, 1978 only have been maintained by the Corporation. Dead Stock Registers are however, stated to have been maintained at different Holiday Resorts. The Dead Stock Register are no substitute for the Fixed Assets Register contemplated to be maintained under para 4(a) (i) of the order. The entries for depreciation written off each year and the accumulated depreciation are not recorded in the Dead Stock Registers.
  - (b) As per the explanation given to us, the Corporation is in the process of adopting the method of maintaining Fixed Asset Register in order to provide for proper particulars, including quantitative details and location, of the fixed assets.
  - (c) As stated by the management fixed assets have been physically verified at the year end. We are unable to comment whether physical verification so conducted is reasonable having regard to the size of the Corporation and nature of its business. We are also unable to comment if any material discrepancies were noticed on such physical verification and whether they have been properly dealt with in the books of accounts. No confirmations have been obtained in respect of items of Fixed Assets lying with the third parties (including some of the Directors).
  - (d) The Corporation has not disposed off any substantial part of its fixed assets so as to affect its going concern status.
- ii) In respect of Inventories:
  - (a) Items of stock of stores at the Holiday Resorts and restaurant have been physically verified by the management at year end with the exception of certain locations and the items of the nature of utensils, mattresses, pillows, etc.
  - (b) The procedure as laid down for verification of inventories appears to be reasonable in relation to the size of the Corporation and the nature of its business. However, the procedure for such physical verification needs to be adhered to at all locations and its scope widened to overall class of items.
  - (c) In the absence of proper records relating of items of utensils, pillows and mattresses, etc. the extent of discrepancies relating to the incorporation of proper adjustments for the items discarded, rendered obsolete and disposed off and the physical verification of these items remain indeterminate. Complete details were not available in respect of other items of stores and spares etc. and as such we are not in position to express any opinion in regard to the discrepancies remaining to be dealt with in the accounts.
- The relevant provisions of Section 301 of the Act are exempted to the Corporation being a Government Company falling within the section 617 of the Act and in view of this provisions of clause 4(iii) of the order are not applicable to the Corporation for the period. Even though the provisions of Section 301 of the Act is *not* applicable, the Corporation has not granted any loans, secured or unsecured from companies, firms or other parties covered in the register maintained under Section 301 of the Act.
- iv) In our opinion, the control procedure for purchase of inventory and other assets and sale of goods and services including various operational activities need to be significantly strengthened so as to be commensurate with the size and growing volume of operation of the Corporation.
- v) In respect of the contracts or arrangements referred to in Section 301 of the Act:
  - (a) On the basis of the audit procedures performed by us and according to the information, explanations and representations given to us, the Corporation has not made any contracts or arrangements that need to be entered into the registered maintained under section 301 of the Act.
  - (b) As no contracts or arrangements have been made, the provisions of clause (v)(b) of the Order are not applicable to the Corporation.

MAHARASHTRA TOURISM

- ६) कलम ५८अ, ५८अअ, अधिनियमांतर्गत इतर तरतूदी व त्याअंतर्गत तयार करण्यात आलेले नियम यान्वये महामंडळाने कोणत्याही ठेवी स्वीकारलेल्या नाहीत. त्यामळे आदेशाच्या पोटकलम (६) मधील तरतुदी महामंडळास बंधनकारक नाहीत.
- ७) महामंडळ बाहेरील सनदी लेखापाल यांचेमार्फत आपली अंतर्गत लेखा परीक्षण प्रक्रिया राबवित असते, ती आमच्या मते पुरेशी आहे. तथापि, महामंडळाची व्याप्ती व व्यवहाराचे स्वरूप लक्षात घेता, त्यास पूरक ठरावी अशी या लेखा परीक्षेची व्याप्ती वाढवावी, असे आमचे मत आहे. विशेषत: प्रलंबित लेखांकन समायोजने उपस्थित मुद्यावरील समस्या, तसेच सदर बाबतचा मेळ घालणे व माहिती इ. विषयासंदर्भात अंतर्गत लेखापरीक्षणाची व्याप्ती वाढविण्यात यावी.
- अधिनियमाच्या कलम २०९(१)(इ); अंतर्गत महामंडळातर्फे केल्या जाणाऱ्या खर्चाचे अभिलेख्यांच्या नोंदी ठेवण्याविषयी केंद्र सरकारने महामंडळाबाबत निर्देश विहीत केले नाहीत.
-) दि. ३१.०३.२०१३ रोजीच्या वैधानिक देण्यासंदर्भात महामंडळाचे अभिलेख्यांवरून महामंडळाने समुचित प्रधिकरणांना देय असलेले काही कर संकलित केलेले नाहीत. उदा. ज्या चालवावयास दिलेल्या पर्यटक निवासांतील आरक्षणांवर प्राप्त उपार्जन रकमेवरील सेवा कर व डेक्कन ओडिसी ट्रेनच्या तिकीट आरक्षणापोटी अदा केलेल्या उपार्जनावरील सेवाकर.

वैधानिक कर	संकलित/जमा केला नाही (रुपयांत)
सेवा कर	૩, ५४,२४, १७ ५/-
लाभांश वितरण कर	२३,०८,६४२/-

- 90) महामंडळास दि. ३१ मार्च २०१३ रोजी कोणतीही संचित तोटा झाला नसून सदर दिवशी संपलेल्या आर्थिक किंवा त्यापूर्वीच्या वर्षात रोरवीच्या व्यहारात कोणताही तोटा महामंडळास झालेला नाही.
- 99) आम्हाला दिलेल्या माहिती व स्पष्टीकरणांनुसार, तसेच आम्हाला प्राप्त करून दिलेल्या दस्तऐवजे व अभिलेखांनुसार महाराष्ट्र शासनाकडून घेतलेल्या कर्जाचा अपवाद वगळता, महामंडळाने कोणत्याही वित्तीय संस्थेचे किंवा बँकेची देणी अदा करण्याबाबत कुचराई केलेली नाही. (टीप क्र. ५ पहा) तसेच, महामंडळाने कर्जरोख्यांच्या माध्यमातून कर्ज घेतलेले नाही,
- 9२) महामंडळाने समभागाच्या तारणावर, कर्जरोख्यांद्वारे अथवा अन्य अनामत प्रकाराद्वारे कोणालाही कर्ज दिलेले नाही किंवा अग्रिमे दिलेली नाहीत.
- 9३) महामंडळ हे कोणत्याही स्वरुपात एक चिट फंड/निधी/म्युच्युअल बेनिफिट फंड/ सोसायटी नाही. त्यामुळे कंपन्या (लेखा परीक्षण अहवाल) आदेश २००३ च्या पोटकलम ४(१३) च्या तरतूदी महामंडळास लागू होत नाही.
- 9४) आमच्यामते, महामंडळ समभागांच्या बाजारपेठेतील व्यवहार/ व्यापार समभाग किवा तत्समे तारण व्यवहार, कर्जरोखे किंवा इतर कोणत्याही प्रकारच्या गुंतवणूक व्यवहारात गुंतलेले नसल्याने कंपन्या (लेखा परीक्षण अहवाल) आदेश २००३ च्या पोटकलम ४(१३) च्या तरतूदी महामंडळास लागू होत नाहीत.
- 94) आम्हाला दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणांनुसार तसेच व्यवस्थापनाने आम्हाला दिलेल्या अभिवेदनानुसार महामंडळाने, त्यांनी बँकेकडून अथवा कोणात्याही वित्तसंस्थेकडून घेतलेल्या कर्जासाठी कोणालाही हमी दिलेली नाही.
- 9६) आमर्च्या लेखा परीक्षण कार्यपध्दतीनुसार तसेच व्यवस्थापनाने आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आम्ही असा अहवाल देतो की, महामंडळाने ज्या प्रयोजनासाठी कर्ज उचलले, त्याच प्रयोजनासाठी सदर रकमेचा विनियोग करण्यात आला.
- 90) आमच्या लेखा परीक्षण कार्यपध्दतीनुसार तसेच व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आम्ही असा अहवाल देतो की महामंडळाने ज्या प्रयोजनासाठी कर्ज उचलले, त्याच प्रयोजनासाठी सदर रकमेचा विनियोग करण्यात आला.
- 9८) आम्हाला दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणानुसार तसेच महामंडळाच्या वित्तीय विवरणपत्रांच्या सर्वकष परीक्षणाअंती आम्ही असा अहवाल देतो की, महामंडळाने कोणत्याही लघु मुदतीच्या प्रयोजनार्थ उभारलेला निधी दीर्घ मुदतीच्या गुंतवणूक प्रयोजनासाठी
- 9९) अहवाल वर्षात, महामंडळाने कोणतेही कर्जरोखे वितरीत केले नसल्याने, त्यांच्या अभिलेखांचे कागदपत्रांच्या तपासणीअंती स्पष्ट झाले, त्यामुळे कंपन्या (लेखापरीक्षण अहवाल) आदेश २००३ च्या पोटकलम ४(१९) अंतर्गत महामंडळास लागू होत नाहीत.
- २०) अहवाल वर्षात महामंडळाने सार्वजनिक समभाग निधी विक्रीद्वारे उभारलेला नाही.

स्थळ : मुंबई

दिनांक : १४.०३.२०१६

२१) आम्हाला दिलेल्या माहितीवरञ्न व स्पष्टीकरणानुसार, तसेच आमच्या सर्वोत्तम माहितीच्या व धारणेच्या आधारे, अहवाल वर्षात महामंडळाचे नावे अथवा महामंडळाने कोणतीही आर्थिक अफरातफर झाल्याचे/केल्याचे दिसुन येत नाही किंवा कळविण्यात आले नाही.

> करिता **बाटलीबॉय ॲन्ड पुरोहित** सनदी लेखापाल (फर्म **नोंदणीकरण क. १०१०४८ डब्ल्यु)** स्वाक्षरीत/-(**आर डी हंगेकर)** भागीदार (सवस्य क. २०६१५)

relevant provisions of the act and rules framed there under. Therefore, the provisions of clause (vi) of the Order are not applicable to the Corporation.

vii) The Corporation has internal audit function through an outside firm of Chartered Accountant, in our opinion

The Corporation has not accepted any deposit from the public pursuant to sections 58A, 58AA or any other

ii) The Corporation has internal audit function through an outside firm of Chartered Accountant, in our opinion the internal audit is adequate but the scope needs to be enlarged to cover areas relating pending accounting adjustments, rectification of issues raised, reconciliations/information in order to be commensurate with the size and nature of its business.

viii) Maintenance of the cost records under section 209(1) (d) of the Act has not been prescribed by the Central Government for the Company.

ix) In respect of statutory dues: (as on 31.03.2013)

As per the records of the Corporation applicable taxes with the appropriate authorities and Corporation has not collected service tax on commission received on booking rooms at let out holiday resorts and commission paid to foreign agents for booking tickets of Deccan Odyssey Train.

Statutory Tax	Not Collected/Deposited (in ₹)
Service Tax	3,54,24,175/-
Dividend Distribution Tax	23,08,642/-

x) The Corporation has no accumulated losses as at 31st March, 2013 and it has not incurred any cash losses in the financial year ended on that date or in the immediately preceding financial year.

- According to the information and explanations given to us and based on the documents and records produced to us, the Corporation has not defaulted in payment of dues to the Financial Institution or Banks except the loan taken from Government of Maharashtra (Refer Note No. 5). Further, the Corporation has not obtained any borrowings by way of debentures.
- xii) The Corporation has not granted any loans and advances on the basis of security by way of pledge of shares, debentures and other securities.
- The Corporation is not a chit fund / nidhi / mutual benefit fund / society. Therefore, the provisions of clause 4(xiii) of the Companies (Auditor's Report) Order, 2003 are not applicable to the Corporation.
- xiv) In our opinion, the Corporation is not dealing in or trading in shares, securities, debentures and other investments as such provisions of clause 4(xiv) of the Companies (Auditor's Report) Order, 2003 are not applicable to the Corporation.
- xv) According to the information and explanations given to us and the representations made by the management, the Corporation has not given any guarantee for loans taken by others from any bank or financial institution.
- xvi) Based on our audit procedures and on the information given by the management, we report that loan is utilized for the purpose it was obtained.
- xvii) Based on our audit procedures and on the information given by the management, we report that loan is utilized for the purpose it was obtained.
- xviii) According to the information and explanations given to us and on an overall examination of the Financial Statements of the Corporation, we report that no funds raised on short term basis have been used for long term investment.
- xix) On the basis of the records and documents examined by us, the Corporation has not issued any debentures during the years. Therefore the provisions of clause 4(xix) of the Companies (Auditor's Report) Order, 2003 are not applicable to the Corporation.
- x) The Corporation has not raised any money by public issue during the year.
- According to the information and explanations given to us and to the best of our knowledge and belief no fraud on or by the Corporation has been noticed or reported during the year.

For BATLIBOI & PUROHIT

Chartered Accountants Firm Reg. No. 101048W sd/-

(R.D. Hangekar)
Partner
Membership No: 30615

Place : Mumbai Partner
Date : 14-03-2016 Membership No:

३१ मार्च २०१३ रोजीचा ताळेबंद

(रक्कम रूपयांमध्ये)

त पशील	ਟੀਧ	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
Ville	क्र.	संपलेल्या वर्षासाठी	संपलेल्या वर्षासाठी
समभाग (उत्पन्न) व दायित्वे			
भागधारकांचा निधी			
ਮਾ ਗ ਮਾਂਤਕਲ	ą	१५३,८८८, १००	१५३,८८८,१००
रास्वीव व आधिक्य	8	२८३,८९२,२९०	२६५,३०५,३४४
		¥ 3 0,020,3€0	४१९,१९३,४४४
गैर-चालू दायित्वे			
दीर्घ मुदतीची कर्जे	u	९३,९९३,६३७	୧ २,३୧३,६३७
इतर दीर्घकालिन दायित्वे	ξ	૧૪૯,૬૦૫,૫૪૯	938,८२३,9८३
दीर्घकालिन तरतुदी	9	२१७,६८४,५६९	१९८,८२८,१३९
•		४६१,२८३,७ ५४	४२६,०४४,९५९
चालू दायित्वे		047,104,010	014,000,17
अल्पमुदतीची कर्जे	ا د ا	१३९,६११,९४१	900,८३८,४00
व्यापारातील देय	e	२२६,५८२,२९९	930,938,808
इतर चालू दायित्वे	90	६,२९०,८८७,६९५	६,११२,३९६,९५६
अल्पकालीन तरतुदी	99	८६,६६२,९८४	२१८,३०१,२२३
C		£,083,088,090	६,५६१,६७०,९८३
एकूण		७,६४२,८०९,०६३	७,४०६,९०९,३८६
मत्ता			
गैर-चालू मत्ता ← —			
स्थिर मत्ता			
१) मूर्ता मत्ता	9231	230,940,636	२०१,०१६,३३३
२) अमूर्ता मत्ता	9२ब	५,२५६,७६८	2,993,309
३) प्रगतीपथावरील कामे		११,९००,०५६	७,२९३,५३७
गैर-चालू गुंतवणूक संस्थागत कर मत्ता (निव्वळ)	93	३५३,३०० ०००० २७०	३५३,३०० % २०२ २२२
	98	e,00e,२७६	9,203,323
र्वीर्घ मुदतीची कर्जे व अग्रिमे	94	६१५,९७९,७३ <u>०</u>	२५८,३०८,३२६
इतर गैर-चालू मत्ता	9 &	8,८०२,१४७	४,८०२, १४७
		८७७,४५८,९१५	४८७,६९०,२७५
चालू मत्ता			
चालू गुंतवणुका ———		_	<u>-</u>
वस्तूसूच्या	99	९,७५४, १४४	६,०६२,६२६
व्यापारातील प्राप्य रकमा	96	४५५,६७७,०८७	४०५,१४५,५७५
रोख व रोखीच्या समतुल्य	90	५,९७५,३९०,३०४	६,१८७,७५४,७४९
अल्प मुदतीची कर्जे व अग्रिमे	80	48,393,860	४४,८९९,४३६
इतर चालू मत्ता	29	२७०,२१५,१२७	२७५,३५६,७२६
		६,७६५,३५०,१४९	६,९१९,२१९,११२
एकूण		७,६४२,८०९,०६४	७,४०६,९०९,३८६
			<u> </u>

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालप्रमाणे वित्तीय विवरणपत्राचा भाग असलेल्या सोबतच्या टीपा पहा. बाटलीबॉय आणि पुरोहित

सनदी लेखापाल यांच्याकरिता (फर्म नोंदणी क्र.१०१०४८ डब्ल्यु) स्वाक्षरीत/-

ठिकाण : मुंबई (रमण हंगेकर) दिनांक : १४/०३/२०१६ भागीदार सं.क्र. ३०६१५

संचालकांसाठी व त्यांच्या वतीने स्वाक्षरीत/-स्वाक्षरीत/-राम शिंदे

पराग जैन नानोटिया उपाध्यक्ष व्यवस्थापकीय संचालक स्वाक्षरीत/-

ठिकाण : मुंबई शिवाजी ठोंबरे दिनांक : ११/०३/२०१६ (मुख्य लेखा अधिकारी)

स्वाक्षरीत/-जय नार्डक कंपनी सचिव

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH, 2013

(Amount in ₹)

Particular	Note No.	As at 31 ST March, 2013	As at 31 ST March, 2012
EQUITY AND LIABILITIES			
Shareholder's Fund			
Share Capital	3	153,888,100	153,888,100
Reserve and Surplus	4	283,892,290	265,305,344
·		437,780,390	419,193,444
Non-Current Liabilities		101,100,000	,,
Long Term Borrowings	5	93,993,637	92,393,637
Other Long Term Liablities	6	149,605,549	134,823,183
Long Term Provisions	7	217,684,569	198,828,139
Long Term Provisions	'	461,283,754	426,044,959
Ourseast Linkillities		401,203,734	420,044,959
Current Liabilities Short Torm Porrowings		120 644 044	100 929 400
Short Term Borrowings	8	139,611,941	100,838,400
Trade Payables Other Current Liabilities	9	226,582,299	130,134,404
	10 11	6,290,887,695	6,112,396,956
Short Term Provisions	''	86,662,984	218,301,223
		6,743,744,919	6,561,670,983
TOTAL		7,642,809,063	7,406,909,386
ASSETS			
Non-current Assets			
Fixed Assets			
(i) Tangible Assets	12A	230,157,638	201,016,333
(ii) Intangible Assets	12B	5,256,768	8,713,309
(iii) Capital Work-in-Progress		11,900,056	7,293,537
Non-current Investments	13	353,300	353,300
Deferred Tax Assets (Net)	14	9,009,276	7,203,323
Long Term Loans and Advances	15	615,979,730	258,308,326
Other Non-current Assets	16	4,802,147	4,802,147
		877,458,915	487,690,275
Current Assets			
Current Investments		-	-
Inventories	17	9,754,144	6,062,626
Trade Receivables	18	455,677,087	405,145,575
Cash and Cash Equivalents	19	5,975,390,304	6,187,754,749
Short Term Loans and Advances	20	54,313,487	44,899,436
Other Current Assets	21	270,215,127	275,356,726
		6,765,350,149	6,919,219,112
Total		7,642,809,064	7,406,909,386

See accompanying notes forming part of the financial statements in terms of our report attached For Batliboi & Purohit

Chartered Accountants (Firm Registration No: 101048W) sd/-

CA Raman Hangekar

Partner Membership No:30615 For and on behalf of the Board of Directors

Paraag Jaiin Nainuttia Ram Shinde Managing Director Vice Chairman

Jay Naik

Shivaji Thombre Place : Mumbai Place: Mumbai (F.A. & C.A.O.) (Company Secretary) Dated: 14/03/2016 Dated: 11/03/2016

३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा पत्रक

,		•	- ^	
(रक्कम	रुपय	I	ध्य	[]

			(रक्कम रूपयामध्य
तपशील	टीप क्र.	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
	G14 XF.	संपलेल्या वर्षासाठी	संपलेल्या वर्षासाठी
उत्पन्न :			
उपक्रम कार्यचालन उत्पन्न	२२	२६७,५०५,५७२	२७२,५७८,५२८
इतर उत्पन्न	53	૧૧ ૪, ૫ ३૮,૦૦ ૧	१४९,६८९,२८७
एकूण उत्पन्न		३८२, ०४३, ५८ १	४२२,२६७,८१५
रवर्च :			
सेवन केलेले अन्नपदार्थ व पेये	રક	૩, ୨୨୨, ୯ ૭୯	६,६६४,३१३
कर्मचारी लाभांवरील खर्च	રુષ	२३६,२६१,९६२	१८९,९९०,०७८
वित्तीय खर्च	२६	80,090,090	६२,२५०,९१६
	20	१,६९५,२४६	२,४८५,३५७
घसारा व कर्जफेडवरील खर्च	१२क	9 ੩, ५७४,२४७	१२,१५३,३२२
इतर खर्च	ર૮	४ ५,५८७,६९३	८५,९६१,७४१
एकूण खर्च		੩ ੪७,२४१,४४०	૱ ૡ ୧, ૡ૦ૡ,७૨૭
करपूर्व नफा आणि असाधारण बाबी		३ ४,८०२,१४१	६२,७६२,०८८
असाधारण बाबी		२,१५२,०८०	-
करपूर्व नफा		રૂદ્દ,୧୯୪,૨૨૧	६२,७६२,०८८
करावरील खर्च			
चालू करावरील खर्च		१८,८५६,४३०	४३,९९६,०००
स्थगित कर	98	(१,८०५,९५३)	(२,५८९,४७१)
चालू वर्षीचा नफा		9 ୧, ୧୦३,७४४	૨૧,३५५,५५९
प्रति समभाग उत्पन्न	રહ	9२.९३	93.८८
ਸੂळ व विरळ - (रु.)		9२.९३	93.८८
प्रति साधारण समभागाचे दर्शनी मूल्य (रू.)		90/-	90/-
लक्षणीय लेखांकन धोरणांचा गोषवारा वित्तीय विवरणपत्रंचा भाग	२		
असलेल्या सोबतच्या टिपण्या पहा.			

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालप्रमाणे वित्तीय विवरणपत्राचा भाग असलेल्या सोबतच्या टीपा पहा. बाटलीबॉय आणि पुरोहित सनदी लेखापाल यांच्याकरिता (फर्म नोंदणी क्र.१०१०४८ डब्ल्यु) स्वाक्षरीत/-(रमण हंगेकर) भागीदार सं.क्र. ३०६१५

ठिकाण : मुंबई

ठिकाण : मुंबई दिनांक : ११/०३/२०१६ दिनांक : १४/०३/२०१६

30

संचालकांसाठी व त्यांच्या वतीने स्वाक्षरीत/-स्वाक्षरीत/-राम शिंदे पराग जैन नानौटिया उपाध्यक्ष व्यवस्थापकीय संचालक स्वाक्षरीत/-स्वाक्षरीत/-शिवाजी ठोंबरे जय नार्डक (मुख्य लेखा अधिकारी) कंपनी सचिव

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

PROFIT AND LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2013.

(Amount in ₹)

	Note	C+h V	(Amount in ₹
Particular	No.	For the Year 31 st March, 2013	For the Year 31 ST March, 2012
REVENUE:			
Revenue from Operations	22	267,505,572	272,578,528
Other Income	23	114,538,009	149,689,287
Total Revenue		382,043,581	422,267,815
EXPENSES:			
Food and Bevarges Consumed	24	3,111,575	6,664,313
Operating Expenses	25	236,261,962	189,990,078
Employee Benefits Expense	26	47,010,717	62,250,916
Finance Costs	27	1,695,246	2,485,357
Depreciation and Amortisation Expense	12c	13,574,247	12,153,322
Other Expenses	28	45,587,693	85,961,741
Total Expenses		347,241,440	359,505,727
Profit Before Tax & Extraordinary Items		34,802,141	62,762,088
Extraordinary Items		2,152,080	-
Profit Before Tax		36,954,221	62,762,088
Tax Expense:			
Current Tax Expense		18,856,430,	43,996,000
Deferred Tax	14	(1,805,953)	(2,589,471)
Profit for the Year		19,903,744	21,355,559
Earnings Per Share	29	12.93	13.88
Basic and Diluted - (₹)		12.93	13.88
Face Value per Ordinary Share - (₹)		10/-	10/-
Summary of Significant Accounting Policies See accompanying notes forming part of the financial statements	2		

In terms of our report attached For Batliboi & Purohit Chartered Accountants (Firm Registration No: 101048W) sd/-**CA Raman Hangekar**

For and on behalf of the Board of Directors

Ram Shinde Paraag Jaiin Nainuttia Vice Chairman Managing Director

Partner Shivaji Thombre Jay Naik Membership No:30615 (F.A. & C.A.O.) (Company Secretary)

31

Place: Mumbai Place: Mumbai Dated: 14/03/2016 Dated: 11/03/2016

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी ३ : भाग भांडवल

CUUI 3: NIN NISON					
तपशी ल	३१ मार्च २०१३	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे		३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे	
CIMERO	संख्या	रक्कम	संख्या	रक्कम	
अधिकृत					
प्रत्येकी रू. १००/- चे समभाग	२,५००,०००	२५०,०००,०००	२,५००,०००	२५०,०००,०००	
विक्रीस काढलेले					
प्रत्येकी रू. १००/- चे समभाग	१,५३८,८८१	१५३,८८८,१००	१,५३८,८८१	१५३,८८८,१००	
अभिदत्त व भरणा झालेले					
प्रत्येकी रू.१००/-चे पूर्णतः भरणा झालेले समभाग	१,५३८,८८१	१५३,८८८,१००	१,५३८,८८१	१५३,८८८,१००	
एकूण	१,५३८,८८१	१५३,८८८,१००	१,५३८,८८१	१५३,८८८,१००	

ਰਲਟੀਧ •

(१) अहवाल वर्षाच्या प्रारंभी व अखेरीस समभागांचा मेळ घालणे प्रलंबित आहे.

तपशील	संख्या	रक्कम
अहवाल सालाच्या प्रारंभी मेळ घालणे प्रलंबित असलेले समभाग	१,५३८,८८१	१५३,८८८, १००
अहवाल साली विक्रीस काढलेले समभाग	_	-
अहवाल साली पूर्नखरेदी केलेले समभाग	-	-
अहवाल सालाअखेरीला मेळ घालणे प्रलंबित असलेले समभाग	१,५३८,८८१	१५३,८८८,१००

(२) महामंडळाचे ५% अधिक समभाग भागधारकांकडे आहेत

भागधारकांचे नाव	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे		३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे	
1	समभागांची संख्या	% भागधारणा	समभागांची संख्या	% भागधारणा
महाराष्ट्र शासन	१,५३८,८८१	900%	१,५३८,८८१	900%

टिपणी ४ : राखीव व आधिक्य

CHOI	6 : eledia a milada		
	ਰਧशੀਲ	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
		ফ.	ফ.
अ.	भांडवली आधिक्य		
	मागिल शिल्लक	૱, ૡૡઌ,૱ૡઌ	૱, ૡ୧७,੩ ੪ ७
	(+) चालू वर्षातील हस्तांतरण	-	-
	(-) चालू वर्षातील पुनर्लिखित	-	-
	अखेरीस शिल्लक	३२, ५९७,३४७	૱, ૡ୧७,੩୪७
ब.	अतिरिक्त		
	मागिल शिल्लक	२३२,७०७,९९७	૨૧૨,૫୧७,૫६७
	(+) अहवाल सालातील निव्वळ नफा/तोटा	୨୧,୧୦३,७४४	૨૧,३૫૫,૫૫૧
	(-) प्रस्तावित लाभांश	(૧,૧૨૧,૨૪૨)	(१,०६७,७८०)
	(-) कॉर्पोरेट लाभांश कर	(१८७,५५६)	(१७७,३४८)
	अखेरीस शिल्लक	२५१,२९४,९४३	૨३૨,७०७,୧୧७
	एकूण	२८३,८९२,२९०	२६५,३०५,३४४

तळटीप : (१) अल्पबचत प्रोत्साहन योजनेंतर्गत जिल्हाधिकाऱ्यांडून मिळालेली अनुदाने उद्योग आयुक्तांकडून मिळालेले केंद्रीय गुंतवणूक अर्थसहाय्य, तसेच केंद्र व राज्य शासनाकडून व सिकॉमकडून विवक्षित जिल्हयात पर्यटनात्मक क्रियाशीलता साधण्यासाठी मिळालेल्या अनुदानाची रक्कम रु. ३२५.४६ लाख (मागील वर्षी रु. ३२५.४६लाख) याबाबतची विशिष्ट ताळेबंदाच्या दिवशी राखीव व आधिक्य शीर्षाखाली दर्शविण्यात आल्या आहेत. अशा अनुदानातून निर्माण झालेली स्थिर मत्ता अनुसूचीत दर्शविण्यात आल्या आहेत.

32

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 3 - SHARE CAPITAL

NOTE 3 . SHARE CAPITAL (AIROUNT II				(Amount in C	
Particular	As at 31 ^s	As at 31 st March 2013		As at 31 ST March 2012	
	Number	Number Amount		Amount	
Authorised Equity Shares of Rs. 100/- each	2,500,000	250,000,000	2,500,000	250,000,000	
Issued					
Equity Shares of Rs. 100/- each	1,538,881	153,888,100	1,538,881	153,888,100	
Subscribed & Paid up					
Equity Shares of Rs. 100/- each fully Paid	1,538,881	153,888,100	1,538,881	153,888,100	
Total	1,538,881	153,888,100	1,538,881	153,888,100	

Footnotes

(i) Reconciliation of the shares outstanding at the beginning and at the end of the year

(Amount in ₹)

Particular	Number	Amount
Shares outstanding at the beginning of the year	1,538,881	153,888,100
Shares Issued during the year	-	-
Shares bought back during the year	-	-
Shares outstanding at the end of the year	1,538,881	153,888,100

(ii) Shareholders holding more than 5% shares in the Company:

	Name of Shareholder As at 31 ST March 2		Name of Shareholder As at 31 ST March 2013		As at 31 ^{s1}	March 2012
	Hame of charefulation	No. of Shares held	% of Holding	No. of Shares held	% of Holding	
Gove	ernment of Maharashtra	1,538,881	100%	1,538,881	100%	

NOTE 4 : RESERVES & SURPLUS

Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
i di tivulai	₹	₹.
A. Capital Reserves		
Opening balance	32,597,347	32,597,347
(+) Current year transfer	-	-
(-) Written back in current year	_	-
Closing Balance	32,597,347	32,597,347
B. Surplus		
Opening balance	232,707,997	212,597,567
(+) Net profit/(loss) for the current year	19,903,744	21,355,559
(-) Proposed dividends	(1,129,242)	(1,067,780)
(-) Corporate dividend Tax	(187,556)	(177,348)
Closing Balance	251,294,943	232,707,997
Total	283,892,290	265,305,344

Footnotes: (i) Grant received under the Small Saving Incentive Scheme from Collector of District, Central Investment subsidy received from the Industries Commissioner and certain other grants received from SICOM and Central & State Government amounting to Rs 325.46 lacs (P.Y. Rs. 325.46 lacs) for the purpose of carrying tourism activities in the concerned district by the Company as at the date of Balance Sheet have been shown under the head Reserves and Surplus. The fixed assets created out of Grant are shown in the fixed assets schedule.

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी ५ : दीर्घ मुदतीची कर्जे

तपशील	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी	
		असल्याप्रमाणे रू.	असल्याप्रमाणे रू.
अप्रतिभूत कर्ज			4-1
(अ) मुदतीचे कर्ज : बँकांकडील		-	-
इतरांकडील (महाराष्ट्र	शासन)	९३,९९३,६३७	९२,३९३,६३७
एकूण		९३,९९३,६३७	९२,३९३,६३७
अ संदर्भातील ताळेबंदाच्या दिनांकास कर्ज व व्याज प	गरत्याव्यातील सततची दिरंगाई		
9. कर्जफेड दिरंगाईचा कालावधी	३७ वर्षे		
२. रक्कम रु. :			
मूळ रक्कम	४४०.३० लाख		
व्याजाची रक्कम	४९९.६४ लाख		
एकूण		९३,९९३,६३७	९२,३९३,६३७

- तळटीप : १) महामंडळाने, महाराष्ट्र शासनाच्या समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभागाकडून मागील वर्षात कर्ज घेतले असून (दि.३१.०३.२०१३ रोजी थिकत मूळ रक्कम रु. ४४०.३० लाख) ते द. सा.१५% म्हणजेच रु. १२.०० लाख इतक्या सरळ व्याज्याच्या रकमेसह आहे. ज्याची तरतूद आर्थिक वर्ष १९९३-९४ पासून करण्यात येत आहे. सदरबाबतच्या द. स. ५% व्याजदराने म्हणजेच रु.४.०० लाख इतक्या दंडात्मक रकमेचीही महामंडळ तरतूद करीत आहे. महामंडळाने आ. वर्ष १९९४-९५ पासून सदरबाबत मूळ व व्याजाच्या परताव्याची कोणतीही रक्कम अदा केलेली नाही.
  - २) महामंडळाने रु.२६०.३० लाख (मागील वर्षी रु. २६०.३० लाख) इतक्या कर्जाच्या रकमेचे भाग भांडवलात रुपांतर करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाला अभिवेदन सादर केले असून आर्थिक वर्ष १९८९-९० पासून त्यावरील व्याजाची तरतूद करण्यात आलेली नाही.

टिपणी ६ : इतर दीर्घ कालीन दायीत्वे

तपशील	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
	ফ.	रू.
अ) इतर : १) ग्राहकाकडील अग्रीमे २) स्थगित प्रदान दायित्वे	१३१,५८६,२८६ १८,०१९,२६३	9 ३४,८२३, 9८३ -
,	, , , , ,	
एकूण	१४९,६०५,५४९	938,८२३,9८३

टिपणी ७ : दीर्घ कालीन तरतूदी

तपशी ~~ल~~	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
	रू.	ਲ.
अ) इतर : १) करांसाठी तरतूद	२१७,६८४,५६९	१९८,८२८,१३९
एकूण	२१७,६८४,५६९	१९८,८२८,१३९

टिपणी ८ : अल्पमुदतीची कर्जे

तपशील (अ) ठेवी : अप्रतिभृत	असल्याप्रमाणे रू.	असल्याप्रमाणे रू.
(अ) ठेवी : अप्रतिभूत एकूण	9 ३ ९,६ 99, ९४9	900,८३८,४००

34

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 5: LONG TERM BORROWINGS

Particular /		As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
			₹
Unsecured			
(a) Term loans : from banks		-	-
from Others (Govt. of M	aharashtra)	93,993,637	92,393,637
		93,993,637	92,393,637
In case of continuing default as on the bal repayment of loans and interest with respe			
1. Period of default	37 Years		
2. Amount : Principal Amount	440.30 Lakhs		
Interest Amount	499.64 Lakhs		
	Total	93,993,637	92,393,637

Foot Notes

- (i) The Company had during the earlier years received loan from Department of Social Welfare, Cultural Affairs, Sports & Tourism of Government of Maharashtra (outstanding principal amount as on 31.03.2013 is Rs. 440.30 Lakhs). the loan is carrying simple interest @ 15% p.a. i.e. Rs. 12 Lakhs p.a. which has been provided from FY 1993-94. The Company is also providing penal interest @ 5% p.a. i.e. Rs. 4 Lakhs pa.a. No payment has been made by the Company towards principal & interest since FY 1994-95.
- (ii) Representation has been made to the Government of Maharashtra seeking conversion of the loan of Rs 260.30 lacs (P.Y. Rs 260.30 lacs) into share capital, no provision towards interest has been made since 1989-90.

NOTE 6: OTHER LONG TERM LIABILITIES

	Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
		₹	₹
a)	Others:		
	i) Advances from Customer	131,586,286	134,823,183
	ii) Deffered Payment Liabilties	18,019,263	-
	Total	149,605,549	134,823,183

Note 7: LONG TERM PROVISIONS

Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
	₹	₹
(a) Others : Provision for Taxation	217,684,569	198,828,139
Total	217,684,569	198,828,139

NOTE 8: SHORT TERM BORROWINGS

Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012	
		₹	₹
(a) Deposits: Unsecured		139,611,941	100,838,400
	Total	139,611,941	100,838,400

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी ९ : व्यापारातील देय रकमा

तपशील		३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
		ফ.	ফ.
अ)	व्यापारातील देय रकमा : लघुत्तम (मायक्रो) व लघुउद्येग संस्था	२२६,५८२,२९९	9 ३ 0,9 ३ ४,४०४
	एकूण	२२६,५८२,२९९	930,938,808

तळटीप : १) लघुत्तम (मायक्रो), लघु व मध्यम उद्योगसंस्था विकास अधिनियम, २००६ मध्ये व्याख्या केल्यानुसार, लघुत्तम (मायक्रो) व लघु उद्योगसंस्थांना देय असलेली व व्यवस्थापनाने संकलित केलेल्या माहितीच्या आधारे अशा निवडक पक्षांच्या (व्यक्तींच्या) बाबतीत रकमेची निश्चिती करण्यात आली आहे. लेखापरीक्षकांनी सदर बाब आधारभृत मानली आहे.

टिपणी १० : इतर चालू दायित्वे

	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
तपशील	<u>असल्याप्रमाणे</u>	असल्याप्रमाणे
	ফ.	ফ.
अग्रिमांतर्गत प्राप्त उत्पन्न	९,५५५,७८०	८,५५०,५७९
शासिकय देण्या संदर्भातील कर	४९,८१२,८८७	३२,८६७, ३३५
शासकीय देणी : कर्मचारी अंशदान	२,७८७,८४२	૧,ૡ૯૧,૬ૡ૯
गैर- व्यापारी देय रकमा	૭୧३,६४२	२७१,६३६
धारण केलेली रक्कम	७७,३२७,२०१	७५,७२६,८७०
इतर दायित्वे	३३,३७३,२ 9७	૩ ૧,૮६ ५, ૧ ૩ ૭
सहाय्यक अनुदान महसूल (जाहिरात आणि प्रसिद्धी)	७३,५१६,९६७	१३०,३०१,३७५
सहाय्यक अनुदान (भांडवली)	६,०२८,८५७,५५६	५,८१७,६०४,८८९
अदत्त लाभांश	१२,७४१,५१८	99,६७३,७३८
अदत्त सीडीटी	२,१२१,०८६	१,९४३,७३८
एकूण	६,२९०,८८७,६९५	६,११२,३९६,९५६

तळटीप : १) सहायक अनुदान (भांडवली) यात अल्पमुदतीवरील ठेवी खात्यातील ठेवीवरील व्याजावरील रकमेचा समावेश आहे.

	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
तपशील ।	असल्याप्रमाणे	असल्याप्रमाणे
	ফ.	ফ.
सहाय्यक अनुदान (केंद्र शासन)	२३४,१३६,६८५	१९८,८८२,७६४
सहाय्यक अनुदान (राज्य शासन)	२,१९०,३०५,४३५	१,६७२,२६६,३४५
एकूण	२,४२४,४४२,१२०	१,८७१,१४९,१०९

- २) रु. ७३५.१७ लाख (मागील वर्षी रु.१३०३.०१ लाख) इतक्या रकमेपैकी न वापरण्यात आलेली महसुली अनुदानाची रक्कम नफा व तोटा लेख्यामध्ये जमेच्या बाजूस दर्शविण्यात आलेली नाही. तसेच त्यावरील खर्च उचित शीर्षाखाली दर्शविण्यात आला आहे.
- ३) विशिष्ट मत्तांशी निगडित भांडवली अनुदानांच्या बाबतीत ताळेबंदाच्या दिनांकापर्यंत करण्यात आलेला खर्च हा अशा रीतीने प्राप्त संबंधित अनुदानाच्या रकमेतून कमी करण्यत आला असून संबंधित मत्ता महामंडळाच्या स्थिर मत्तांचा भाग म्हणून प्रतिबिंबित होत नाहीत आणि हेही विचारात घेतले आहे की शासककीय अनुदानाच्या बाबतीत, संबंधित मत्तांमधील मालमत्ता ही महामंडळाकडे विहित नसून शासनाकडे विहित आहे.
- ४) रु. ३.१९ लाख (मागील वर्षी रु. ८.७९) इतक्या पर्यटन विकास आणि प्रचालनात्मक खर्चाची भरपाई राज्य शासनाकडून जाहिरात व प्रसिध्दीसाठी मिळालेल्या महसुली अनुदानातून करण्यात आली आहे.
- ५) इतर देय रकमांमध्ये, पर्यटन संचालनालयाने हस्तांतिरत केलेल्या मत्तांच्या मूल्यांसमोर महाराष्ट्र शासनास देय असलेली रु. ९३.५९ लाख (मागील वर्षी रु.९३.५९ लाख) रक्कम समाविष्ट आहे, जी ताळेबंदाच्या दिनांकास महाराष्ट्र शासनास देय असलेल्या रु.१९१.४४ लाख (मागील वर्षी रु. १९१.४४ लाख) च्या एकूण रकमेत समाविष्ट आहे, जी महामंडळास हस्तांतिरत होण्यासाठी मत्तांच्या मूल्यांकनाबाबत शासनाकडून अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर कराराच्या अटींनुसार भाग भांडवलात रुपांतिरत केला जाणार आहे.

टिपणी ११ : अल्पकालीन तरतुदी

		३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
1	ਰਧਾਈਲ	<u>असल्याप्रमाणे</u>	असल्याप्रमाणे
		ফ.	ফ.
अ.	कर्मचाऱ्यांच्या लाभांशावरील तरतूद : भविष्य निर्वाह निधीचे अंशदान	२१३,१९७	१३८,९२१
ৰ.	प्रस्तावित लाभांश	१,१२९,२४२	9,0६७,७८०
क.	कॉर्पोरेट लाभांश करावरील देय रकमा	१८७,५५६	999,३४८
ਭ.	इतर अल्पकालीन तरतूद	८५,१३२,९८९	२१६,९१७,१७४
	एकूण	८६,६६२,९८४	२१८,३०१,२२३

तळटीप : १) प्रस्तावित लाभांश रकमेमध्ये चालू वर्षाकरिता रु. ११,२९,२४२/- (मागील वर्षाकरिता रु. १०,६७,७८०/-) इतक्या प्रस्तावित लाभांशाचा समावेश आहे.

२) सीडीटी देय रकमेत चालू वर्षाकरिता रु. १,६५,१५०/- (मागील वर्षाकरिता रु. १,७७,३४८/-) इतक्या सीडीटीचा समावेश आहे.

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 9: TRADE PAYABLES

Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012	
	₹	₹	
(a) Trade Payables : Micro & Small Enterprise	226,582,299	130,134,404	
Total	226,582,299	130,134,404	

Foot Notes: (i) The amount due to Micro and Small Enterprises as defined in the "The Micro, Small and Medium Enterprises Development Act, 2006" has been determined to the extent such parties have been identified on the basis of information collected by the Management. This has been relied upon by the auditors.

NOTE 10: OTHER CURRENT LIABILITIES

Doublessler	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
Particular	₹	₹
Income received in advance	9,555,780	8,550,579
Government Dues Taxes	49,812,887	32,867,335
Government Dues Employee Contribuation	2,787,842	1,591,659
Non-Trade Payable	793,642	271,636
Retantion Money	77,327,201	75,726,870
Other payables	33,373,217	31,865,137
Grant in Aid Revenue (Advertisement & Publicity)	73,516,967	130,301,375
Grant in Aid Capital	6,028,857,556	5,817,604,889
Unpaid Dividend	12,741,518	11,673,738
Unpaid CDT	2,121,086	1,943,738
Total	6,290,887,695	6,112,396,956

Footnote: i) Grant in Aid Capital includes Interest on amount deposit in short term deposit account

Particular _		As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
		₹	₹
Grant in Aid Central Grant in Aid State		234,136,685 2,190,305,435	198,882,764 1,672,266,345
	Total	2,424,442,120	1,871,149,109

- (ii) The revenue grants of ₹ 735.17 lacs (P.Y. ₹ 1303.01 lacs) to the extent unutilized are not taken to the credit of profit and loss account and the expenses there against are reflected under the appropriate heads.
- (iii) In case of capital grants related to the specific assets, the expenditure incurred till the date of Balance Sheet has been reduced from the amount of the respective grants so received and relevant assets have not been reflected as a forming part of the fixed assets of the Company taking in to consideration that in case of the Government grants, the property in the relevant assets does not vest in the Company, but in the Government.
- (iv) Tourism Development & Promotional Expenses of ₹ 3.19 lacs (P.Y. ₹ 8.79 lacs) have been recouped from revenue grants received from the State Government towards the advertisement and publicity.
- (v) Other Payable includes amount of ₹ 93.59 lacs (P.Ý. ₹ 93.59 lacs) due to Government of Maharashtra against the value of the assets transferred by the Directorate of Tourism, which stands included in the total amount of ₹ 111.44 lacs (P.Y. ₹ 111.44 lacs) due to Government of Maharashtra as at the date of the Balance Sheet, is to be converted into share capital as per the terms of the agreement on receipt of the final approval from the Government about the valuation of the assets, so transferred to the corporation.

NOTE 11: SHORT TERM PROVISIONS

Doubloules	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
Particular	₹	₹
a. Provision for employee benefits: Contribution to provident fund	213,197	138,921
b. Proposed dividend	1,129,242	1,067,780
c. Corporate dividend tax payable	187,556	177,348
d. Other short term provisions	85,132,989	216,917,174
Total	86,662,984	218,301,223

Footnotes : (i) Proposed dividend includes dividend proposed for current year ₹ 11,29,242/- (for Previous year ₹ 10,67,780/-).

⁽ii) CDT Payable includes CDT for current year ₹ 1,65,250/- (Previous year ₹ 1,77,348/-).

महाराष्ट्र पर्यटन

ताळेबंदाचा भाग

टिपणी १२अ : मूर्त मत्ता

		स्थूळ गट					
अनु.	तपशील	दि. १-०४-२०१२	अहवाल वर्षातील	अहवाल वर्षातील	दि. ३१-०३-२०१३		
क्र.		रोजीची शिल्लक	वाढ	वजावट	रोजी असल्याप्रमाणे		
	8	?	3	8	ધ		
	मूर्त मत्ता						
अ)	जमीन जमीन						
	मालकीची	२३,७२३,१८४.०४	-	-	२३,७२३,१८४.०४		
	पट्टाधरीत *	१,२१९,७८०.००	२५,२२७,३०३.००	-	२६,४४७,०८३.००		
ब)	इमारती/संरचना						
	स्वंय वापरातील	२०४,४९१,८५८.९१	७५,९५८.००	-	२०४,५६७,८१६.९१		
	पट्ट्यावर चालवावयास दिलेली	३३१,५००.००	_	_	३३१,५००.००		
क)	कारखाना आणि यंत्रसामग्री						
·	मालकीची	३८,५१०,५२७.७३	९,१७७,८१६.९५	_	४७,६८८,३४४.६८		
	पट्ट्यावर चालवावयास दिलेली	-	-	_	-		
ड)	फर्निचर सामान व जोडण्या						
·	मालकीची	५९,००५,६२७.६६	२,७७३,७७९.००	_	६१,७७९,४०६.६६		
	पट्ट्यावर चालवावयास दिलेली	-	-	-	-		
इ)	वाहने						
	मालकीची	११,९५६,५३०.९०	६५३,९४७.००	१३,७९३.००	१२,५९६,६८४.९०		
	पट्ट्यावर चालवावयास दिलेली	-	_	-	-		
फ)	कार्यालयीन उपकरणे						
·	मालकीची	३०,८४६,६७४.४२	२,०८२,६४५.००	_	३२,९२९,३१९.४२		
ज)	स्पीड बोट						
	मालकीची	४३१,२५०.००		_	४३१,२५०.००		
		70-100-27-20	20 000 7044 01	97.107	\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\		
	एकूण	३७०,५१६,९३३.६६	\$7,777,880.99	7	४१०,४९४,५८९.६		

टिपणी १२ब : अमूर्त मत्ता

217		स्थूळ गट				
अनु. क्र.	तपशील	दि. १-०४-२०१२	अहवाल वर्षातील	अहवाल वर्षातील	दि. ३१-०३-२०१३	
ул.		रोजीची शिल्लक	वाढ	वजावट	रोजी असल्याप्रमाणे	
	8	7	3	४	ધ	
	अमूर्त मत्ता					
(₹)	ू संगणकीय प्रणाली					
(\)						
	संगणकीय प्रणाली	८,९३३,१६४.००	-	७१८,६४५.००	८,२१४,५१९.००	
	एकूण	८,९३३,१६४.००	-	७१८,६४५.००	८,२१४,५१९.००	
	प्रगतीपथावरील भांडवली कामे	७,२९३,५३७.००	४,६०६,५१९.००	_	११,९००,०५६.००	
	प्रगतापथावराल माडवला काम	9,45\$,9\$9.00	8,404,455.00	_	77,700,046.00	
	пеш	३७९,४५०,०९७.६६	३९,९९१,४४८.९५	७३२,४३८.००	४१८,७०९,१०८.६१	
	एकूण	703,070,030.44	41,111,000.14	341,838.00	0,0,00,,,,00.45	
	मागील वर्षी	३५२,२६५,१४५.६६	२७,१८४,९५२.००	_	३७९,४५०,०९७.६६	
		7 11, 197, 307.99	10,,00,,11.00		1 40 3,0 70,0 30.44	

विकास महामंडळ मर्यादित

असलेल्या टिपण्या

		घसारा	ं / कर्ज फंड			निव्व	ळ गट
दि. १-०४-२०१२ पर्यंत	वर्षारंभी	विकाली काढल्यानंतर	वाढ झाल्यानंतर	अहवाल सालात	दि. ३१-०३-२०१३ रोजीची शिल्लक	दि. ३१-०३-२०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	दि. ३१-०३-२०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
ξ.	9	۷	9	१०	88	89	8.3
-	-	-	-	-	_	२३,७२३,१८४.०४	२३,७२३,१८४.०४
४१३,०५८.७८	-	-	-	-	४१३,०५८.७८	२६,०३४,०२४.२२	७९९,७०७.१८
७५,९५६,११०.०४	३,१४१,७२२.४३	-	२७४.००	३,१४१,९९६.४३	७९,०९८,१०६.४७	१२५,४६९,७१०.४४	१२८,५३५,७४८.८७
२२१,८३८.१७	-	-	-	_	२२१,८३८.१७	१०९,६६१.८३	११६,६७५.९०
२०,५८९,४२८.३८	२,९२५,०७७.८५	-	६०४,०१५.००	३,५२९,०९२.८५	२४,११८,५२१.२३	२३,५६९,८२३.४५	१७,९२१,०९९.३७
- ५०,४६०,८२२.२२	- ८७३,१०६.१८	-	- ५१७,२०२.००	- १,३९०,३०८.१८	- ५१,८५१,१३०.४०	- ९,९२८,२७६.२६	- ८,५४४,८०५.४०
-	-	-	-	-	-	-	-
५,४०६,२०४.६६	१,१३१,८२१.०२	९६२.११	९,१७७.००	१,१४०,०३५.९१	६,५४६,२४०.५७	६,०५०,४४४.३३	६,५५०,३२५.८२
_	_	-	_	_	_	_	_
१६,३६७,२०४.१६	१,३७०,४९७.२९	-	२१६,३८७.००	१,५८६,८८४.२९	१७,९५४,०८८.४५	१४,९७५,२३०.९७	१४,४७९,४७०.२५
८५,९३४.३२	४८,०३३.४१	-	-	४८,०३३.४१	१३३,९६७.७३	२९७,२८२.२७	३४५,३१५.६८
१६९,५००,६००.७२	९,४९०,२५८.१७	९६२. ११	१,३४७,०५५.००	१०,८३६,३५१.०६	१८०,३३६,९५१.७८	२३०,१५७,६३७.८३	२०१,०१६,३३२.५१

	घसारा / कर्ज फंड							निव्वळ गट	
	9४-२०१३ र्यंत	वर्षारंभी	विकाली काढल्यानंतर	वाढ झाल्यानंतर	अहवाल सालात	दि. ३-०३-२०१३ रोजीची शिल्लक	दि. ३१-०३-२०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	दि. ३१-०३-२०१२ रोजी असल्याप्रमाणे	
6	:	9	१०	??	१२	१३	8.8	१५	
२१९	९,८५ ४.९४	२,९७७,४२३.५६	२३९,५२४.३८	-	२,७३७,८९६.१८	~~२~~ ,९५७,७५१.१२	५,२५६,७६७.८८	८,७१३,३०९.०६	
288	९,८५४.९४	२,९७७,४२३.५६	२३९,५२४.३८	-	२,७३७,८९६.१८	२,९५७,७५१.१२	५,२५६,७६७.८८	८,७१३,३०९.०६	
	-	_	-	-	-	-	११,९००,०५६.००	७,२९३,५३७.००	
१६९,७२०	०,४५५.६६	१२,४६७,६८१.७३	२४०,४८६.४९	१,३४७,०५५.००	? ३,५७४,२४७.२४	१८३,२९४,७०२.९१	२३५,४१४,४०५.७०	२०९,७२९,६४१.५७	
१५७,५६७	७,१३४.५५	१०,९३४,२८४.२७	_	१,२१९,०३७.२७	१२,१५३,३२२	१६९,७२०,४५६.०९	२०९,७२९,६४१.५७	१९८,६४७,३९१.८०	

MAHARASHTRA TOURISM NOTES FORMING PART

NOTE 12A: TANGIBLE ASSETS

			GROSS BLOCK				
Sr.No.	Particular	Balance as on 1-04-2012	Addition during the year	Deduction during the year	As On 31-3-2013		
	1	2	3	4	5		
	TANGIBLE ASSETS						
(a)	Land						
	Free hold	23,723,184.04	-	-	23,723,184.0		
	Lease hold *	1,219,780.00	25,227,303.00	-	26,447,083.0		
(b)	Buildings						
	Owned	204,491,858.91	75,958.00	-	204,567,816.9		
	Given under Operating lease	331,500.00	-	-	331,500.0		
(c)	Plant & Machinery						
	Owned	38,510,527.73	9,177,816.95	-	47,688,344.6		
	Given under Operating lease	-	-	-			
(d)	Furniture & Fixture						
	Owned	59,005,627.66	2,773,779.00	-	61,779,406.6		
	Given under Operating lease	-	-	-			
(e)	Vehicles						
	Owned	11,956,530.90	653,947.00	13,793.00	12,596,684.9		
	Given under Operating lease	-	-	-			
(f)	Office Equipment						
	Owned	30,846,674.42	2,082,645.00	-	32,929,319.4		
(g)	Speed Boats						
	Owned	431,250.00	-	-	431,250.0		
	Total	370,516,933.66	39,991,448.95	13,793.00	410,494,589.6		

NOTE 12B: INTANGIBLE ASSETS

Sr.	Particular	GROSS BLOCK				
No.		Balance as on 1-04-2012	Addition during the year	Deduction during the year	As On 31-3-2013	
	1	2	3	4	5	
(a)	INTANGIBLE ASSETS Softwares					
	Softwares	8,933,164.00	-	718,645.00	8,214,519.00	
	Total	8,933,164.00	-	718,645.00	8,214,519.00	
	Capital Work in Progress	7,293,537.00	4,606,519.00	-	11,900,056.00	
	Gross Total	379,450,097.66	39,991,448.95	732,438.00	418,709,108.61	
	Previous Year	352,265,145.66	27,184,952.00	-	379,450,097.66	

DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED. OF BALANCE SHEET

	DI	EPRECIATI	ON/AMORTISI	ON		NET B	LOCK
Up to 1st April, 2012	On Opening	On Disposal	On Additions	For the Year	Balance as at 31-03-2013	As at 31-03-2013	As at 31-03-2012
6	7	8	9	10	11	12	13
	-	-	-	-	-	23,723,184.04	23,723,184.04
413,058.78	-	-	-	-	413,058.78	26,034,024.22	799,707.18
75,956,110.04	3,141,722.43	-	274.00	3,141,996.43	79,098,106.47	125,469,710.44	128,535,748.87
221,838.17	-	-	-	-	221,838.17	109,661.83	116,675.90
20,589,428.38	2,925,077.85	-	604,015.00	3,529,092.85	24,118,521.23	23,569,823.45	17,921,099.37
-	-	-	-	-	-	-	-
50,460,822.22	873,106.18	-	517,202.00	1,390,308.18	51,851,130.40	9,928,276.26	8,544,805.40
-	-	-	-	-	-	-	-
5,406,204.66	1,131,821.02	962.11	9,177.00	1,140,035.91	6,546,240.57	6,050,444.33	6,550,325.82
	-	-	-	-	-	-	-
16,367,204.16	1,370,497.29	-	216,387.00	1,586,884.29	17,954,088.45	14,975,230.97	14,479,470.25
85,934.32	48,033.41	-	-	48,033.41	133,967.73	297,282.27	345,315.68
169,500,600.72	9,490,258.17	962.11	1,347,055.00	10,836,351.06	180,336,951.78	230,157,637.83	201,016,332.51

	DEPRECIATION/AMORTISION					NET B	LOCK
Up to 1st April, 2012	On Opening	On Disposal	On Additions	For the Year	Balance as at 31-03-2013	As at 31-03-2013	As at 31-03-2012
8	9	10	11	12	13	14	15
219,854.94	2,977,423.56	239,524.38	-	2,737,896.18	2,957,751.12	5,256,767.88	8,713,309.06
219,854.94	2,977,423.56	239,524.38	-	2,737,896.18	2,957,751.12	5,256,767.88	8,713,309.06
-	-	-	-	-	-	11,900,056.00	7,293,537.00
169,720,455.66	12,467,681.73	240,486.49	1,347,055.00	13,574,247.24	183,294,702.91	235,414,405.70	209,729,641.57
157,567,134.55	10,934,284.27	-	1,219,037.27	12,153,322	169,720,456.09	209,729,641.57	198,647,391.80

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी १३ : इतर चालू गुंतवणूक

	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
तपशील	ফ.	ফ.
इतर गुंतवणूक (अ) भागभांडवलातील दस्तवैजातील गुंतवणुक (खालील संदर्भीय अ पहा)	૩ ૡ૨,૨૦૦	ર ષર,ર૦૦
एकूण	રૂપર, રૂ૦૦	રૂ ષર,ર૦૦

अ) इतर गुंतवणुकींचा तपशील

<del></del>	इतर सुत्रमसुकामा तमसात								
अनु		दुय्यम/सहाय्यक/	समभ		भागशःअदाकरण/	धारणा	व्याप्ती	76511	(<del></del>)
ઝિલ	उद्योगसंस्थेचे नाव	जेवी /केद्रकृत	युनीटस	(संख्या		(%	6)	੨ ੪੪•1	(ফ.)
क्र.		संख्या / इतर	2093	2092	पूर्णतः अदाकरण	2093	2092	5093	2092
अ	समभाग दस्तैवजांमधील गुंतवणूक								
0.	(बिगर निदेशित)								
9	महादुरिझम महामंडळ मर्यादित	जेव्ही	2840	୧୪୯୦	पूर्णतः	૪୧%	૪୧%	२४५,०००	२४५,०००
	_				अदाकरण				
ર	आजरा अर्बन	इतर	રર૧ર	રરશ્ર	पूर्णतः			4 ७,३००	ૡ ७,३००
	को-ऑप बँक लिमिटेड				अदाकरण				
ą	अभ्युदय सहकारी	इतर	4000	4000	पूर्णतः			५०,०००	40,000
	बँक मर्यादीत				अदाकरण				
ब	शासिकय प्रमाणपत्रातील गुंतवणूक								
	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र	इतर						9,000	9,000
	एकूण							રૂ ષર,ર૦૦	३५३,३ 00

तळटीप : १) गणपतीपुळे पर्यटक निवासाद्वारे राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र खरेदी करुन ते तारण म्हणून केबल ऑपरेटरला प्रदान

२) युटीआय मधील गुंतवणूक १९९८ पासून विवादित असल्याने ती पुस्तकी गुंतवणूक न मानता प्राप्य मागणी म्हणूण विचारात घेण्यात आली आहे.

टिपणी १४ : दि. ३१ मार्च २०१३ रोजीचे संभाव्य कर

तपशील	महामंडळाच्या लेखापुस्तकांनुसार रक्कम	आयकरानुसार रक्कम	লিব্বळ (ফ.)
कंपन्या व आयकर गटपद्धतीनुसार घसाऱ्यवरील कालावधीनुरूप अंतर सेवा कर दायित्व आर्थिक वर्ष २०१२-१३ तील प्रदान तत्त्वावर	१३,५७४,२४७ ८,६४५,३०६	१६,६५३,३५६	(૩,૦૭ ૨, ૧૦૨) ૮,૬૪ ૫, ૩૦૬
मान्य केलेल्या वजावटीवरील कालावधीनुसार अंतर उप-एकूण संस्था			ૡ ,ૡદ્દ, ૧ ૨ ૭
संभाव्य कर उत्पन्न संभाव्य प्रारंभिक कर मत्ता			१,८०५,९५३ ७,२०३,३२३
एकूण			୧, ૦૦ ୧, ૨७६

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 13: Non-Current Investment

Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
1 41.10414	₹	₹
Other Investment (a) Investment in Equity instrument (Refer A below)	353,300	353,300
(a) integration in Equity mentalities (version)	000,000	,
Total	353,300	353,300

A. Details of Other Investment (Stated at Cost)

S. No.	Name of Body Corporate	Subsidiary / Associate / JV/Controlled	No. of / U	Shares nits	PartlyPaid	Holdin	nt of g (%)	Amoun	t (₹)
		Entity/Others	2013	2012	/Fully paid	2013	2012	2013	2012
a)	Investment in Equity Instrument (Unquoted)								
1	Mahatourisum Corporation Limited	JV	2450	2450	Fully Paid	49%	49%	245,000	245,000
2	Ajara Urban Co-Operative Bank Limited	Others	2292	2292	Fully Paid			57,300	57,300
3	Abhudaya Co-Operative Bank	Others	5000	5000	Fully Paid			50,000	50,000
b)	Investment in Govt. Certificate								
	National Saving Certificate	Others						1000	1000
	Total							353,300	353,300

Footnote

- i) NSC certificate is purchased and given as security to Cable Operator by Ganpatipule Resort.
- ii) Investment in UTI is in dispute since 1998, hence recognised as Claims Receivable instead of Investment in books (refer Note 16)

NOTE 14: DEFFERED TAX AS ON 31st MARCH 2013.

(Amount in ₹)

Particular	Amt as Per	Amt as per	Net
	Company Books	Income Tax	
Timing Difference on Depreciation as per Companies & Income	13,574,247	16,653,356	(3,079,109)
Timing Difference on Deduction allowed on Payment Basis in			
Service Tax Liability FY 2012-13	8,645,306	-	8,645,306
Sub total			5,566,197
Deffered Tax Income			1,805,953
Opening Deffered Tax Asset			7,203,323
Total			9,009,276

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी १५ : दीर्घ मुदतीची कर्जे व अग्रिमे

तपशील	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
	ਦ .	रू.
दीर्घ मुदतीच्या सुरक्षा ठेवी इतर पक्ष (व्यक्ती) इतर कर्जे व अग्रिमे अदा केले अग्रिम कर	६ ५, ୧४८,४१६ ५ ०७,४३७,०३७	६४,२१८,०३५ १७३,४५१,४२०
प्राप्य टीडीएस रक्कम	२२,९३२,५५७	२०,६३८,८७१
प्राप्य सेनव्हट	१९,६६१,७२०	-
एकूण	६१५,९७९,७३०	२५८,३०८,३२६

तळटीप : १) विविध प्राधिकरणांकडे असलेल्या रु. ६५९.४८ लाख (मागील वर्षी रु. ६४२.१८ लाख) रकमेच्या ठेवींकरिता कोणतीही पुष्टी प्राप्त करण्यात आलेली नाही. ठेवींमध्ये पर्यटन संचालनालयाने सुरुवातील प्रदान केलेल्या रु.०.६२ लाख (मागील वर्षी रु.०.६२ लाख) इतक्या रकमेच्या निवासी भाडे ठेवीचा समावेश आहे जी अद्याप महामंडळाच्या नावे हस्तांतरित होणे बाकी आहे.

२) वरील अग्रिम करात खालील बाबी समाविष्ट :

तपशील	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
	ফ.	ফ.
चालू वर्षात अदा केलेले अग्रीमकर	३३, 99८,८२७	૨ ୧,३० १,८ ००
मागिल वर्षामध्ये अदा केलेले अग्रीमकर	२००,२४३,४२०	७१,०५७,६२०
निषेधार्थ अदा केलेले आयकर	२७४,०७४,७९०	७३,०९२,०००
एकूण	400,830,030	903,849,820

टिपणी १६ : इतर गैर चालु मत्ता

तपशील	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे —	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे —
9) इतर अ) प्राप्य मागण्या ब) प्राप्य रक्कम	ক. ২,୧४८,६७० ८५२,४७७	~~হ~~ ে. ২,୧४८,६७० ८ ५ २,४७७
एकूण	४,८०२,१४७	४,८ ०२,१४७

तळटिपा :१)प्राप्य मागण्यांमध्ये रु. २४.५५ लाख (मागील वर्षी रु. २४.५५ लाख) इतक्या रकमेच्या महाराष्ट्र शासन फॉर्म्युला १ पॉवरबोट शो कडून प्राप्य मागणीचा समावेश आहे जी संशयास्पद आहे आणि वसुलीच्या अधीन आहे.

- २) प्राप्य मागण्यांमध्ये रु. १४.९४ लाख (मागील वर्षी रु. १४.९४ लाख) इतक्या पुस्तकी मुल्याची महामंडळातर्फे संपादित युटीआय युनिटस् बाबतची मागणी समाविष्ट असून सदरबाबतचा दावा न्यायालयात प्रलंबित असल्याने ही युनिटस् महामंडळाचे नांवे हस्तांतिरत होणे प्रलंबित आहे. तसेच त्यामुळे सदर रक्कम प्राप्य मागण्या खात्यात हस्तांतिरत करण्यात आलेली आहे. त्यावरील लाभांश प्रलंबित असल्यामुळे सदरबाबतची रक्कम लेखांकीत करण्यात आलेली नाही. सदर बाबत महामंडळने संबंधित ब्रोकरिविरुध्द उच्च न्यायालयात दाखल दिलेल्या दाव्यामध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि. १९.१२.१९९८ व १३.०८ १९९९ रोजी दिलेल्या आदेशांन्वये उक्त ब्रोकरला महामंडळास ८२,५०० युनिटस् हस्तांतिरत करावयास तसेच युटीआय ह्या ८२,५०० युनिटस्पोटी सर्व देय रक्कम प्रोथोनोटरी व सीनियर मास्टर्स, उच्च न्यायालया, यांचेकडे जमा करण्याचे आदेश देत पुढे असेही आदेश दिले की सदर रक्कम एखाद्या राष्ट्रीयकृत बँकेत जमा करण्यात यावी. सदर दावा अद्यापी न्यायालयात प्रलंबित आहे.
- ३) सागरी विनियमन क्षेत्रातील मालमत्तेचा विकास करता येत नसल्याने त्यावर भाडे आकारता येणार नाही. त्यामुळे सदर मत्तांवरील अकृषिक कर वसूल करता येणार नाही या मा. महानियंत्रक व महालेखाकार यांचे मतास अनुसरुन या संदर्भातील प्राप्य रकमांमध्ये फॅमेंटो रिसॉर्टस वतीने अदा करण्यात आलेले मोचेमाड मालमत्तेसंदर्भातील रु. ८.५३ लाख इतक्या रकमेचा अकृषिक कर समाविष्ट आहे. त्यामुळे मागील वर्षातील नफा व चालू मत्ता प्राप्य किरकोळ रक्कम या त्याप्रमाणात फुगवून (जासत) वर्षाविण्यात आल्या आहेत.

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 15: LONG TERM LOANS & ADVANCES

Post de	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012	
Particular	₹	₹	
Long Term Security Deposits			
Other parties	65,948,416	64,218,035	
Other Loans & Advances			
Advance tax paid	507,437,037	173,451,420	
TDS Receivable	22,932,557	20,638,871	
CENVAT Receivable	19,661,720	-	
Total	615,979,730	258,308,326	

Footnotes

(i) No confirmation has been obtained for the deposit of ₹ 659.48 lacs [P.Y. ₹ 642.18 lacs] lying with various authorities. Deposit include rent deposit of ₹ 0.62 lacs (P.Y. ₹ 0.62 lacs) initially paid by the Directorate of Tourism which remains to be transferred in the name of the Corporation

(ii) Above Advance Tax Includes:

	As at 31 ^s	T March 2013	As at 31 ST March 2012
Particular		₹	₹
Advance tax paid for current year	3:	3,118,827	29,301,800
Advance tax paid for earlier years	200	0,243,420	71,057,620
Income tax paid under protest	274	4,074,790	73,092,000
Total	507	7,437,037	173,451,420

NOTE 16: OTHER NON CURRENT ASSETS

	Particular .	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
		₹	₹
(i)	Others		
	a. Claims Receivable	3,948,670	3,948,670
	b. Amount Receivable	853,477	853,477
	Total	4,802,147	4,802,147

Footnotes

- (i) Claims Receivable includes claims recoverable from GOM Formula 1 Power Boat Show of ₹ 24.55 lacs (P.Y. ₹ 24.55 lacs) is doubtful and subject to realisation.
- (ii) Claims Receivable includes units of UTI of the book value of ₹ 14.94 lacs (P.Y. ₹ 14.94 lacs) acquired by the Corporation remain to be transferred in the name of the Corporation since the matter is pending in the court and hence the said amount is transferred to the Claims Recoverable account. Dividend due thereon is pending and its realization has not been brought into account. In a suit filed by MTDC against the broker, Honorable High Court, during the pendency of suit, passed orders on 11.12.98 and 13.08.99, directing broker to deposit 82,500 units and UTI to deposit all payments due against 82,500 units with the Prothonotary and Senior Master High Court, Mumbai with further direction to invest the same in Nationalized Bank. The case is still pending with court.
- (iii) Amount receivable include Non-Agricultural Tax paid for Mochemad Property on behalf of Fomento Resort Amounting ₹ 8.53 lacs, on the view of CAG as there is no development on CRZ property rent cannot be charged, thus Non-Agricultural Tax is not recoverable.

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी १७ : वस्तुसुच्या

	३१ मार्च २०१३ रोजी 🛙 ३१ मार्च :	२०१२ रोजी
ਜ ਧ शੀ ਲ	असल्याप्रमाणे असल्	याप्रमाणे
	ਨ.	ফ.
अਜ਼ ਰ पेये	૩ ୧૬,૬ ૧ ୧	૱૱ ,૪૮ૡ
भांडार व सुटे भाग	૧,૨૧૭,૧૨૧ ૫,૧	७३९,१४१
एकूण	૧,૭૧૪,૧૪૪ દ્વ,	0६२,६२६

टिपणी १८ : व्यापारातील प्राप्य रकमा

		३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
	तपशील	असल्याप्रमाणे	असल्याप्रमाणे
		रु.	ফ.
9)	अप्रतिभूत		
	अ) चांगली गणली गेलेली	૱૱,૱૱ ,ૡઌૡ	३०३,६२४,४८४
	ब) अनिश्चित गणली गेलेली	4 ૪,4૮७,૦ ૩ ୧	4 ૪,୧୧୧,૦ 4 ૦
	एकूण	૩୧૧,୧୯୧,६૧૮	૩ ५૮,६२३,५३४
٤)	इतर		
	अ) चांगली गणली गेलेली	9२४,०७७,८७८	१००,३६७,७४१
		928,000,८0८	१००,३६७,७४१
	एकूण (१ + २)	५१६,०३७,४९६	४५८,९९१,२७६
वजा	: अनिश्चत ऋणांसाठी	(६०,३६०,४०९)	(५३,८४५,७०१)
	एकूण	४५५,६७७,०८७	४०५,१४५,५७५

तळटीप : १) वरील रकमेमध्ये इतर पक्षांकडून देय असलेल्या रु. २३७२.११ लाख (मागील वर्षी रु. २,२०८.५६ लाख) रकमेचा समावेश आहे जी विवादाखाली आहे आणि विवादाच्या समझोत्यावर समायोजानधीन असल्यामुळे त्याविषयी कोणतीही तरतूद करण्यात आलेली नाही.

२) किरकोळ ऋणकोंमध्ये रु. ६५.१४ लाख (मागील वर्षी रु. ४९९.०८ लाख) इतक्या रकमेच्या मुदत उलटून गेलेल्या ऋणांचा समावेश आहे. सदर थिकत देय रकमांचा कालावधी आणि स्वरुप पाहाता त्यांच्यावसुलीची शक्यता अगदी कमी आहे. त्यामुळे सदर बाबीकरिता तरतूद करण्यात आली आहे.

टिपणी १९ : रोख रक्कम आणि बँकेतील शिल्लक

एकूण	५,९७५,३ ९०,३०४	६,१८७,७५४,७४९
बॅकेतील इतर शिल्लक - अल्प मुदत ठेव खाते	ય,દ્દ ક,૦૮૨,૭૩ ૧	६,०९७,६८२,१७६
चालू खात्यातील बँकेतील शिल्लक	३०८,९५८,१८८	८२,०२९,००९
मार्गस्थ रोकड	900,000	9,000,000
हातातील रोकड	१,६४९,३७६	७,०४३,५६४
रोख व रोखीच्या समतुल्य		
	হ্ন.	ফ.
तपशील	असल्याप्रमाणे	असल्याप्रमाणे
	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 17: INVENTORIES

1012 17 1 1111 2111 3111 20		
Particular A	As at 31 st March 2013	As at 31 ST March 2012
	₹	₹.
Food & Bevarges	396,619	323,485
Store & Spares	9,357,525	5,739,141
Total	9,754,144	6,062,626

NOTE 18: TRADE RECEIVABLES

	Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 st March 2012	
	T di tiodidi		₹	₹
i)	UnSecured a. Considered Good		337,372,579	303,624,484
	b. Considered Doubtful		54,587,039	54,999,050
	ar considered beautiful	Total	391,959,618	358,623,534
ii)	Others			
	a. Considered Good		124,077,878	100,367,741
			124,077,878	100,367,741
		Total (i + ii)	516,037,496	458,991,276
	Less: Provision for Doubtful Debts		(60,360,409)	(53,845,701)
	Total		455,677,087	405,145,575

Footnote: (i) Above include ₹ 2372.11 lacs (P.Y. ₹ 2208.56 lacs) due from certain parties which are under dispute and are subject to adjustment on settlement of disputes provision is not provided on same.

NOTE 19: CASH & BANK BALANCES

Particular _	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
	₹	₹
Cash & Cash Equivalent		
Cash-in-hand	1,649,376	7,043,564
Cash-in-transit	700,000	1,000,000
Balance with bank in current account	308,958,188	82,029,009
Other Balance With Bank		
Short Term Deposit Account	5,664,082,739	6,097,682,176
Total	5,975,390,304	6,187,754,749

⁽i) Sundry debtors include time barred debts of ₹ 65.14 lacs (P.Y. ₹ 499.08 lacs). Considering the age & nature of outstanding dues, chances of recovery are very low. Hence provision has been made against the same.

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी २० : अल्प मुदतीची कर्जे व अग्रिमे

	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
तपशील	अ सल्याप्रमाणे	असल्याप्रमाणे
	रू.	ফ.
9) प्रतिभूत चांगली गणली गेलेली : कर्मचारी	५,७६७,४८४	८,१४५,९९०
इतर	८८,५२४	५९,२९०
२) अप्रतिभूत चांगली गणली गेलेली : इतर	४३,२३१,३३९	१७,९२५,११२
अप्रतिभूत अनिश्चित गणली गेलेली : इतर	૫, ૨૨૬,૧૪૦	१८,७६९,०४३
एकूण	48,393,860	४४,८९९,४३६

तळिटपा : १) महाराष्ट्र शासनाच्या मान्यतेच्या अधीन राहून सन १९९८-९९ मध्ये प्रति कर्मचारी रु.२,५००/- इतके सानुग्रह अनुदान अदा करण्यात आले. ३१.०३.२०१३ रोजी थिकत रक्कम रु.१.३८ लाख (मागील वर्षी रु.१.६० लाख) तथापि, सदर बाबत शासनाची मान्यता प्राप्त न झाल्यामुळे कर्मचाऱ्यांची सेवा समाप्त करताना/सेवानिवृत्तीच्या वेळी सदर रक्कम वस्ल करण्यात येते.

२) कर्जे व अग्रिमांमध्ये रु. ९५.०७ लाख इतक्या रकमेच्या जुन्या शिलकीचा समावेश असून, त्याखेरीज त्यात सध्या महामंडळाच्या सेवेत नसलेल्या कर्मचाऱ्यांकडून महामंडळाच्या देय रकमा, पक्षनिहाय तपशील नसलेल्या काही शिल्लक रकमा, मागील वर्षातील, समायोजनाचे अधीन असलेल्यालेखांतील अनियमिततांबाबातच्या देय रकमा, तसेच पूर्वीच्यावर्षांमध्ये कर्मचाऱ्यांकडून आलेली आर्थिक तूट/अपहाराबबाबत देय रकमांचाही समावेश आहे.

टिपणी २१ : इतर चालू मत्ता

तपशील	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
	रू.	रू.
प्राप्य व्याज		
अल्प मुदतीच्या ठेवी मधून देय परंतु अप्राप्त व्याज	૨૬ ୧,७ १ ૧,୧୦୧	२७४,७२४,९०७
ऐषाराम कर विभागाकडून वसूल व्हावयाची रक्कम	_	१२८,६००
प्राप्य अनुदान	५०३,२१९	५०३,२१९
एकूण	२७०,२१५,१२७	૨૭૫,३૫६,૭૨૬

टिपणी २२ : पर्यटक निवास, उपहारब्रह व इतर कार्यचालनात्मक उत्पन्न

	३१ मार्च २०१३ रोजी	३१ मार्च २०१२ रोजी
तपशील	असल्याप्रमाणे	असल्याप्रमाणे
	ফ.	ফ.
डेक्कन ओडिसी ट्रेनचे कार्यचालनात्मक उत्पन्न	६०,४४२,५९४	६ ୧,૦ ३ ५, 9 ७८
पर्यटक निवासाचे कार्यचालनात्मक उत्पन्न	१६४,६३४,४९७	१५५,५८७,६७४
हॉटेल व उपहारगृहाचे उत्पन्न	१९,८३२,८४९	२०,११३,१७०
प्रादेशिक कार्यलयाचे उत्पन्न	૩, ૪ ५ ૧,૧૧૬	२,६३७,८४०
उपहारगृहापासून उत्पन्न *	४,७९७,४८१	९,९९५,४६८
आरक्षण व नोंदणीपासून उत्पन्न	७२,४४३	२५६,५००
जलक्रीडा उत्पन्न	8,८८३,७०३	१०,२६९,९२३
इतर कार्यचालनात्मक उत्पन्न	९,३९०,८८९	४,६८२,७७५
एकूण	२६७,५०५,५७२	२७२,५७८,५२८

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 20: SHORT TERM LOANS & ADVANCES

Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
	₹	₹
i. Secured, Considered Good : Employees	5,767,484	8,145,990
Others	88,524	59,290
ii. Unsecured, considered good : Others	43,231,339	17,925,112
iii. Unsecured, considered Doubtful : Others	5,226,140	18,769,043
Total	54,313,487	44,899,436

Footnote: (i) Ex-gratia of ₹ 2500/- per employee was paid in the year 1998-99, subject to approval from the Government of Maharashtra (outstanding as on 31.03.2013 ₹ 1.38 lacs [P.Y. ₹ 1.60 lacs] However, since no approval was received from the government, the same is been recovered from the employees at the time of their termination/retirement of service.

(ii) Loans and advances include old balance of ₹ 95.07 lacs inter-alia covering amounts due from the employees who are no longer in the employment of the Company, certain balances for which party wise details is not available, dues against adjustments for irregularities in the accounts in the earlier year and due against defalcation / misappropriation made by the employees in the preceding years.

NOTE 21: OTHER CURRENT ASSETS

Particular -	As at 31 ST March 201	3 As at 31 ST March 2012
	₹	₹
Interest Receivable From Short Term Deposit		
Interest accrued but not received	269,711,909	274,724,907
Amount recoverable from Luxury tax department	-	128,600
Grant Receivable	503,219	503,219
Total	270,215,127	275,356,726

NOTE 22: RESORT, RESTAURENT & OTHER OPERATING INCOME

Particular	As at 31 ST March 2013	As at 31 ST March 2012
	₹	₹
Deccan Odyssey Train Operating Income	60,442,594	69,035,178
Holiday Resort Operating Income	164,634,497	155,587,674
Hotel & Restaurent Income	19,832,849	20,113,170
Regional Office Income	3,451,116	2,637,840
Restaurent Income*	4,797,481	9,995,468
Reservation & Booking Income	72,443	256,500
Water Sport Income	4,883,703	10,269,923
Other Operating Income	9,390,889	4,682,775
Total	267,505,572	272,578,528

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

तळटीप : उपहारगृहाचे उत्पन्न *

ਜ ਧ शੀ ਲ	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
	ਦ .	ফ.
अन्नपदार्थ विक्री	४,३०४,८८९	५, १८६,१०३
थंड पेये व इतर पेये विक्री	୨७५,५४୦	६८३,५५८
बीअर व मद्य विक्री	૨ ૧૭,૦ ૫ ૨	४,१२५,८०७
एकूण	४,७९७,४८१	९,९९५,४६८

टिपणी २३ : इतर उत्पन्न

तपशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
(विद्यार)	ফ.	रू.
व्याजाचे उत्पन्न		
अल्पमुदतीच्या ठेवीमधून	२२,८१६,५३८	५९,०२४,८६८
विलंबित प्रहाभाडे व इतर रकमांवरील व्याजामधून	९,८०९,०५१	२५,७८३,९४७
	३२,६२५,५९०	८४,८०८,८१५
भाडੇपट्टा ਤਨ੍ਧਕ	६०,८८८,३९४	५६,५ १२,३६४
उपार्जन उत्पन्न	-	४०,२८३
कृषीविषयक उत्पन्न	999,२४७	ય દ્દ୧,૪ ૧ ૨
इतर उत्पन्न	१३,८७५, ११४	७,१२०,१९७
एओसी दंड वसूली	६,३७७,६६४	६३८,२१५
एकूण	998,432,000	१४९,६८९,२८७

टिपणी २४ : उपभोगिलेले अन्नपदार्थ व पेये

ਰਪशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
	रु.	ফ.
प्रारंभीचा साठा अधिक : खरेदी	~~૩~~ ૨૨,૪૮ ૫ ૩,૧૮૪,૭૦૬	२०२,६२२ ६,७८५,१७६
वजा : अखेरीचा साठा	३,५०८,१९४ (३९६,६१९)	६,୧८७,७९८ (३२३,४८५)
एकूण	૩, ୨୨୨, ୯ ૭୯	६,६६४,३१३

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

Footnote: (i) Restaurant Income*

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Sale of Food	4,304,889	5,186,103
Sale of Cold Drinks and other Beverges	175,540	683,558
Sale of Beer & Liquor	317,052	4,125,807
Total	4,797,481	9,995,468

NOTE 23: OTHER INCOME

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Interest Income:		
From short term deposit	22,816,538	59,024,868
From interest on delayed lease rent & others	9,809,051	25,783,947
	32,625,590	84,808,815
Rental/lease income	60,888,394	56,512,364
Commission income	-	40,283
Agricultural income	771,247	569,412
Other income	13,875,114	7,120,197
A.O.C. Forfeiture	6,377,664	638,215
Total	114,538,009	149,689,287

NOTE 24 : FOOD & BEVERGES CONSUMED

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Opening Stock	323,485	202,622
Add: Purchase	3,184,709	6,785,176
	3,508,194	6,987,798
Less: Closing Stock	(396,619)	(323,485)
Total	3,111,575	6,664,313

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी २५ : कार्यचालनात्मक खर्च

ਜਧशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
તપશાલ	ਨ.	रु.
डेक्कन ओडिसी ट्रेनचे कार्यचालनात्मक खर्च	४५,१३२,८५०	४९,२४६,०६६
पर्यटक निवासाचे कार्यचालनात्मक खर्च	90२,9४७,0२२	६९,२२६,६६०
हॉटेल व उपहारगृहाचे खर्च	१५,६७०,७१४	१५,२३७,५२५
प्रवतेनात्मक आणि सांस्कृतिक खर्च	२,५८४,५०५	-
प्रादेशिक कार्यालय खर्च	૪૧,ૡરૂ૪,૭ૡ૬	૩૨,૮ ૦୧,૦૪ ૫
आरक्षण व नोंदणी शाखा खर्च	१२,१६९,५२३	१०,२८८,४६५
जलक्रीडा खर्च	६,४५५,७००	७,६८५,४५९
बांधकाम शाखा खर्च	-	૧,૧૩૧,૧૪૨
इतर कार्यचालनात्मक उत्पन्न	१०,५६६,८८८	૱ ,ૡૡ૬,୧ ૧ ૬
एकूण	२३६,२६१,९६२	१८९,९९०,०७८

टिपणी २६ : कर्मचारी लाभांवरील खर्च

तपशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
	ਲ.	ফ.
वेतन व पगार	४०,७४१,८९५	५ ४,५७५,५४
भविष्य निर्वाह निधीचे व इतर निधीचे अंशदान	६,२६८,८२२	७,६५१,९३८
कर्मचारी कल्याण खर्च	-	२३,४३७
एकूण	86,030,636	६२,२५०,९१६

तळटीप : १) वरील वेतन व पगारांमध्ये रु. २२,३८,०५५/- (मागील वर्षी रु. १७,२७,८७९/-) इतक्या रकमेचे संचालकांचे मानधन (प्रवस खर्च व महागाई भत्ता धरुन) समाविष्ट आहे.

टिपणी २७ : वित्तीय खर्च

तपशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
	ফ.	रू.
व्याजावरील खर्च	9,६00,000	9,६00,000
परकीय चलन नुकसान	૭૨,੩૨૮	८८०,३४७
इतर संकीर्ण व्याजावरील खर्च	२२,९१८	५,०१०
एक्र्ण	१,६९५,२४६	२,४८५,३५७

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 25 : OPERATING EXPENSE

Particular	Current Year	Previous Year
Particular	₹	₹
Deccan Odyssey Train Operating Expenditure	45,132,850	49,246,066
Holiday Resort Operating Expenditure	102,147,022	69,226,660
Hotel and Restaurent Expenditure	15,670,714	15,237,525
Promotional & Cultural Programme Expenditure	2,584,505	-
Regional Office Expenditure	41,534,759	32,809,045
Reservation and Booking Branch Expenditure	12,169,523	10,288,465
Water Sports Expenditure	6,455,700	7,685,459
Works Branch Expenditure	-	1,939,942
Other Operating Expenditure	10,566,888	3,556,916
Total	236,261,962	189,990,078

NOTE 26: EMPLOYEE BENEFITS EXPENDITURE

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Salaries & Wages	40,741,895	54,575,541
Contribution to Provident Fund & Other Fund	6,268,822	7,651,938
Staff Welfare Expenditure	-	23,437
Total	47,010,717	62,250,916

Footnote: (i) Above Salaries & wages includes directors remunerations (including TA & DA) of Rs. 22,38,055/- (Previous year Rs. 17,27,879/-)

NOTE 27 : FINANCE COST

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Interest Expenses	1,600,000	1,600,000
Foreign Exchange Loss	72,328	880,347
Other Misc. Interest Exp.	22,918	5,010
Total	1,695,246	2,485,357

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी २८ : इतर खर्च

तपशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
તપશાભ	ফ.	ফ.
जाहिरात व उद्योग प्रचालन	४४५,९८५	३,२५६,०३
लेखापरिक्षक शुल्क	२४८,२८१	988,08
कार भाडे आकार	८७४,९९९	ય ૨૯,૱૱
संप्रेषण खर्च	१,७४७,१८६	9,882,03
वाहतूक आकार व जकात	9,200	
इंधन, उर्जा व वीज आकार	३,०५१,०७८	9,08८,२२
आदरतिथ्य व करमणूक	७०२,८५०	२०९,०३
विमा खर्च	9,३३७,२७८	9,098,90
संकेतस्थळ लीज लाईन खर्च	રકષ,૭૬૬	
वेधी व व्यावसायिक शुल्क	६,६३१,९१३	५,१४६,८९
सदस्यत्व वर्गणी	રૂદ,ઇપલ	રૂ ૪, ૡ ૧
इतर खर्च	२,०८९,८२२	૨, ६७५,३:
पाल व तार खर्च	३०२,१६३	१६२,५१
ग्पाई व लेखन साहित्य	9,08८,८२०	८९७,९१
पूर्व कालावधी खर्च	२,६८१,१००	રૂ, 9દ, ૧, ૧
बुडित आणि शंकास्पद ऋणांसाठीची तरतूद	६,५१४,७०८	४९,९०८,२
इर व कर	४०२,२७३	936,08
नोकरभरती व प्रशिक्षण खर्च	-	४१९,७:
गांडे	१,४४८,६९१	२,६४१,२।
प्रंत्रसामग्री दुरुस्त्या	२६०,८६४	२,२३९,३
इतर दुरुस्त्या	૭,૨૪୧,૭୧୧	૱, ૭૨૦,ૡ
मुरक्षा आकार	२,५८०,३४०	9,998,८
नेर्लेखित भांडारे आणि सुटे भाग	८४६,०५७	9,2८0,0
नेलेंखित किरकोळ शिल्लक	400	999,98
गरिवहन रवर्च	-	२८,२ '
प्रवास व वाहन रवर्च	१,२९९,५०१	୧७୪,୨୯
वाहन रवर्च	३,३६०,४५३	१,८७६,५
जल आकार	996,803	१५५,५५
मंकेतस्थळ परीरक्षण खर्च	-	८४८,९५
एकूण	४५,५८७,६९३	८५,९६१,७४

१) वैधानिक लेखापरिक्षकांना अदा केलेली रक्कम

ਰਪशੀਲ	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
सब्दाल	ਲ.	रू.
वैधानिक लेखापरिक्षक शुल्क	१२५, ०००	१२५, ०००
उपरोक्तवरील सेवाकर	१५,४५०	१५,४५०
एकूण	9 ೪ 0,೪ ୯ 0	980,840

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 28 : OTHER EXPENSES

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Advertisement and Business Promation	445,985	3,256,035
Auditor Remuneration	248,281	144,064
Car Hire Charges	874,999	529,332
Communication Cost	1,747,186	1,448,027
Freight & Octrai	1,200	-
Fuel, Power and Electricity charges	3,051,078	1,748,220
Hospitality & Entertainment	702,850	209,039
Insurance Expenses	1,337,278	1,014,175
Internet Lease Line Expense	245,769	-
Legal & Professional Fees	6,631,913	5,146,891
Membership Subscription	36,459	34,514
Other Exp.	2,089,822	2,675,333
Postage & Telegram	302,163	162,567
Printing & Stationery	1,048,820	897,969
Prior Period Expenses	2,681,100	3,165,965
Provision For Bad & Doubtful Debts	6,514,708	49,908,222
Rates & Taxes	402,273	139,040
Recuritment & Training Exp	-	419,726
Rent	1,448,691	2,641,269
Repairs to Machinery	260,864	2,239,362
Repairs to Others	7,249,799	3,730,513
Security Charges	2,580,340	1,116,861
Stores & Spares Written Off	846,057	1,280,067
Sundry Balance Written Off	500	171,149
Transporation Exp.	-	28,212
Travelling & Conveyance	1,299,501	974,173
Vehicle Exp.	3,360,453	1,876,512
Water Charges	179,603	155,551
Website Maintain Exp.	-	848,954
Total	45,587,693	85,961,741

Footnote: (i) Payment made to Statutory Auditor

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
As Statutory Audit	125,000	125,000
Service Tax on above	15,450	15,450
Total	140,450	140,450

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

२) संशयास्पद ऋणांसाठी तरतूद

तपशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
संबद्धाल	ফ.	ফ.
प्रारंभीची शिल्लक	५३,८ ४५,७०१	૩, ୧३७,४७୧
अधिक : अहवाल वर्षातील तरतूद	६,५१४,७०८	४९,९०८,२२२
वजा : निर्लेखित बुडित ऋणे	-	-
अरवेरीची शिल्लक	६०,३६०,४०९	43,८४4, ७०१

3) पर्व-कालावधीतील खर्च

तपशील	चालू वर्षी	मागिल वर्षी
તપશાલ	ਲ.	ফ.
पूर्व-कालावधीतील खर्च		
पर्यटक निवास	२,४३०,७२८	७७,०६१
अंतर्गत लेखा परिक्षक मानधन	-	२६४,७२०
रजाकालीन वेतन व निवृत्ती वेतन	- 1	૭३૨,૧૨૬
डेक्कन ओडिसी	- 1	२,९३९,१११
भाडेआकार	- 1	१५९,०५२
इतर	१,४५६,१८८	५ ४,३६०
एकूण	३,८८६,९१६	४,२२६,४३३
पूर्व-कालावधीतील उत्पन्न		
पर्यटक निवास	૭,੩૭ ୯	994,000
भाडेआकार	૧૪૪,૪૨૫	୧୫୫,७६२
इतर	२४८,८६०	-
ए ~~कू~~ ण	9,२००,६६०	१,०६०,४६९
पूर्व-कालावधीतील उत्पन्न/स्वर्च निव्वळ	(२,६८६,२५६)	(૩,૧૬૫,୧६૪)

टिपणी २९ : प्रतिसमभाग उत्पन्न

प्रति समभाग उत्पन्न हे लेखांकन मानक २० (एएस २०) या कंपनाया (लेखांकन मानके) उपनियम, २००६ (सुधारीत केल्याप्रमाणे) नियमानुसार परिगणीत केले जाते

तपशील	३१ मार्च २०१३ रोजी असल्याप्रमाणे	३१ मार्च २०१२ रोजी असल्याप्रमाणे
	ফ.	ফ.
करपश्चात नफा (रु. लाखा मध्ये)	૧૬,૬૦੩,૭૪૪.૧૬	૨૧,३५५,५५୧.৮३
साधारण समभागांची संख्या	१,५३८,८८१.००	१,५३८,८८१
भारित साधारण समभागांची संख्या	१,५३८,८८१.००	१,५३८,८८१
प्रति समभाग उत्पन्न - (रु.) मूळ व विरळ	9२.९३	93.66

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

(ii) Provision for Doubtful Debts

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Opening Balance	53,845,701	3,937,479
Add: Provision during the year	6,514,708	49,908,222
Less: Bad Debt written off	-	-
Closing Balance	60,360,409	53,845,701

(iii) Prior Period Expenditure

Particular	Current Year	Previous Year
	₹	₹
Prior Period Expenditure		
Holiday Resort	2,430,728	77,061
Internal Auditor Fees	-	264,720
Leave Salary & Pension	-	732,129
Deccan Odyssey	-	2,939,111
Rent	-	159,052
Others	1,456,188	54,360
Total	3,886,916	4,226,433
Prior Period Income		
Holiday Resort	7,375	115,707
Rent	944,425	944,762
Others	248,860	-
Total	1,200,660	1,060,469
Prior Period Income/(Expenditure) Net	(2,686,256)	(3,165,964)

NOTE 29: EARNINGS PER SHARE (EPS)

Earnings Per Share is calculated in accordance with Accounting Standard 20 – 'Earnings Per Share' -(AS-20), notified by the Company's (Accounting Standards) Rules, 2006 (as amended).			
Particular As at 31 ST March 2013 As at 31 ST March 2012			
Profit After Tax	19,903,744.15	21,355,559.43	
Numbers of Ordinery Share	1,538,881.00	1,538,881.00	
Weighted Average Number of Share	1,538,881.00	1,538,881.00	
Earnings Per Share - (₹) Basic and Diluted	12.93	13.88	

टिपणी ३० : आकस्मिक दायित्वे (त्यांचेबाबत त्या प्रमाणात तरतूद करण्यात आलेली नाही)

अ) विवादाखाली असलेल्या आयकर प्रकरणांबाबत

- 9) आयकर अधिनियम, १९६१ च्या कलम २७१ ब अन्वये, कर निर्धारण वर्ष १९९७-९८ साठी रू. १.०० लाख इतक्या रकमेचा लावलेला दंड विवादित आहे.
- २) आर्थिक वर्ष १९८५-८६ ते आ.व.१९९५-९६ साठी करण्यात आलेली याचिका प्रत्यक्ष कर मध्यवर्ती मंडळ, नवी दिल्ली यांचेकडे प्रलंबित आहे.
- महामंडळाने त्यांना प्राप्त झालेल्या अनुदानातून मुदत ठेवी ठेवल्या असून त्यावर प्राप्त झालेले व्याज रु. १३,७६,७३,८०५/- हे महामंडळाचे उत्पन्न आहे असे मानून करनिर्धारण वर्ष २००७-०८ मध्ये आयकर विभागाने रु. ८,०९,२१,६१९/- इतक्या रकमेची मागणी केली आहे. तथापि, महामंडळाने त्याविरुध्द आयकर न्यायाधिकरणाकडे दि. १८.०८.२०१२ रोजी अपील सादर केले असून ते अद्याप प्रलंबित आहे. या संदर्भात महामंडळाने हरकती खाली आर्थिक वर्ष २०१०-११ मध्ये रु. १३०.९२ लाख आणि २०११-१२ मध्ये रु. ३५०.०० लाख इतकी रक्कम अदा केली आहे.
- करिनर्धारण वर्ष २०११-१२ साठी आयकर प्राधिकरणाने एकूण रु. १०,६६,६९,४१०/- कराची मागणी केली असून सदर मागणी ही भविष्यनिर्वाह निधी रक्कम अदा करण्यात विलंब झाल्याने व १% रक्कम एकूण उलाढालीवर तसेच राज्य व केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या निधीवरील ठेवीवर मिळालेल्या रु. ३४,११,१९,५००/- व्याजाच्या रकमेवर केली आहे. महामंडळाने वरील मागणी संदर्भात आयकर आयुक्त (अपिल) यांचेकडे अपिल दाखल केले असून त्यांचेकडे सदर अपील प्रलंबित आहे. महामंडळाने निर्धारण वर्ष २०११-१२ ची एकूण मागणी रु.१०,६६,६९,४१०/- चा भरणा केला आहे.
- प्रामंडळाने त्यांना प्राप्त झालेल्या अनुदानातून मुदत ठेवी ठेवल्या असुन त्यावर प्राप्त झालेले व्याज हे महामंडळाचे उत्प्रल आहे असे मानून करनिर्धारण वर्ष २००९-१० मध्ये आयकर विभागाने रु. १६८६.२६ लाख रकमेची मागणी केली आहे. तथापि महामंडळाने त्याविरुद्ध आयकर न्यायिधकरणाकडे दि. २०.०१.२०१२ रोजी अपील सादर केले असून ते अद्याप प्रलंबित आहे. या संदर्भात महामंडळाने हरकतीखाली आर्थिक वर्ष २०११-१२ मध्ये रु. २५०.०० लाख इतकी रक्कम अदा केली आहे.

ब) इतर प्रकरणांसदर्भात

- 9) पाटबंधारे विभागाने जायकवाडी विश्रामगृहाच्या (लेक व्ह्यू रिसार्ट) भाड्यापोटी रू. १०.६० लाख इतक्या रकमेची मागणी केली असून राज्य शासनाने घटित केलेल्या उच्चाधिकार समितीकडे सदर प्रकरण प्रलंबित आहे.
- मुंबईतील मरीन लाईन्स येथील पट्ट्यावर दिलेल्या मालमत्तेच्या भाडे अदा करण्यात आलेल्या दिरंगाईबद्दल व्याजाच्या रूठ. ७०.२३ लाख (मागील वर्षी रूठ. ७०.२३ लाख) इतक्या रकमेची मागणी जिल्हाधिकारी,मुंबई यांजकडून करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र शासनाकडे सदर भाडे रक्कम कमी करण्यासंदर्भात महामंडळाने प्रतिवेदन सादर केले आहे. लेखा पुस्तकात जरी पूर्ण भाडे नोंदलेले असले ती देखील त्यासंदर्भातील महाराष्ट्र शासनाचा निर्णय प्रलंबित असल्याने, तसेच करारनाम्याचे निष्पादन न झालेले असल्याने, सादर भाडे अदा करण्यात आलेले नाही.
- महामंडळाविरुध्द केलेल्या इतर मागण्या रू. ४.७१ लाख (मागील वर्षी रू. ४.७१ लाख) ज्या ऋण म्हणून मान्य केल्या नाहीत.
- ४) मे. अतुर इंडिया लि. आणि मे. बॅरन रिसॉर्ट प्रा. लि. यांनी महामंडळाविरुध्द रू. २२.०१ कोटीचा दावा दाखल केला असून तो महामंडळाने मान्य केलेला नाही.
- मोचेमाड येथील जिमनीकरिता अतिरिक्त भरपाई जिल्हा न्यायालय, सावंतवाडी यांनी निवाडा दिला असून तो दावा मुंबई
   उच्च न्यायालयात सादर केलेल्या अपिलात विवादात आहे. रु. १२.२३ लाख (मागील वर्षी रु. १२.२३ लाख)
- ६) शिरोडा येथे संपादित केलेल्या जमिनीच्या इतर मालकांनी अतिरिक्त भरपाई मिळण्यासाठी केलेल्या दाव्यापोटी जिल्हा न्यायालयाच्या निर्णयावर आधारित अंदाजित दायित्वे रू. २८५.४० लाख (मागील वर्षी रू. २८५.४० लाख)
- 9) इंडियन एक्सप्रेसच्या एक्सप्रेस टॉवर्स मधील कार्यालयाच्या भाडेवाढीपोटी आणि भाड्यावरील ६% प्रतिवर्षी व्याजासकट लघुवाद आदेश क्र. टी. ई. ॲण्ड आर. दावा क्र. ७३/७९,२००१ नुसार ३१.०३.२०१३ रोजी रु. १९७२.४९ लाख इतकी मागणी असून ती विवादास्पद वाटल्याने महामंडळने उच्च न्यायालयात अपील केले आहे.
- 2) रु. २६०.३० लाख (मागील वर्षी रु. २६०.३० लाख) इतक्या रकमेचे कर्जाचे भाग भांडवलात रुपांतर करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाकडे करण्यात आलेल्या अभिवेदनावर निर्णय होईपर्यंत १९८९-९० सालापासून व्याजासाठी कोणतीही तरतूद करण्यात आलेली नाही. तसेच लेख्यामध्ये विचारात न घेतलेले व्याजापोटीचे दायित्व रु. ६२४.७२ लाख (मागील वर्षी रु. ५९८.६९ लाख) इतके अंदाजित केले आहे.
- ९) नरिमन पॉईट, मुंबई येथील वाहनतळासाठीच्या मोकळ्या जागेचे भाडे महामंडळाने महाराष्ट्र शसनाकडे सादर केलेल्या अभिवेदनावर निर्णय प्रलंबित असल्याने भाडे अदा करण्याविषयी कोणतीही तरतूद केलेली नाही. मूल मागणीच्या आधारे ताळेबंदाच्या दिनांकापर्यंत दायित्वे रू. ४२६.५२ लाख इतकी अंदाजित आहेत.

58

NOTE: 30 Contingent Liablities (To the extent not provided for)

(a) On account of Income Tax matter under dispute:

- i) Penalty levied u/s. 271B under Income Tax Act, 1961, for Assessment year 1997-98 Rs. 1.00 lac being disputed.
- ii) Petitions made for A.Y. 1985-86 to A.Y. 1995-96 is pending before CBDT New Delhi.
- iii) For AY 2007-08, the demand of ₹ 8,09,21,619/- is raised by the Income Tax Department on the ground of interest amounting to ₹ 13,76,73,805 received on Fixed Deposit which were made out of the Grants received considering to be the income of corporation. However the corporation has filed an appeal to Tribunal on 18/08/2012 and the same is pending. The Company has made a payment of against the same demand under protest of ₹ 130.92 lacs in the F.Y. 2010-11 & ₹ 350.00 lacs in the F.Y. 2011-12
- iv) For AY 2011-12, Income tax authorities have made an demand of ₹ 10,66,69,410 on the account of late deposit of Provident Fund, 1% addition in turnover by ITO & Interest of on Fixed Deposit made out of the grants received from the Central & State Government amounting to ₹ 34,11,19,500.00. The Corporation has filed an appeal against the above demand and the same is pending before the Commissioner of Income Tax (Appeals). The Company has made payment ₹ 10,66,69,410/- as full payment of the dues for A.Y. 2011-12.
- v) For AY 2009-10, the demand of ₹ 1686.26 lacs is raised by the Income Tax Department on the ground of interest received on Fixed Deposit which were made out of the Grants received considering to be the income of Company. However the corporation has filed an appeal to Tribunal on 30/01/2012 and the same is pending. The Company has made payment of ₹ 250.00 lacs against the same demand under protest in the year F.Y. 2011-12.

(b) On account of other matters:

- Claims of ₹ 10.60 lacs made by irrigation department in respect of lease rent for Jaikwadi Rest House (Lake View Resort), as the matter is pending with the High Power Committee formed by state government.
- ii) Claim raised by Collector of Mumbai estimated at ₹ 70.23 lacs (P.Y. ₹ 70.23 Lacs) being interest on defaulted lease rent on leased property at Marine Lines. Corporation has made representation to the Government of Maharashtra to reduce the said Lease rent. Although the full amount of lease rent is recorded in the books of account, the same has not been paid pending the decision of the Government of Maharashtra and execution of agreement of lease.
- iii) Other claims against the Corporation not acknowledged as debts ₹ 4.71 lacs (P.Y. ₹ 4.71 lacs).
- (v) M/s. Atur India Ltd. and M/s Baron Resort Pvt. Ltd. have filed a suit against the corporation for ₹ 22.01 crores and the same are not acknowledge by the corporation.
- v) Claim towards the additional compensation for the land at Mochemad as awarded by the District Court, Sawantwadi being disputed in the appeal before the High Court Mumbai, ₹ 12.23 lacs. (P. Y. ₹ 12.23 lacs).
- vi) Estimated liability towards the claims for additional compensation from other holders of the plots of land acquisitioned at Shiroda based on the decision of the District Court ₹ 285.40 lacs (P. Y. ₹ 285.40 lacs).
- vii) Claim towards increase of office rent of Express Towers of Indian Express for ₹ 1972.49 lacs as on 31.03.2013 including 6% P.A. interest on rent as per of Small causes Court Order No. T. E. & R. Suit No. 73/79 of 2001 and the same are disputed by the Corporation by filling an appeal with high court.
- viii) Pending decision on the representation that has been made to the Government of Maharashtra seeking conversion of the loan of Rs 260.30 lacs (P.Y. ₹ 260.30 lacs) into share capital, no provision towards interest has been made since 1989-90 and the liability towards interest not so considered in the account is estimated at ₹ 624.72 lacs (P.Y. ₹ 598.69 lacs)
- Pending disposal of the representation made by the Company to the Government of Maharashtra for reduction in the rent for vacant land for car parking space at Nariman point, Mumbai, no provision has been made for the rent as may be payable. On the basis of demand originally raised, the liability till the date of Balance Sheet is estimated to be ₹ 426.52 lacs.

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टिपणी ३१ : मालमत्ता पदृट्यावर देणे

मालमत्तेचे ठिकाण	पट्ट्याचा प्रकार	पट्ट्याचा प्रकार	पट्ट्याबाबत किमान अदाकरणीय रक्कम
अ) दाजीपूर	इमारत	वित्तीय पट्टा	विवादीत असल्याने तरतूद केलेली नाही
ब) दाजीपूर	जमीन	वित्तीय पट्टा	विवादीत असल्याने तरतूद केलेली नाही
क) खोपाली	जमीन	वित्तीय पट्टा	विवादीत असल्याने तरतूद केलेली नाही
ड) मरीन लाईन्स (मुंबई)	जमीन	वित्तीय पट्टा	হ্ <u>ন</u> . ११,३७,६००/-
इ) संकीर्ण मालमत्ता	जमीन	कार्यचालक पट्टा	ਗਸਸ ~~ਾ~~ ਤ ਪਟਾਮਾਤੇ
1			

तळटीप: १) जमीनीला लेखांकन मानक १९ (* एएस १९) लागू नाही.

२) मरीन लाईन्स येथील मालमत्तेचे पट्टाभाड्याबाबत लेखापुस्तकांत तरतूद केलेली आहे; तथापि ते १९९२-९३ पासून अदा करण्यात आलेले नाही.

टिपणी ३२ : सबंधित पक्षांबाबतचे प्रकटन

,	•		•		• • •		
अ	महांडळाच <u>्य</u>	। सर्बोधित	पक्षाच्या	(ट्यक्तीची)	नार्व	रवालीलप्रमाण	आहेत:
٠.	10100011		-1 of 1111	(/		C-11C71C771 11-1	01167611

संयुक्तपणे नियंत्रित संस्था
 महापर्यटन महामंडळ मर्यादित

व्यवस्थापनातील महत्त्वाचे पदाधिकारी

श्री. देवेंद्र फडणवीस अध्यक्ष

श्री. पराग जैन नानोंदियाव्यवस्थापकीय संचालकश्री. दिलीप शिंदेसह-व्यवस्थापकीय संचालकश्री. सितश सोनीसह-व्यवस्थापकीय संचालक

ब) ३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षातील संबंधित पक्षांच्या व्यवहाराबाबत, तसेच ३१ मार्च २०१३ रोजी असलेल्या थिकत शिलकींबाबतचा तपशील

तपशील	महामंडळाचा जास्तीत-जास्त सहभाग रू. लाखांमध्ये	महत्त्वाचा व्यवस्थापकीय विभाग रु. लाखांमध्ये	संयुक्त उप्रक्रम रू. लाखांमध्ये
9) अदा केलेले / देय मानधन (तळटीप 9 पहा)	0.00	9२.९३	0.00
२) महाराष्ट्र शासनाकडून प्रतिनियुक्तीवर आलेल्या कर्मचाऱ्यांचे वेतनव भत्ते	૨૧.૪६	0.00	0.00

		-		
तळटीप १)	संचालक	पद्नाम	वेतन	अन्य लाभ
	डॉ. श्री जगदीश पाटील श्री. दिलीप शिंदे श्री. सतिश सोनी	व्यवस्थापकीय संचालक सह-व्यवस्थापकीय संचालक सह-व्यवस्थापकीय संचालक	9,0६६,२००.०० १९८,५५५.०० १६६,६११.००	₹८,४००.०० ९,६००.०० ६,५०३.००
	एकूण		१,४३१,३६६.००	५४,५०३.००

MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED.

NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 31 : LEASE

Location of Property	Type of Lease	Type of Lease	Minimum Lease Payment
a. Dajipur	Building	Financial Lease	Not provided since under Dispute
b. Dajipur	Land*	Financial Lease	Not provided since under Dispute
c. Khopoli	Land*	Financial Lease	Not provided since under Dispute
d. Marine Lines (Mum	bai) Land*	Financial Lease	₹ 11,37,600/-
e. Miscellaneous Prope	erty Land*	Operating Lease	Nominal Rent

Footnote: i) *AS 19 is not applicable on Land.

ii) Lease Rent for Marine Lines Property is provided in the books of account but not paid since 1992-93.

NOTE 32: RELATED PARTY DISCLOSURES:

a The Name of the Related Parties of the company are as under

i) Jointly Controlled Entities

Mahatourisum Corporation Limited

ii) Key Management Personnal

Shri. Devendra Fadnavis Chairman

Shri. Paraag Jain Nainuttia Managing Director
Shri. Dilip Shinde Jt. Managing Director
Shri. Satish Soni Jt. Managing Director

b Details of related party transactions during the year ended March 31, 2013 and outstanding balances as at March 31, 2013.

Particulars	Corporation having substantial interest ₹ in Lakhs	Key Management Personnel ₹ in Lakhs	Joint Venture ₹ in Lakhs
i) Remuneration Paid/Payable (Refer footnote i)	0.00	12.93	0.00
ii) Salary & Allowances to Deputed Staff by Govt. Of Maharashtra	29.46	0.00	0.00
Footnotes : (i) Directors	Designation	Salary	Perquistes

	Total		1,431,366.00	54,503.00
	Shri. Dilip Shinde Shri.Satish Soni	Jt. Managing Director Jt. Managing Director	198,555.00 166,611.00	9,600.00 6,503.00
	Dr. Jagdish Patil	Managing Director	1,066,200.00	38,400.00
Footnotes : (i)	Directors	Designation	Salary	Perquistes

ताळेबंदाचा भाग असलेल्या टिपण्या

टीप ३३ : स्थिर मत्ता

- ३३.१ स्थिर मत्तांचे भांडवलीकरण खालील समायोजांच्या अधीन आहे.
  - 9) अ) इंडिया टुरिझम डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन (भारत सरकारचा उपक्रम) यांचे कडून घेतलेल्या एलिफंटा येथील जमिनीच्या मृल्यांचे समावेशन डिसेंबर १९७८ पासुन
    - ब) सन १९९४-९५ मध्ये महसूल विभाग आणि सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून घेतलेल्या अनुक्रमे पर्यटक निवास कार्ला व सिंहगड यांचे समावेशन - या दोहोंचे मूल्य अनिश्चित
  - २) पर्यटन संचालनालय (महाराष्ट्रशासन) यांचेकडून महामंडळास हस्तांतरित केलेल्या मत्तामध्ये समाविष्ट असलेल्याजमिनीच्या मृल्याचे अंतिम निर्धारण २०. १.६० (मागील वर्षी २०. १.६० लाख) इतके तात्पुरते हिशोबात घेण्यात आले.
- ३३.२ अ) सन १९७५ मध्ये महाराष्ट्र शासनाच्या पर्यटन संचालनायाकडून संपादित केलेली जमीन, इमारती आणि स्थिर मत्ता, ब) डिसेंबर १९७८ मध्येइंडियन टुरिझम डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन यांचेकडून संपादित केलेल्या एलिफंटा रेस्टॉरंटच्या स्थिर मत्ता आणि क) कंपनीने संपादित केलेल्या अन्य विशिष्ट मत्ता यांचे कायदेशीर निहितीकरण प्रलंबित आहे कारण आवश्यक विक्री/ भाडेपट्टा विलेख यांचे निष्पादन करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे. शासनाने मंजूर केलेल्या भाडेपट्ट्यावरील जागांच्या प्रकरणी अंतिम भाडेपट्टा करार निष्पादित करण्यात आलेले नाहीत. भाडेपट्ट्याच्या अटींचे शासन निर्णयामध्ये समावेशन करण्यात आले असून त्याच्या प्रती महामंडळाच्या अभिलेखात आहेत.

३३.३ स्थिर मत्तांमध्ये खालील बाबींचा समावेश होतो.

- 9) रु. १३.०४ लाख (मागील वर्षी रु. १३.०४ लाख) इतक्या मूळ मूल्याची एफ आर पी प्रसाधनगृहे
- महामंडळाच्या मालकीच्या किंवा भाडेपट्ट्यावर घेतलेल्या जिमनी व इमारती ज्यांच्या निश्चित केलेल्या किंमती उपलब्ध नसुन अशा मत्ता महामंडळाने भाडेपट्ट्याने किंव उपभाडेपट्ट्याने दिल्या आहेत,
- ३३.४ अद्ययावत करायच्या राहिलेल्या सुयोग्य स्थिर मत्ता अभिलेखांचे परिरक्षण करण्यातील अपर्याप्तता लक्षात घेता अ) भाडे पट्ट्यावर जिम्नींवरील संरचना आणि ब) सर्व बांधकामाच्या ठिकाणी उभारलेले तात्पुरते निवारे यांचे मूल्य निश्चित करावयाचे राहिले आहे. अभिलेख्यांचे संकलन करण्यासाठी प्रयत्न सुरु केले जात आहेत आणि अभिलेख्यांचे संकलन झाल्यानंतर लगेच, जर आवश्यक वाटल्यास, घसाऱ्या संदर्भात आवश्यक समायोजन केले जाईल.
- ३३.५ प्रगतीपथावरील भांडवली काम ताळेबंदाच्या दिनांकापर्यंत खर्च झालेल्या रकमेसमोर दर्शविण्यात आले आहे.

टीप ३४ : वस्तूसूच्या

३४.९ गाद्या, उशा इ. स्वरूपाच्या भांडाराच्या वस्तूंच्या झीजतुटीची तरतूद महामंडलाने निश्चित केलेल्या प्रमाणकांनुसार करण्यात येत आहे. ही प्रमाणके आवश्यकतेनुसार व्यवस्थपनाकडून पुनर्विलोकन व समायोजनाचे अधीन आहेत.

टीप ३५ : परकीय चलन व्यवहार

३५.१ विदेशी चलनातील उत्पन्न:

रु. ५८८.८१ लाख (मागील वर्षी रु. ६७०.७३ लाख) इतक्या रकमेचे विदेशी चलन तिकीटविक्री व गाडीतील ऐषाराम सेवांपासून अहवाल वर्षात प्राप्त झाले.

३५.२ विदेशी चलानातील खर्च.

रु. २५.४५ लाख (मागील वर्षी रु. १०.९० लाख) इतक्या रकमेचा विदेशी चलनातील खर्च टॅक्सीभाड्यावर अहवाल वर्षात करण्यात आला.

टिप्पणी ३६ : करनिर्धारण

- ३६.९ आयकर: चालू कालावधीतील आयकरावरील रवर्च भारतातील व्यवहार/व्यवसाय यामधील उत्पन्न विचारात घेऊन करनिर्धारण केले जाते. सदर करनिर्धारण आयकर अधिनियम, १९६१ मधील तरतुर्दीनुसार केले जाते.
- ३६.२ लांबणीवर टाकलेला कर: लांबणीवर टाकलेला करविषयक रवर्च किंवा लाभ हे करपात्र उत्पन्न व लेखांकित उत्पन्न यादोहोंच्या कालावधीतील फरकातून काढण्यात येत असून लेखांकित उत्पन्न हे एका विवक्षित कालावधीत काढण्यात येते. परंतु, त्याबाबत त्यानंतरच्या एका किंवा त्यापेक्षा अधिक कालावधीत पुनर्विचार/पुनर्मांडणी केली जाते. भविष्यातील करमत्ता व दायित्वे यांची परिगणना करताना ताळेबंदाच्या दिनांकास असलेल्या करविषयक दर व अस्तित्वातील अधिनियम किंवा विशेषत्वाने तयार करण्यात आलेल्या करविषयक तरतूद अधिनियमांचा आधार घेण्यात येतो.

62

Maharashtra Tourism Development Corporation Limited NOTES FORMING PART OF BALANCE SHEET

NOTE 33 : FIXED ASSETS

- 33.1 Capitalization of fixed assets is subject to the following adjustment:
  - (i) Incorporation of the value of
    - (a) Land at Elephanta taken over from India Tourism Development Corporation (A Government of India undertaking) since December 1978
    - (b) Holiday Resort at Karla, Sinhgadh taken over from revenue department and Public Works Department in the year 1994-1995 amount unascertained.
  - (ii) Final determination of the value of the land included in the assets transferred from the Directorate of Tourism (Government of Maharashtra) has been tentatively accounted at ₹ 1.60 lacs (P.Y. ₹ 1.60 lacs).
- 33.2 Legal vesting of (a) land and Building and other fixed assets acquired from the Directorate of Tourism, Government of Maharashtra in the year 1975 (b) Fixed assets of Elephanta Restaurant acquired from Indian Tourism Development Corporation in December 1978 and (c) certain other assets acquired by the Company is pending as the necessary sale / lease deeds are in progress of execution. In the case of lease of land granted by the Government, no final lease deeds are being executed. The terms of the lease are incorporated in the Government resolution the copies whereof are on the record of the Company.
- 33.3 Fixed Assets includes:
  - i) FRP Toilet Blocks having original value of ₹ 13.04 lacs (P.Y. ₹ 13.04 lacs)
  - (ii) Land & Building either owned or taken on lease where identified cost is not available which have been given on lease or sublease by Company.
- **33.4** In view of the inadequacies in maintaining of proper fixed assets record which remain to be updated, the cost of (a) structure on the lease hold land and (b) the temporary shed erected at all the sites remain to be identified. Efforts are being initiated to compile the records and the necessary adjustment in regard to depreciation if considered necessary would be carried out on the compilation of record.
- 33.5 Capital work in progress is stated at the amount expended up to the date of balance Sheet.

NOTE 34: INVENTORIES

34.1 Provision for wear and tear of the item of stores in the nature of mattresses, pillows, etc. is being made as per the norms that have been fixed by the Company. These norms are subject to review and consequential adjustment as may be considered necessary by the management.

NOTE 35: FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS

- **35.1 Earnings in Foreign Currency**: ₹ 588.81 lacs (P.Y. ₹ 670.73 lacs) have been realized in foreign currency during the year on account of sale of ticket and on Board Services.
- **35.2 Expenditure in Foreign Currency:** Expenses in foreign currency on the taxi charges for the year is ₹ 25.45 lacs (P.Y. ₹ 10.90 lacs).

NOTE 36: TAXATION

- **36.1 Income Tax:** Current income tax expense comprises taxes on income from operations in India. Income tax payable in India is determined in accordance with the provisions of the Income Tax Act, 1961.
- **36.2** <u>Deferred Tax:</u> Deferred tax expense or benefit is recognized on timing differences being the difference between taxable incomes and accounting income that originate in one period and are capable of reversal in one or more subsequent periods. Deferred tax assets and liabilities are measured using the tax rates and tax laws that have been enacted or substantively enacted by the balance sheet date.

३६.३ सेनव्हट क्रेडिट फंड (निधी) : सेनव्हट क्रेडिट फंड (दायित्व) हे शासनाकडून प्राप्त विविध अनुदानांतून निर्माण केलेल्या निधींद्वारा (अनुदान निधी) केलेल्या रवर्चा संदर्भातील सेवाकर भागास (एसटी + ईसी + शेल) दिशत करते, ज्या संदर्भात महामंडळ हे सेनव्हट क्रेडिट नियम २००४ च्या तरतुर्दीखाली सेनव्हट क्रेडिट (जमा पत) साठी हक्कदार आहे. जेव्हा सेनव्हट क्रेडिट (मत्ता) हे महामंडळाने पुरवलेल्या उत्पादन (आऊटपुट) सेवांवरील सेवा कर दायित्वांच्या प्रदानासाठी वापरले जाते, तेव्हा अशा वापराच्या मर्यादेपर्यंतची रक्कम ही सेनव्हट क्रेडिट फंड लेख्यातून संबंधित अनुदान निधीला हस्तांतिरत केली जाते आणि त्या मर्यादेपर्यंत किथत अनुदान निधी वाढवला जातो.

जेव्हा सेनव्हट क्रेडिट (जमा) हे अग्राह्मतेच्या कारणाकरिता किंवा सेवा कर दियत्वाच्या प्रदानासाठी त्यांच्या व्यापराव्यितरिक्त कोणत्याही कारणाकरिता उलट फिरवला जातो, तेव्हा- क्रेडिट फंड (दायित्व) लेख्याला तदनुरूप परिणाम दिला जातो.

टिप्पणी ३७ : सर्वसाधारण

३७.१ महामंडळाने करनिर्धारण वर्ष १९८५-८६ ते १९९४-९५ करिता सदर केलेली आयकर विवरणपत्रे फेटाळली गेली असल्याने व्याज व इतर उत्पन्नातून उगमस्थानी स्त्रोतातून वजावट केलेल्या रु. ०.६४ लाख रकमेच्या करासंदर्भात परतावा मंजूर करण्यात आलेला नाही. या संदर्भात महामंडळाने दाखल केलेले अपि./पुनरीक्षण विनंती अर्ज हे कामकाजाच्या विविध टप्प्यांवर प्रलंबित आहेत आणि त्या संदर्भातील निर्णय होईपर्यंत उल्लेखित रक्कम ही सुयोग्यपणे समायोजित केलेली नाही.करनिर्धारण वर्ष १९८९-९० साठीचा पुनरीक्षण विनंती अर्ज हा फेटाळण्यात आल्यामुळे आणि इतर वर्षामसाठी याच धर्तीवर निर्णय झाला तर महामंडळ प्राप्त करु इच्छित असलेला तोटा आणि घसाऱ्याचा फायदा पुढे नेण्यासाठी आणि पूर्वोक्त रकमेच्या परताव्यासाठी हक्कदार असू शकणार नाही. प्राप्त झालेल्या विधी सल्ल्यानुसार, या संदर्भात आवश्यक सहाय्य मिवण्यासाठी केंद्रिय प्रत्यक्ष कर मंडळाकडे प्रतिवेदने सादर करण्यात येत आहेत.पुढे नेण्यात आलेला सदर तोटा लक्षात घेऊन महामंडळाने आयकरासाठी तरतूद केलेली नाही.

३७.२ विकास योजना

महामंडळाने केंद्र व राज्य शासनाच्या वतीने काही योजना हाती घेतल्या आहेत. ताळेबंदाच्या दिनांकापर्यंत झालेला रु. १२.६८ लाख (मागील वर्षी रु. १२.६८ लाख) इतका खर्च हा राज्य शासनास देय असलेल्या रकमेतून समायोजित करण्यासाठी मागणी करण्यात आली असून त्यानुसार लेख्यांमध्ये महाराष्ट्र शासन लेख्यांशी सदर रक्कम एकत्र केली आहे.(अनुसूची ११ पहा)

३७.३ अटी व शर्तीची निश्चिती तसेच संबंधित भाडेपट्टा विलेख आणि/िकंवा करारनाम्याचे निष्पादन प्रलंबित असल्यामुळे मुरुड-जंजिरा समुद्र-किनारा, शिरोडा आणि वेळणेश्वर येथील मालमत्तांच्या पट्टाभाडयापोटीचे आणि वर्धा, अकलोली, पंढरपूर, मुरुड-हर्णे, मुरुड-जंजीरा आणि माथेरान इ. ठिकाणांच्या पर्यटक निवासाच्या पट्टाभाडेधारकांना वापरण्यात विलेल्या फर्निचर, जोडण्या व भांडीकुंडी साठीचे भाडे आकरापोटीचे उत्पन्न लेख्यांमध्ये घेण्यात आलेले नाही. शिरोडा आणि वेळणेश्वर येथील भुरवंडाच्याबाबत प्राप्त झालेले अनुक्रमे रू. १३८.१४ लाख (मानील वर्षी रू. १३८.१४ लाख) व रू. ८.९९ लाख (मानील वर्षी रू. ८.९९ लाख) इतक्या रकमेचे हमे हे भाडेपट्टा करारनामा आणि/िकंवा सलोखा झापनाच्या निष्पादनाअभावी असमायोजित ठेवी म्हणून पुढे नेण्यात आल्या आहेत. उक्त मालमत्ता अनुक्रमे ०१-०४-१९९४ व २४-०६-१९९४ रोजी भाडेपट्टादाराच्या हवाली करण्यात आल्या आहेत. तथापि, जिमनीच्या मूळ मालकांकडून प्राप्त भरपाईच्या दाव्याच्या समझोत्यावर पट्टाभाड्याची रक्कम समायोजनाधीन आहे.

३७.४ मागील कालावधींचे आकडे कंसात दाखवले असून जिथे जिथे आवश्यक आहे तिथे तिथे पुनर्गठित/पुनर्मांडणी केले आहेत.

सोबत जोडलेल्या आमच्या अहवालप्रमाणे वित्तीय विवरणपत्राचा भाग असलेल्या सोबतच्या टीपा पहा. बाटलीबॉय आणि पुरोहित सनदी लेखापाल यांच्याकरिता (फर्म नोंदणी क्र.१०१०४८ डब्ल्यु) स्वाक्षरीत/-(रमण हंगेकर)

भागीदार सं.क्र. ३०६१५

दिनांक : १४/०३/२०१६

ठिकाण : मंबई

संचालकांसाठी व त्यांच्या वतीने
स्वाक्षरीत/- स्वाक्षरीत/राम शिंदे पराग जैन नानौटिया
उपाध्यक्ष व्यवस्थापकीय संचालक
स्वाक्षरीत/- स्वाक्षरीत/शिवाजी ठोंबरे जय नाईक
(मुख्य लेखा अधिकारी) कंपनी सचिव

ठिकाण : मुंबई दिनांक : ११/०३/२०१६

64

MAHABASHTRA TOURISM

36.3 Cenvat Credit Fund: "CENVAT Credit Fund" (liability) represents service tax portion (ST+EC+SHEC) in respect of expenses incurred through 'Funds created out of various grants received from Government' (GRANT FUND) in respect of which Corporation is entitled to CENVAT credit under provisions of CENVAT Credit Rules, 2004. When CENVAT Credit (Asset) is utilised for payment of service tax liability on output services provided by the Corporation, the amount to the extent of such utilisation is transferred from CENVAT CREDIT FUND A/c to respective GRANT FUND and the said GRANT FUND is increased to that extent. When CENVAT Credit (asset) is reversed for the reasons of inadmissibility or for any reason other than its utilisation towards payment of service tax liability, corresponding effect is given to CENVAT Credit Fund (liability) A/c."

NOTE 37: GENERAL

- 37.1 The Income tax returns submitted by the Company for the Assessment Year 1985-86 to 1994-95 having been rejected, no refund in respect of tax of ₹ 0.64 lacs deducted at source from interest and other income has been granted. The appeals / revision petition filed by the Company are pending at various stages of proceeding and pending the outcome of the decision in response thereto, the said amount has not been appropriately adjusted. The revision petition for the assessment year 1989-90 has since been rejected and in the event of the decision for the other years also being made on the said lines the Company would not be entitled for the benefit of carry forward of the losses and depreciation that is being sought and to the refund of the aforesaid amount. As per the legal advice obtained, representation is being made to the Central Board of Direct taxes seeking necessary relief in this behalf. In view of this carried forwarded losses, the Company has not made any provision for income tax.
- 37.2 Development Scheme: The Company has undertaken certain development scheme on behalf of Central and State Government. Expenditure of ₹ 12.68 lacs (P.Y. ₹ 12.68 lacs) incurred till the date of Balance Sheet is sought to be adjusted from the amount due to the State Government and has accordingly been shown in the accounts clubbed with the Government Of Maharashtra A/c (Ref schedule 11).
- 37.3 Pending determination of the terms and conditions and execution of the relevant lease deeds and / or agreement, no income towards the lease rent of properties at Murud Janjira beach, Shiroda and Velaneshwar and hire charges for furniture, fixture, utensils, etc. handed over to the lessee of Holiday Resort at Wardha, Akloli, Pandharpur, Murud Harnai, Murud –Janjira and Matheran, etc. have been recognized in the account. The premia of ₹ 138.14 lacs [P.Y. ₹ 138.14 lacs] and ₹ 8.99 lacs [P. Y. ₹ 8.99 lacs] received in respect of plot of land at Shiroda and Velneshwar has been carry forward as unadjusted deposits pending the execution of the lease agreement and / or Memorandum of Understanding notwithstanding that the possession of the said properties has been handed over to the lessee since 1st April, 1994 and 24th June, 1994 respectively, as the amount of premium is subject to adjustment on settlement of claim for compensation from the original holders of land.
- 37.4 Previous period figures are given in brackets and are re-grouped / rearranged wherever required.

Signature to Notes to Accounts
As per Report of even date Annexed
For Batliboi & Purohit
Chartered Accountants
(Firm Registration No: 101048W)

sd/-

CA Raman Hangekar Partner Membership No:30615

Place : Mumbai Dated : 14-03-2016 For and on behalf of the Board of Directors

sd/Ram Shinde
Vice Chairman
MTDC Ltd.
sd/Shivaji Thombre
(Chief Accounts Officer)
MTDC Ltd.
Sd/Shivaji Thombre
(Chief Accounts Officer)
MTDC Ltd.
Sd/MTDC Ltd.
Sd/Sd/Sd/Sd/Sd/MTDC Ltd.
MTDC Ltd.
MTDC Ltd.

Place: Mumbai Dated: 11-03-2016

३९ मार्च,२०१३ रोजी नफा व तोटा लेख्यांचा भाग असलेली व ३९ मार्च, २०१३ रोजी ताळेबंदाचा भाग असलेली लेखांकन धोरणे व टिप्पण्या:

टीप १- महामंडळाविषयी माहिती

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित (कंपनी) ही १९७५ मध्ये स्थापन झालेली सूचीबध्द नसलेली कंपनी आहे. ती महाराष्ट्र शासनाने प्रवर्तित केली असून शासनाचा कंपनीत लक्षणीय सहभाग आहे. कंपनी राष्ट्रीय तसेच आंतरराष्ट्रीय पर्यटनाच्या विकास आणि प्रवर्तनात गुंतलेली आहे आणि महाराष्ट्र राज्यात पर्यटकांना आवडणारी सर्व ठिकाणे सुस्थितीत ठेवत आहे आणि रिसॉर्टस व हॉटेल्सची मालकी, प्रवर्तन आणि संचालन करत आहे.

टीप २- लक्षणीय लेखांकन धोरणे

९. रचना पध्दती

- 9.9 वित्तीय विवरणपत्रे ही कंपनीच्या व्यावहारिक परिचालनावर आधारित पूर्ववृत्त खर्च संकेतांर्गत तयार करण्यात आली आहेत. ती भारतात लागू असलेली लेखांकन तत्वे, भारतीय सनदी लेखापाल संस्थेकडून निर्गमित केलेली अनिवार्य लेखांकन मानके आणि कंपनी कायदा १९५६ च्या संबंधित तरतुदी यांचे सर्व भौतिक स्वरूपात अनुपालन करत आहे.
- 9.२ कंपनी साधारणपणे वाणिज्यिक लेखांकन पध्दतीचा अवलंब करत आहे आणि कर्मचाऱ्यांचे रजा रोखीकरण व उपदान प्रदान वगळता उत्पन्न आणि खर्च हे जमा झाल्याने झालेली वाढ तत्वावर विचारात घेण्यात येतात.
- 9.३ सर्वसाधारणपणे स्वीकाराई लेखांकन तत्त्वांनुसार वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यात येतात आणि वित्तीय विवरणपत्रांच्या जाहीर केलेल्या दिनांकास मत्ता, दायित्वे, उत्पन्न, खर्च आणि आकस्मिक दायित्वांचे प्रकटन यांच्या प्रतिवेदित रकमांवर परिणाम करणारी अंदाजपत्रके व गृहीतके आणि प्रतिवेदित कालावधीकरिता प्रवर्तनाचे निकाल हे व्यवस्थापनाला तयार करावे लागतात. प्रत्यक्ष निकाल आणि अंदाजित आकडे यातील फरकांचा ज्या कालावधीत निकाल हे ज्ञात होतील किंवा मूर्त होतील त्या कालवधीत मेळ घेण्यात येतो.
- 9.8 महामंडळ आपला व्यावहारिक कारभार पुढे चालू ठेवील हे गृहित धरुन सदर वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यात आली आहेत. त्यामुळे सदर वित्तीय विवरणपत्रांत वसूलीकरणाविषयी कोणत्याही समायोजनाचा, तसेच दायित्वांच्या वर्गीकरणाचा समावेश करण्यात आलेला नाही. तथापि, कंपनी आपला कारभार पुढे चालू ठेवण्यास असमर्थ असल्यास या बाबी आवश्यक ठरतात.
- 9.५ चालू वित्तीय वर्षापासून महामंडळाने लांबणीवर टाकलेल्या कर मालमत्ता/दायित्वे निर्धारणासाठी लेखांकन मानक २२(ए.एस.२२) अनुसरण्याचे ठरवले आहे.

२. उत्पन्न आणि रवर्च लेखा

- २.9 उत्पन्न सर्वसाधारणपणे स्वीकाराई लेखांकन तत्वांनुसार विचारात घेण्यात आले आहे. त्यानुसार, विशिष्टिरत्या दर्शविता न येणारी उत्पन्ने विचारात घेण्यात आलेली नाहीत. इतर प्रकारे न मांडता येणारे सर्व खर्च देय असण्याच्या मर्यादेत, प्रत्यक्ष प्राप्ती तत्वावर विचारात घेण्यात आले आहेत. भाडेपट्ट्यावरील पर्यटक निवासांचे आरक्षणाद्वारे प्राप्त उपार्जन उत्पन्नसंबंधित प्रदेशारकास प्राप्य उत्पन्न अदा केल्यानंतरच विचारात घेण्यात येते.
- २.२ भाडेपट्ट्यातून उत्पन्न
  - 9) जेव्हा भाडेपट्टा रक्कम ही निश्चित असते तेव्हा सदर उत्पन्न प्रत्यक्ष प्राप्ती तत्ववर विचारात घेण्यात येते.
  - २) जेव्हा भाडेपट्ट्याची रक्कम ही उलाढालीच्या टक्क्यावर निश्चित केलेली असते तेव्हा भाडेपट्टा रक्कम ही प्रत्यक्ष प्राप्ती तत्वावर लेखांकित केली जाते.
  - ३) जेव्हा भाडेपट्टा रक्कम ही निश्चित असते व त्यात उलाढालीची विशिष्ट टक्केवारी रक्कम समाविष्ट असते तेव्हा भाडेपट्टा रक्कम ही प्रत्यक्ष प्राप्ती तत्वावर लेखांकित केले जाते.
  - ४) भाडेपट्टा रकमेवरील दंडात्मक व्याज हे प्रत्यक्ष प्राप्ती तत्त्वावर लेखांकित केले जाते.
  - भाडेपट्टा हमा हा पट्ट्याच्या प्राथमिक कालावधीत खर्ची घातलेला असतो.
- २.३ ज्यांची मूळ किंमत आणि लिखित मूल्य निश्चित करण्यासारखे नाही अशा फर्निचर व इतर मत्तांच्याजुन्या आणि टाकून दिलेल्या वस्तूंच्या विक्रीद्वारे उत्पन्न त्यांच्या विल्हेवाटीच्या वर्षात संकीर्ण उत्पन्नात घेतले जाते.

Maharashtra Tourism Development Corporation Limited

Significant Accounting Policies and Notes to Accounts forming part of the Profit and Loss Account for the year ended 31st March 2013 and Balance sheet as at 31st March 2013

NOTE 1: CORPORATE INFORMATION

The MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED (the Company), is an unlisted company incorporated in 1975. It is Promoted by Government of Maharashtra which have a significantly stake in the company. The Company is engaged in the Development, Promotion of Tourism national as well international & maintains all places of Tourist Interest and owning, operating & managing resorts, hotels in the State of Maharashtra.

NOTE 2 : SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES

1 BASIS OF PREPARATION:

- 1.1 The Financial Statements have been prepared under the historical cost convention on the basis of a going concern. They also comply in all material aspects with applicable accounting principles in India, the mandatory Accounting Standards issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI) and the relevant provisions of the Companies Act, 1956.
- **1.2** The Company generally follows the mercantile system of accounting and recognizes income and expenditure on accrual basis, except in case of leave encashment and payment of gratuity to the employees, etc.
- 1.3 The preparation of Financial Statements is in conformity with generally accepted accounting principles and requires the management to make estimates and assumption that affect the reported amounts of assets, liabilities, revenues, expenses and disclosure of contingent liabilities at the date of Financial Statements and the results of operations for the reporting period. The difference between the actual results and estimated figures are reconciled in the period in which the results are known or materialized.
- 1.4 These Financial Statements have been prepared assuming the Company will continue as a going concern. Accordingly, the Financial Statements do not include any adjustments regarding the recoverability of assets and classification of liabilities that might be necessary should the company be unable to continue as a going concern.
- **1.5** From current financial year, the Company has decided to follow AS 22 for treatment of deferred tax assets/liabilities.

PROFIT & LOSS ACCOUNT:

- 2.1 Income is recognized in accordance with the generally accepted accounting principles. Accordingly the incomes, which could not be determined with certain degree, are not recognized. All expenses to the extent payable, unless otherwise stated are accounted for on accrual basis. Commission income in case of Leased Holiday Resort booking is accounted when the amount collected is remitted to the concerned lessee.
- **2.2** Income from Lease:
  - (i) In case where the amount of lease rent is fixed, the income is recognized on accrual basis.
  - (ii) In case where the amount of lease rent is fixed as percentage of turn over the lease rent is accounted for on accrual basis
  - (iii) In case where the lease rent is fixed plus certain percentage of turnover, the Lease Rent is accounted for on accrual basis
  - (iv) Penal interest on lease rent is accounted for on accrual basis
  - (v) Lease premium is spent over the primary period of lease.
- 2.3 Sale proceed of old and discarded items of furniture and other asset where its original cost and written down value is unascertainable are taken to miscellaneous income in the year of disposal.

- २.४ व्याजाचे उत्पन्न विवक्षित कालावधीच्या प्रमाणात विचारात घेण्यात येते.
- २.५ बांधकाम विभागातील कर्मचाऱ्यांचे वेतन यासारख्या थेट खर्चाव्यतिरिक्त, कर्मचाऱ्यांवरील खर्च, आस्थापना खर्च इ. यासारख्या प्रधान कार्यालयाच्या एकूण वरकड खर्चाची निश्चिती टक्केवारी (१५%) ही प्रगतीपथावरील कामे या लेख्याखाली खर्ची टाकण्यात येते.
- २.६ कर्मचाऱ्यांच्या विवादाखाली असलेल्या वैयक्तिक मागण्या ह्याजशा आणि जेव्हा निश्चित होऊन चुकत्या केल्या जातील तेव्हा लेखांकित केल्या जातात.
- २.७ कामात/पुरवठ्यात केलेल्या दिरंगाईबाबत कंत्राटदार/ पुरवठादारांकडून निर्धारित नुकसान भरपाईच्या मागण्या ह्याजेव्हा सदर रक्कम ही अंतिमत: निश्चित होते आणि मान्य होते आणि ती प्रत्यक्ष वसूल/प्राप्त होते तेव्हा ती लेखांकित केली जाते आणि ती इतर उत्पन्न म्हणून घेतली जाते.
- २.८ भविष्य-निर्वाह निधीचे अंशदान, स्त्रोताच्याठिकाणी कपात केलेला आयकर, विक्रीकर आणि इतर संवैधानिक देय रकमा यांच्या प्रदानातील विलंबाकरिता, दंडात्मक व्याज, जर असेल तर हे जसे आणि जेव्हा प्रदान केले जाते तेव्हाच लेखांकित केले जाते.
- २.९ मालमत्ता कर, जमीन महसूल, अकृषिक कर आणि / किंवा त्यातील साधारण यापोटी शासकीय विभागांनी केलेल्या मागण्या ह्या संबंधित विभागांकडून अशा मागण्यांची सूचना ज्या वर्षात प्राप्त होते त्या वर्षात लेखांकित केल्या जातत.
- २.90 ताळेबंदाच्या दिनांकास असलेल्या सर्वज्ञात दायित्वांची तरतूद केली जाते, परंतु तो पर्यंत निर्धारित न होऊ शकलेल्या व ज्यांचे कोणत्याही अचूकतेच्या वाजवी प्रमाणात निर्धारण करता येत नाही, अशा दायितत्वांची तरतूद केली जात नाही.

३. स्थिर मत्ता-

- ३.९ स्थिर मत्तांचा स्थूल गट हा संपादन / बांधकाम / महामंडळास इतर शासकीय विभाग / उपक्रमांनी हस्तांतिरत केलेल्या मत्तांच्या बाबत अंदाजित मूल्य व अशा मालमत्तांची उभारणी, संपादन किंवा सुधारणा यांच्याशी निगडीत शुल्क, कर आणि इतर खर्च यासह मूळ किंमतीला नमूद केला आहे.
- ३.२ मत्तांच्यामोठ्या/ विशेष दुरुस्त्या व सुधारणा यावर केलेल्या खर्चामुळे मत्तांचा टिकाऊपणा वाढेल आणि / किंवा त्यामुळे त्यांच्यापासून मिळणाऱ्या महसुलात वाढ होईल असे व्यवस्थापनाचे मत झाल्यास, सदर खर्च भांडवलीकृत केला जातो.
- ३.३ ताळेबंदाच्या दिनांकापर्यंत झालेल्या खर्चाच्या मर्यादेत प्रगतीपथावरील भांडवली काम दर्शविण्यात आले आहे.
- ३.४ महामंडळ सातत्याने मोठ्या/ विशेष दुरुस्त्यांचे भांडवलीकरण करण्याची पध्दत राबवित आले असून योग्य प्रकरणी अशा दुरुस्ती व नूतनीकराणानंतर निवासी दर सुधारीत करण्यात आले आहेत.

४. घसारा आणि कर्जफेडीची तरतूद

- ४.९ भाडेपट्ट्यावर प्रदानकरण्यात आलेला हप्ता हा भाडेपट्ट्याच्या कालावधीत टप्प्याटप्प्याने फेडला जातो.
- ४.२ दि. ०२.०४.१९८७ रोजी किंवा त्यानंतर संपादित स्थिर मत्तांवरील घसारा तरतूद कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या अनुसूची १४ मध्ये विहित केलेल्या दरानुसार सरळ रेषा पध्दतीने केलीजात असून दिनांकापूर्वी संपादित स्थिर मत्तांवरील घसारा तरतूद मृल्यनिर्लेखन तत्वावर केली जाते.

५. मत्तांची द्रानी

५.9 प्रत्येक ताळेबंदाच्या दिनांकास मत्तांच्या हानीबाबत अंदाज घेण्यासाठी त्यांच्या वहन मूल्यांचे पुनर्विलोकन केले जाते. अशा हानीचे काही निर्देश आढळल्यास, अशा मत्तांची वसूल होऊ शकणारी रक्कम अंदाजित केली जाते आणि जर ह्यामत्तांचे वहन मूल्य त्यांच्यावसूल होऊ शकणाऱ्या रकमेपेक्षा जास्त असेल तर हानी विचारात घेतली जाते. वसूल होऊ शकणारी रक्कम ही निव्वळ विक्री रक्कम आणि वापरातील मूल्य यापेक्षा अधिक असते. जिथे असे निर्देश असतील की पूर्वीच्या लेखांकन कालावधीत एखाद्या मत्तेकरिता हानीनुकसान विचारात घेतले होते आणि आता ते अस्तित्वात नाही किंवा ते कमी झाले असल्यास अशा हानीच्या नुकसानीचा उलटफेर विचारात घेतला जातो.

६. गुंतवणूका

६.९ संपादनाच्या दिनांकापसून एक वर्षापेक्षा जास्त काळ धारण करण्याचे उद्दिष्ट असलेल्या गुंतवणूका ह्यादीर्घमुदतीच्या गुंतवणूका म्हणून वर्गीकृत केल्या जातात आणि त्याचे मूल्य कायमस्वरूपी घटवण्याची कोणतीही तरतूद न करता मूळ किंमतीला त्या पुढे नेण्यात येतात.

७. वस्तूसूची

9.9 अन्न साठा, पेयजल, उपहारगृहांसाठीचा पुरवठा, स्वयंचलित वाहने, स्मरणवस्तू व प्रसिध्दी साहित्य यांचा साठा त्यांचेवरील रवर्चानुसार मूल्यांकित केला जातो. गाद्याउशा, भांडीकुंडी इ. साहित्य पूर्ववत खर्चावर दाखविले जाते. तसेच त्यातून त्यावरील झीज/तूट खर्चाची विवक्षित दराने वजावट करण्यात येते.

68

- 2.4 Interest income is recognized on a time proportionate basis.
- 2.5 In addition to the direct expenses i.e. salaries of works department, a fixed percentage (i.e.15%) of total overhead expenses of head office like employees cost, establishment expenses, etc are debited to work in progress account.
- 2.6 Personal claim of staff which are under dispute are accounted for as and when these are settled.
- 2.7 Claims for liquidated damages from the contractor / suppliers for delay in execution of work / supplies are accounted for when the amount is finally determined and agreed upon and actually recovered/received, the same is taken as other income.
- 2.8 Penal interest, if any, for delay in payment of provident fund Contribution, income tax deducted at source, sales tax and other statutory dues are accounted as and when paid.
- 2.9 Demand raised by the Government Departments towards property taxes, land revenue, non agriculture taxes and/or its revision etc are accounted for in the year in which intimation for such demand is received from the concerned departments.
- 2.10 Provision is made for all known liabilities on the date of Balance Sheet and liabilities which are not yet crystallized or liabilities, whose amount cannot be determined with any reasonable degree of accuracy, are not provided for.

FIXED ASSETS:

- 3.1 Gross Block of fixed assets are stated at original cost of acquisition / construction / estimated value in respect of assets transferred to the Company by other Government Department /undertaking, including duties, taxes and other expenses incidental to installation, acquisition or improvement.
- **3.2** Cost of major / special repairs and betterments is capitalized if in the opinion of the managements such expenditure extends the life of the asset or improves its revenue earning capacity.
- 3.3 Capital work in progress is stated at the amount expended up to the date of Balance Sheet.
- 3.4 The Company has been consistently following the practice of capitalizing major/special repairs and in appropriate cases the tariff rates are revised after such repairs and renovation.

4 DEPRECIATION AND AMORTIZATION:

- 4.1 Premium paid on Leasehold Land is being amortized over the period of Lease.
- **4.2** Depreciation on fixed assets acquired on or after 2-4-1987 is provided on Straight Line Method at the rate prescribed in schedule XIV to Companies Act, 1956 and on the asset acquired prior to the said date depreciation is provided on Written Down Value Method.

5 IMPAIRMENT OF ASSETS:

5.1 The carrying values of assets at each Balance Sheet date are reviewed for impairment of assets. If any indication of such impairment exists, the recoverable amount of such asset is estimated and impairment is recognized, if the carrying amount of these assets exceeds their recoverable amount. The recoverable amount is the greater of the net selling price and value in use. Where there is indication that an impairment loss recognized for an asset in prior accounting periods no longer exists or may have decreased such reversal of impairment of loss is recognized.

6 INVESTMENTS:

6.1 Investments those are intended to be held for more than a year from the date of acquisition are classified as long term investments and are carried at cost less any provision for permanent diminution in value.

7 INVENTORIES:

7.1 Stocks of provision, beverage, canteen supplies, automobiles, souvenir articles and publicity materials are valued at cost. Items of mattresses, pillows, utensils etc. are shown at historical cost less amount provided for its wear and tear at the norms fixed.

८. कर्मचाऱ्यांचे लाभ

- ८.९ रजा रोखीकरण लाभ आणि उपदानाचे प्रदान कायदा १९७२ खाली कर्मचाऱ्यांना उपदानाच्या प्रदानाचे दायित्व यांचे रोख तत्वावर लेखांकन केल जाते.
- ८.२ कर्मचारी भविष्यनिर्वाह निधी अधिनियमान्वये कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीमधील महामंडळाच्या हिश्श्याचे दायित्व प्रादेशिक भविष्यनिर्वाह निधी आयुक्तांकडे प्रदान करण्यात येते.
- ८.३ संबंधित शासकीयविभागाकडून अचूक दायित्वाची माहिती प्राप्त होईपर्यंत प्रति नियुक्तीवरील कर्मचाऱ्यांचे रजा वेतन आणि निवृत्ती वेतनाचे अंशदान याबाबत अंदाजे तरतूद करण्यात येते.

९. शासकीय अनुदाने

- १.९ महामंडळाला उपलब्ध करण्यात आलेली शासकीय अनुदाने ही खाली दिल्यानुसार लेख्यात अंतर्भाव करण्यासाठी विचारात घेण्यात आली आहेत.
  - 9) जेथे अशा गुंतवणुकांबाबतच्या अटी/शर्ती महामंडळ पूर्ण करु शकेल याबाबत पुरेशी खातरजमा होत आहे.
  - २) जेथे महामंडळाने तत्संबंधीचे लाभ घेतले असून त्याबाबतचे अंतिम संग्रहण केले जाईल याबाबत पुरेशा प्रमाणात खातरजमा होत आहे.
- ९.२ १९८९-९० पर्यंत सुरु झालेल्या प्रकल्पांना दिलेली भांडवली अनुदाने: लेखांकन मानक : १२ (ए.एस.१२: शासकीय अनुदाने) जारी होण्यापूर्वी १९८९-९० पर्यंत प्राप्त झालेली शासकीय अनुदाने आणि त्यानंतरची कोणतीही प्राप्ती ही भांडवली राखीव निधी या शीर्षाखाली दाखविण्यात येतात. संबंधित मत्तास्थिर मत्तांमध्ये परावर्तीत होतात.
- ९.३ १९८९-९० नंतर सुरु झालेल्या प्रकल्पांना दिलेली भांडवली अनुदाने : १९८९-९० नंतर सुरु झालेल्या प्रकल्पांवरील खर्च हा प्रकल्पांसाठी प्राप्त झालेल्या भांडवली अनुदानातून वजा केला जातो आणि राहिलेली शिल्लक चालू दायित्वे म्हणून दर्शविली जाते.
- ९.४ महसुली अनुदान: महसूली अनुदान हे जेव्हा प्राप्त होते तेव्हा चालू दायित्व म्हणून दर्शविण्यात येते आणि उक्त अनुदानातून केलेल्या संबंधित खर्चाच्या मर्यादेत दर वर्षी नफा व तोटा लेख्याच्या जमेच्या बाजूस घेण्यात येते.
- ९.५ अनुदान मुदत ठेवी म्हणून ठेवलेल्या रकमेवरील संचित व्याज: शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार (दि. ६ डिसेंबर २००६ संदर्भ १ कार्यालयीन पन क्र. ०५ प आणि क (४४)/०६ व दि. ०६ डिसेंबर २०११ च्या संदर्भ ७ का. ज्ञा. टीडीसी २०११/ ३ प्र. क्र. २०३/पर्यटन/मंत्रालय, (मुंबई) अनुदानाच्या मुदत ठेवीवरील जमा व्याज त्याच प्रकल्पांसाठी भांडवली रवर्चापोटी वापरण्यात आले.

90. ना-परतावा ठेवी:

90.9 शासकीय अनुदानातून महामंडळाने संपादित केलेली विशिष्ट साधनसामग्री व अन्यमत्ता खाजगी पक्षांना (व्यक्तींना) त्यांचे पूर्ण मूल्य स्वीकारून ना-परतावा ठेवी म्हणून देण्यात येतात. सदर ठेवी उत्पन्न म्हणून पाच वर्षांच्या कालावधीत समानतेने विनियोजित करण्यात येतात.

११. परकीय चलन व्यवहार

- १९.९ महसूली लेख्यांवरील परकीय चलनातील व्यवहार त्या व्यवहाराच्या दिनांकास असलेल्या विनिमयदरांनुसार दर्शविले जातात.
- 99.२ व्यवहाराच्या दिनांकास चालू असलेल्या चलनाच्या दरातील आणि प्रत्यक्ष व्यवहाराच्या दिनांकास असलेल्या चलन दरातील चढउतारामुळे आलेला फरक हा ज्या वर्षात तो उद्भवतो त्या वर्षात उत्पन्न किंवा स्वर्च म्हणून विचारात घेतला जातो.

९२. करनिर्धारण

9२.9 करापोटीच्या खर्चात चालू कर आणि लांबणीवर टाकलेला कर यांचा समावेश आहे. चालू कालावधीतील आयकर हा भारतीयआयकर कायद्यानुसार कर प्राधिकाऱ्यांना प्रदान करावयाच्या रकमेवर गणला जातो. लांबणीवर टाकलेला कर हा सध्याच्या वर्षाकरिता करपात्र उत्पन्न आणि लेखांकित उत्पन्न यातील चालू वर्ष कालावधीनुरुप येणाऱ्या रकमातील फरक आणि आधीच्या वर्षाच्या प्रत्यावर्तन कालावधीनुरुप येणाऱ्या रकमातील फरक यांचा परिणाम दर्शवतो. लांबणीवर टाकलेला कर हा ताळेबंदाच्या दिनांकास अधिनियमित केलेला किंवा सारत: अधिनियमित केलेला कर दे आणि कर कायदा यावर आधारलेला अशा गणला जातो. प्रत्येक ताळेबंदाच्या दिनांकास लांबणीवर टाकलेल्या कर मत्तेचे वहनमूल्य पुनर्विलोकित केले जाते. महामंडळास पुरेशी खात्री नसल्यास किंवा जवळपास निश्चित वाटत असेल, जसे असेल तसे, की लांबणीवर टाकलेली कर मत्ता वसूल होईल इतके पुरेसे भविष्यकालीन करपात्र उत्पन्न उपलब्ध होणार नाही तर महामंडळ मत्तेचे वहन मूल्यिनलेंरिवत करते. जर महामंडळास पुरेशी खात्री असेल किंवा जवळपास निश्चित वाटत असेल, जसे असेल तसे, की पुरेसे भविष्यकालीन करपात्र उत्पन्न उपलब्ध होईल प्रत्यावर्तीत केले जाते.

70

EMPLOYEE BENEFITS:

- **8.1** Leave encashment benefits and liability for payment of gratuity to the employees under the Payment of Gratuity Act 1972 is accounted on cash basis.
- **8.2** The liability of Company's share towards staff provident fund is paid to the Regional Provident Fund Commissioner under the Employees Provident fund Act.
- **8.3** Provision towards leave salary and pension contribution in respect of deputations staff is made on estimated basis and pending intimation about the exact liability from the concerned Government Departments.

9 GOVERNMENT GRANTS:

- **9.1** Government grants available to the enterprise are considered for inclusion in accounts:(i) Where there is reasonable assurance that the enterprise will comply with the conditions attached to them; and (ii) Where such benefits have been earned by the enterprise and it is reasonably certain that the ultimate collection will be made.
- 9.2 Capital Grants for project started up to 1989-90: Accounting for prior to issue of accounting standard (AS-12 Government Grants) the capital grants received till 1989-90 and any further receipt thereafter are shown under the account head Capital Reserve. The respective assets are reflected in the fixed assets.
- 9.3 Capital Grants for project started after 1989-90: Projects started from 1989-90, respective project expenses are deducted from capital grant received for projects and balances are shown as current liabilities
- **9.4 Revenue Grants**: Revenue grant when received is shown as current liabilities and is recognized to the credit of profit and loss account each year to the extent of corresponding expenditure met out of the said grants.
- 9.5 Interest Accumulated in Fixed Deposits of Grant: As per Government Guidelines (Ref. 1.Office Memorandum no. 5-P&C (44)/06 dated 6th December 2006 & Ref. 2. O.M. No. TDC 2011/3CR203/ Tourism/Mantralaya, Mumbai dated 6th September 2011) the interest accumulated on fixed deposit of grants is capitalized on the same project.

10 NON- REFUNDABLE DEPOSITS :

10.1 Certain equipments and other assets acquired by the Company out of Government grants are given to private parties by accepting full value as Non – Refundable Deposits. This deposit is appropriated as income over a period of 5 years equally.

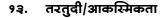
11 FOREIGN CURRENCY TRANSACTIONS:

- **11.1** The transactions in foreign currencies on revenue accounts are stated at the rate of exchange prevailing on the date of transaction.
- **11.2** The difference on account of fluctuation in the rate of exchange prevailing on the date of transaction and the date of realization are recognized as income or as expenses in the year in which they arise.

12 TAXATION:

12.1 Tax expenses comprises of current and deferred taxes. Current income tax is measured at the amount to be paid to the tax authorities in accordance with the Indian Income Tax Laws. A deferred tax reflects the impact of current year timing differences between taxable income and accounting income for the year and reversal of timing difference of earlier years. Deferred tax is measured based on the tax rates and the tax laws enacted or substantially enacted at the Balance Sheet date. The carrying amount of deferred tax assets are reviewed at each Balance Sheet date. The Company writes down the carrying amount of a deferred tax assets to the extent that it is no longer reasonably certain or virtually certain, as the case may be, that sufficient future taxable income will be available against which deferred tax assets can be realized. Any such write down is reversed to the extent that it becomes reasonably certain or virtually certain, as the case may be, that sufficient future taxable income will be available.

- 9३.9 तरतूद ही तरतूद ही मुख्यत: वर्तमानकाळातील दायित्व, जे मागील काळातील घटनांचा परिणाम असते, ते भागवण्यासाठी केली जाते. असे दायित्व भागवण्यासाटी संसाधनाचा उत्प्रवाह आवश्यक असेल अशी शक्यता असेल आणि ज्याकरिता विश्वासाई अंदाज केले जाऊ शकतात तर अशा दायित्वाकरिता तरतूद केली जात. तरतुदी अशा दायित्वाच्या वर्तमान मूल्यानुसर कमी केल्या जात नाहीत आणि ताळेबंदाच्या दिनांकास असे दायित्व भागवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या रकमेच्यासर्वात योग्य अंदाजा आधारे निश्चित केल्या जातात.
- 93.२ प्राप्त झालेल्या कारणे दाखवा नोटिसांच्या संदर्भातील आकस्मिक दायित्वे ही, त्याबाबत मागणी झाल्यास विचारात घेतली जातात. असा मागण्यांच्या संदर्भातील प्रदाने, जर असतील तर, अग्रीमे म्हणून दर्शविण्यात येतात.
- 9३.३ विविध आर्थिक अधिनियमांतर्गत येणाऱ्या आकस्मिक जबाबदाऱ्यांमध्ये महामंडळाने केलेल्या अपील प्रकरणांचा समावेश आहे.

१४. प्रति समभाग उत्पन्न

- 9४.९ प्रति समभाग मूळ उत्पन्न हे समभागधारकांना उपलब्ध नक्त नफा/तोट्याला सदर कालावधीत अदत्त असलेल्या समभागांच्या अतिरिक्त सरासरी संख्येने भागृन काढण्यात येते.
- 9४.२ प्रति समभाग विरल उत्पन्न परिगणित करण्याकरिता, समभागधारकांना उपलब्ध असलेल नक्त नफा किंवा तोटा आणि सदर कालावधील अदत्त असलेली समभागांची अतिरिक्त सरासरी संख्या यांना सर्व विरल होऊ शकणाऱ्या संभाव्य समभागांच्या परिणामाकरिता समायोजित केले जाते.

९५. पूर्वीच्या कालावधीतील समायोजने

आयसीएआय ने जारी केलेल्या लेखांकन मानक-५ नुसार एक किंवा अधिक पूर्वीच्या कालावधीची वित्तीय विवरणपत्रे तयार करताना झालेल्या चुका किंवा वगळने या कारणांच्या परिणामांमुळे करावी लागलेली पूर्वीच्या कालावधीतील समायोजने ही नफा आणि तोटा लेख्यात स्वतंत्रपणे दर्शविली आहेत.

3 PROVISIONS / CONTINGENCIES :

- **13.1** A provision is recognized for a present obligation as a result of past events if it is probable that an outflow of resources will be required to settle the obligation and in respect of which a reliable estimates can be made. Provisions are not discounted to its present value and are determined based on best estimates of the amount required to settle the obligation on the balance sheet date.
- **13.2** Contingent Liabilities in respect of show cause notices received are considered only when they are converted into demands. Payments in respect of such demands, if any are shown as advances.
- **13.3** Contingent Liabilities under various fiscal laws includes those in respect of which the company/ department is in appeal.

14 EARNINGS PER SHARE:

- **14.1** Basic Earnings Per Share are calculated by dividing the net profit / loss available for equity shareholders by the weighted average numbers of equity shares outstanding during the period.
- **14.2** For the purpose of calculating Diluted Earnings Per Share the net profit or loss available for equity shareholders and the weighted average number of shares outstanding during the period are adjusted for the effects of all dilutive potential equity shares.

15 PRIOR PERIOD ADJUSTMENT:

15.1 As per the Accounting Standard – 5, issued by the ICAI, Prior Period Adjustments as a result of errors or omission in the preparation of Financial Statements of one or more prior periods are separately disclosed in the Profit and Loss Account.

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगीकृत उपक्रम)

ताळेबंदाचा गोषवारा व महामंडळाच्या व्यवसायाची सर्वसाधारण रूपरेषा

۲.	नादणा र	तपश	ाल																		
	नोंदणी ब्र	ī. [	-	१	L	0	6	ξ	]	र	ाज्य	संके	तांक	१	१		(सं	केत स्	्चि पर	हा)	
	ताळेबंदा	वा वि	देनांक		3	१	0	3	१	3	7										
				•	दिन	ांक	महि	हेना	-	त्रर्ष											
۶.	वर्षभरात	ा उ	भारले	ले भ	ाडवल	ा (रब	हम ह	जारांग	मध्ये)												
			साव	र्जिनिक	समभ	गाग वि	तरण			_				3	हक्क र	नमभाग	वितरप	ग			
				नि	į	क									नि	į	क				
				बोन	ास वि	तरण				_					खाः	नगी वि	तरण				
				नि	į	क									नि	į	क				
₹.	निधीची	उभ	ारणी				षयी 1	स्थिती	(रब	हम ह	जार	गमध्ये	ये)								
				एकूप	ग दारि	ात्वे -				,					Ţ.	कूण म	ात्ता				
	_	-	૭	ξ	४	7	6	0	9	]		_		૭	ξ	४	7	۷	0	8	
	निधीचे	स्रोत		ा केले	ले भा	गभांडव	ल								राखीव	व अ	धिक्य				
		-	-	१	4	Ą	6	6	6	]		_	_	-	7	C	3	6	9	7	
				प्रति	भूत क	र्ज				-	•				अप्रि	तेभूत व	—— फर्ज				
				नि	į	क						_	-	-	-	3	3	9	9	3	
	निधीचा	वाप		_							Ī										
			1	निव्वळ ा		मत्ता	l <u>.</u>	1.	1	1	ı			1	गुर	तवणूक	T		. 1	_	
	_ -			7	3	0	१	4	৩		l	_	<u> </u>		_	-	-	3	५	3	
				निव्वळ	चालृ	मत्ता				,					संव	नीर्ण ख	र्च				
		-	ξ	૭	ξ	4	3	4	0			_	<u> -</u>	-	_	_	-	_	-	_	
				संचि	वत तो	टा															
				नि	į	क				]											
٧.	महामंड	ळार्च	ो का				गरांमध	ये)							п.	ण खच	~~2~~				
		<u> </u>			लाढाल			Lv	l s	l	Г		I			<u> </u>	Т				
				3	ر ،	٦ , .	0	8	3		L	_	-	-	3		<u>9</u>			१	
+	<u>-</u> –	1		 —	रपूर्व न ा	फा/तं रा		<u>, T</u>	. 1		+	-	1 —			करपश् <u></u>	चात न	<del></del>	1	T	Τ.
+		.	-	-	-	3	ξ	९	५	8	+			· -	<u> </u>	-	१	9	9	0	3
(कृपय	ग्रा योग्य चै	किटी	त नप	यासार्ठ	† (+)			ाठी (- गमभाग			ण व	हरा							लाभांश	ादर १	6
			$\neg$					<del></del>	<u> </u>	Ì	Т	•	1 3			<u>, </u>	<u>, </u>		_	<u>ر</u> د د	<del></del>

74

तीन मः	तीन महत्त्वाच्या उत्पादनांची नांवे / महामंडळाच्या सेवा (वित्तीय संज्ञेनुसार)																			
बाब सं	बाब संकेतांक			-	नि	1	į	क	_	_			-	-	-	-	-	-		-
उत्पादः	ने : सिं	में वि	त्रा																	
वर्णन	प र्य	5	न		वि	का	स													
	आ ि	Γ	नि	ग	डी	त		3	प	क्र	म									
	म ह	रा	ă																	
	रा ज्य	ī म	ध्ये																	

75

संचालकांसाठी व त्यांच्या वतीने
स्वाक्षरीत/- स्वाक्षरीत/राम शिंदे पराग जैन नानोंटिया
उपाध्यक्ष व्यवस्थापकीय संचालक
स्वाक्षरीत/- स्वाक्षरीत/शिवाजी ठोंबरे जय नाईक
(मुख्य लेखा अधिकारी) कंपनी सचिव

ठिकाण : मुंबई

दिनांक : ११-०३-२०१६

V. Generic Names of Three Principal Products / Services of Company (as per monetary terms)

Maharashtra Tourism Development Corparation Limited. (A Government of Maharashtra Undertaking) BALANCE SHEET ABSTRACT AND COMPANY'S GENERAL BUSINESS PROFILE

l.	Regis	tration	Deta	ils															
	Regis	tration	No.	-	1	8	0	8	6	State	Code	1	1	(Refe	er Co	de Lis	st)		
	Balan	ce Sh	eet Da	L	3 Pate	1	0 Mc	3 onth	1 3 Yea	_									
I.	Capita	al raise	ed dur		ie yea ic Iss		Amoı	ınt in	Rs. TI	nousar	nds)			Righ	nt Iss	ue			
				N	I	L								N	I	L			
				Bonu	ıs İss	ue						Priva	ite Is	sue					
				N	T	L				7				N	Τ	L			
	Position	on of N	/ohilis	ation	and	Dor	olovm	ent of	Fund	⊒ Je (∧m		in Ps	Thous	ande					
	i Ositic	)		Total			JiOyiii	GIIL O	i unc	13 (AII	lount	III 1 1 3.	THOUS		, I Ass	ets			
	-	-	7	6	4	2	8	0	9	1	-	-	7	6	4	2	8	0	9
	Source	ces of	Fund	ds															
	Sources of Funds Paid - up Capital Reserves & Surplus																		
	-	-	-	1	5	3	8	8	8		-	-	-	2	8	3	8	9	2
		-	;	Secur	ed Lo	oans	S			_				Jnseci	ured	Loans	 S		
				N	I	L		Τ		7	-	T -	-	-	9	3	9	9	3
	Appli	cation		unds et Fix		sset	ts		<u>'</u>	_		!	! !	Inve	stme	nts	!		
	_	- [	-	2	3	0	1	5	7	7	-	Τ.	-	-	_	_	3	5	3
			Ne	et Cur						_			N	lisc. E	xper	nditur	<u> </u>		
	-	-	6	7	6	5	3	5	0	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Acc	umul	ated	Los	ses		'	_		·							
				N	I	L													
	IV. Pe	erform	ance		mpar	• •	Amo	unt in	Rs. T	- housai	nds)		Т	otal E	xper	nditure	е		
	-	-	-	3	8	2	0	4	3	7	-	-	-	3	4	7	2	4	1
		<u> </u>					efore	-	ļ	_			1	Drof:	+ / l -		ter ta	·	
	+	<u>-</u>	Τ.	1 -	_	3	6	9	5 4	$\neg$	+	<u>-</u>							
		se tick													-	1 !	9 9	0	3
	,		- F F .	.1			•			in Rs							Divid	lend ra	ate %
	-	-	-	-	T -	T	-	-	-	-	1	2		9	3		_		5%

76

(ITC Code)				ı	N	Α		_					_			-		_				
Products	S	E	R	٧	I	С	E	S														
Discription	D	E	٧	E	L	0	Р	М	E	N	Т		0	F		Т	0	U	R	ı	s	М
	_		_	1			1.		_		ı			_		T						
	A	N	D		Α	L	L	I	Е	D		Α	С	T		V	I	<u> </u>	l l	Е	S	
		NI.		_		E		S	Т	_	_	Е		0	F							
	<u> </u>	N		Т	Н			5	ı	Α	Т				Г							
	М	Α	Н	R	Α	s	Н	Т	R	Α												
													r and sd/-	lon	beha	alf of	the	Boar	d of	Dired	ctors	
											F	Ram		nde			Pa	araa	g Ja		Nai	nutti
												Vice- MT	Chair DC L				M		ing D	irecto .td.	or	
					_								sd/-							sd/-		
Place : Mumba												ivaji						(C		y Na		rv)
Dated : 11-03-20						(Chief Accounts Officer) MTDC Ltd.						(Company Secretary) MTDC Ltd.										

77

MAHARASHTRA TOURISM

फॅक्स क्र. २२०९ २३२६, २२०१ ४४३८

दूरध्वनी क्र. २२०५ ४०२२, २२०५७३६०, २२०१४४३७

तारेचा पत्ता : वाणिज्यिक परीक्षा

संकेतांक (ई-मेल) : agcommaumaharashtra@cag.govt.in.

महालेखाकार (लेखा परीक्षा) - III

महाराष्ट्र यांचे कार्यालय

प्रतिष्ठा भवन, तळ मजला, १०१, महर्षि कर्वे मार्ग, मुंबई-४०० ०२०.

गोपनीय

क्र.एजी/लेप-३/वालेप खण्ड-१/एमटीडीसीपल/२०१२-१३/२८४

दि. १५ जुलै २०१६

प्रति,

व्यवस्थापकीय संचालक,

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित,

मुंबई

विषय : महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित यांच्या ३१ मार्च, २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षाचे लेख्यांवरील भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांच्या, कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ६१९ (४) अंतर्गत करण्यात आलेल्या टिपण्या.

महोदय,

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांच्या ३१ मार्च, २०१३ या दिवशी संपलेल्या वर्षाचे लेख्यांवरील कंपनी अधिनियम १९५६ च्या कलम ६१९(४) चे अंतर्गत भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांच्या टिप्पण्या सोबत जोडलेल्या तथा अग्रेषित केल्या आहेत.

78

वार्षिक सर्वसाधारण सभा झाल्यानंतर वार्षिक अहवालाच्या ५ मृद्धित प्रती या कार्यालयास पाठविण्यात याव्यात.

आपला विश्वासू स्वाक्षरीत /-(संगिता चौरे) महालेखापाल (लेखापरीक्षा)

सोबत : उपरोक्त प्रमाणे

Fax No : 2209 2326

2209 2320

Telephone: 2205 4022

2205 7360 2201 4437

e-mail: agcommaumaharashtra@cag.gov.in

No.: PAG/Audit-III/Annual Audit Part-I/MTDCL/2012-13/284

OFFICE OF THE ACCOUNTANT GENERAL

(Audit)-III, Maharashtra

Pratishtha Bhavan, Ground Floor, 101, Maharshi Karve Marg,

Mumbai - 400 020.

Dated: 15th July 2016

То

The Managing Director

Maharashtra Tourism Development Corporation Limited,

Mumbai

Sub :- Comments of the Comptroller and Auditor General of India under section 619 (4) of the Companies Act, 1956 on the Accounts of Maharashtra Tourism Development

Corporation Limited, Mumbai for the year ended 31st March 2013.

Sir,

Please find enclosed Comments of the Comptroller and Auditor General of India under section 619(4) of the Companies Act, 1956 on the accounts of Maharashtra Tourism Development Corporation Limited, Mumbai for the year ended 31st March 2013.

79

Five printed copies of Annual Report may be sent after holding of AGM.

Yours faithfuly

sd/-

(Sangita Choure)
Principal Accountant General

(Audit)-III

Encl.: As above.

कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ६१९ (४) अंतर्गत महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांच्या ३१ मार्च, २०१३ या दिवशी संपलेल्या वर्षाच्या लेख्यांवरील भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांचे भाष्य :

कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ६१९ (४) अंतर्गत महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांच्या ३१ मार्च २०१३ यादिवशी संपलेल्यावर्षाच्या लेख्यांवरील भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांचे भाष्य.

कंपनी अधिनियम, १९५६ नुसार विहित केलेल्या आर्थिक अहवाल लेखन चौकटीनुसार महाराष्ट्र पर्यटन, विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांच्या ३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षाची वित्तीय विवरण पत्रे तयार करणे ही महामंडळाची जबाबदारी आहे. कंपनी अधिनियम, १९५६ च्याकलम ६१०(२) अन्वये भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांचेतर्फे नियुक्त करण्यात आलेल्या संविधिक लेखापरिक्षक यांची कंपनी अधिनियमाच्या २२७ अन्वये सदर वित्तीय विवरणपत्रावर मतप्रदर्शन करणे ही जबाबदारी आहे. भारतीय सनदी लेखापाल संस्था या व्यावसायिक संस्थेने ठरवून दिलेल्या लेखापरिक्षण तथा आश्वासन मानकांनुसार उक्त अधिनियम व कलमानुसार त्यांनी केलेल्या स्वतंत्र लेखापरिक्षणाअंती सदर मतप्रदर्शन दिनांक १४ मार्च २०१६ च्या आपल्या लेखापरिक्षण अहवालाअन्वये केले आहे.

मी, भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखापरिक्षक यांच्या वतीने ३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी कंपनी अधिनियम, १९५६ च्या कलम ६१९(३) (ब) खाली महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ मर्यादित यांच्या वित्तीय विवरणपत्रांचे पूरक लेखापरिक्षण केले आहे. हे पूरक लेखापरिक्षण सांविधिक लेखापरिक्षकांकडे तसेच कंपनी कर्मचाऱ्यांकडे केलेली विचारपूस आणि लेखांकन अभिलेख्यांची निवडक तपासणी पुरते मर्यादित आहे.

माझ्या पूरक लेखापरिक्षणावर आधारित मी कंपनी अधिनियम, १९५६ च्याकलम ६१९(४) खाली खालील महत्वाचे विषय ठळकपणे निदर्शनास आनून देऊ इच्छिते जे माझ्या लक्षात आले आहे आणि जे माझ्या मते वित्तीय विवरणपत्रे आणि संबंधीत लेखापरीक्षण अहवालाचे अधिक चांगले आकलन होणे शक्य होण्यासाठी आवश्यक आहे.

अ) नफ्यावर भाष्य

नफा आणि तोट्याचे विवरण पत्र.

महस्रुल

इतर उत्पन्न (टिप क्र.२३)- रुपये ११.४५ कोटी

विलंब झालेल्या भाडेपहा भाड्यावर व्याज आणि इतर - रूपये ०.९८ कोटी

) लेखांकन मानक (महसूल मान्यता) च्या परिच्छेद ९.२ नुसार, जेव्हा महसूलाची अंतिम वसूली केली जाईल याची पुरेशी रवात्री असेल तेव्हाच फक्त महसूलास मान्यता देणे उचित असेल. कंपनीने वर्ष २१२-१३ करीता भाडेपट्ट्यावरील थिकत भाड्यावर दंडनीय व्याजापोटी रठ. ०.९८ कोटी लेखांकित केले आहेत. थिकत भाड्याची वसूलीच जर अनिश्चित असेल तर थिकत भाड्यावरील दंडनीय व्याजाची वसूली ही आणखीनच जास्त अनिश्चित असेल. यामुळे व्यापार प्राप्त रकमा आणि नफ्याची रठ. ०.९८ कोटीने अत्यधिक कथनात परिणती झाली आहे.

महत्वाच्या लेखांकन धोरणातील टिप्पणी क्र.२.२ (४) नुसार भाडेपट्ट्यावरील भाड्यावर दंडनीय व्याज हे उपार्जित पध्दतीवर नोंदवले जाते. असे असले तरी वर विधान केल्याप्रमाणे, महसूलाची अंतीम वसूली होण्याची पुरेशी निश्चिती असेल तेव्हाच फक्त महसूल मान्य करणे उचित असेल, यामुळे भाडेपट्ट्यावरील भाड्यावर दंडनीय व्याजाच्या लेखांकनाचे धोरणे हे लेखांकन मानक ९ शी अभिसंगत नाही.

ब) वित्तीय स्थितीवर भाष्य

ताळेबंद

चालू नसलेल्या मत्ता

स्थिर मत्ता

भूर्त मत्ता (टिप्पणी क्र.१२ अ) रू. २३.०२ कोटी

भाडेपट्ट्यावरील जमीन रु. २.६ कोटी

२) वरील रकमेत यूथ हॉस्टेल उभारण्यासाठी खारघर येथील भूखंडाच्या भाडेपट्ट्यापोटी सिडकोला प्रदान केलेल्या

COMMENTS OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA UNDER SECTION 619(4) OF THE COMPANIES ACT, 1956; ON THE ACCOUNTS OF MAHARASHTRA TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED MUMBAI FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2013.

The preparation of Financial Statements of Maharashtra Tourism Development Corporation Limited, Mumbai for the year ended on 31 March, 2013 in accordance with the financial reporting framework prescribed under the Companies Act, 1956 is the responsibility of the management of the Company. The Statutory Auditors appointed by the Comptroller and Auditor General of India under Section 619(2) of the Companies Act, 1956 are responsible for expressing opinion on these Financial Statements under Section 227 of the Companies Act, 1956 based on independent audit in accordance with the Auditing and Assurance Standards prescribed by their professional body - the Institute of Chartered Accountants of India. This is stated to have been done by them vide their Audit Report dated 14th March, 2016.

I, on behalf of the Comptroller and Auditor General of India have conducted a supplementary audit of the Financial Statements of **Maharashtra Tourism Development Corporation Limited, Mumbai** for the year ended on 31 March, 2013 under Section 619(3)(b) of the Companies Act, 1956. This supplementary audit has been carried out independently without access to the working papers of the Statutory Auditors and is limited primarily to inquiries of the Statutory Auditors and Company personnel and a selective examination of some of the accounting records. Based on my supplementary audit, I would like to highlight the following significant matters under Section 619(4) of the Companies Act, 1956 which have come to my attention and which in my view are necessary for enabling a better understanding of the Financial Statements and the related Audit Report:

A <u>COMMENT ON PROFITABILITY</u>

Statement of Profit and Loss Revenue.

Other Income (Note No. 23) :- ₹ 11.45 crore Interest on delayed lease rent and others: ₹ 0.98 crore

I. a) As per para 9.2 of Accounting Standard 9 (Revenue Recognition), it is appropriate to recognize revenue only when it is reasonably certain that the ultimate collection of revenue will be made. The Company accounted ₹ 0.98 crore towards penal interest @ 18 per cent on outstanding lease rent for the year 2012-13. Since the recovery of outstanding rent itself is uncertain, the recovery of penal interest on outstanding rent is even more uncertain.

This has resulted in overstatement of Trade Receivables and Profit for the year by ₹ 0.98 crore. As per Note No. 2.2(iv) to Significant Accounting Policies, penal interest on lease rent is booked on accrual basis. However, as stated above, it is appropriate to recognize revenue only when it is reasonably certain that the ultimate collection of revenue is made. Hence the policy regarding accounting of penal interest on lease rent is not in conformity with Accounting Standard 9.

B COMMENTS ON FINANCIAL POSITION

Balance Sheet

Assets

Non Current Assets

Fixed Assets

Tangible Assets (Note No. 12A) :- ₹ 23.02 crore

Lease hold Land :- ₹ 2.60 crore

2. The above includes an amount of ₹ 77.15 lakh (₹ 14.03 lakh towards Security Deposit and ₹ 63.12

रु. ७७.१५ लाख (सुरक्षा ठेवीकरीता रु.१४.०३ लाख आणि पट्टाभाडे अधिमूल्याचा शेवटचा हप्ता जर प्रदान केला आणि कंपनी व सिडको यांच्यात एप्रिल २०१३ मध्ये करार करण्यात आला तर कंपनीने सदर जागा भांडवलीकृत करायला नको होती. यामुळे मूर्तमत्त्याचे रु. ७७.१५ लाखाने अत्यधिक कथन आणि कर्जे अग्रीमाचे न्यून कथनात परिणती झाली आहे.

इतर चालू दायित्वे - रू. ६२९.०९ कोटी

सहाय्यक अनुदान भांडवल - रू. ६०२.८९ कोटी

३) वरील रकमेत पर्यटन मंत्रालय, भारत सरकारने केंद्रिय वित्तीयसहाय्याखाली मार्च २१३ मध्ये मुक्त केलेल्या आणि एप्रिल २०१३ मध्ये प्राप्त झालेल्या रू. ६.१३ कोटी रकमेचा समावेश नाही. लेखे उपार्जित धर्तीवर अंतीम होत असल्यामुळे, ही रक्कम २०१२-१३ मध्ये लेखांकित करायला हवी होती.

यामुळे प्राप्त रकमा आणि सहाय्यक अनुदानाच्या रु. ६.१३ कोटी इतक्या न्यून कथनात परिणती झाली.

अल्प मुदत तरतूद - रु. ८.६७ कोटी

इतर अल्प मुदत तरतूद - रु. ८.५१ कोटी

४) वरील रकमेत डेक्कन ओडिसी ट्रेनच्या परिचालनापोटी रेल्वेने मागणी केलेल्या वाहणावळ आकारासाठीच्या रू. ११.०९ कोटी (२००८-०९ पासून २०१२-१३ पर्यंत) रकमेचा समावेश नाही. कंपनीने जरी उक्त आकार माफ करण्याकरिता विनंती केली असली तरी ती अद्याप रेल्वेने मान्य केलेली नाही. म्हणून आवश्यक तरतूद करायला हवी होती.

यामुळे इतर चालू दायित्वाचे रू. ११.९ कोटीने न्यून्य कथन, पूर्व कालावधी बाबीचे रू. ४.३९ कोटीने आणि यावर्षीच्या नफ्याचे रू. ६.९० कोटीने अत्याधिक कथनाने होण्यात परिणती झाली आहे.

82

भारताचे महानियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांचेकरिता आणि त्यांचे वतीने स्वाक्षरीत/-

(संगिता चौरे)

महालेखापाल (लेखापरिक्षा - ३)

स्थळ : मुंबई दिनांक : १५ जुलै २०१६ MAHARASHTRA TOURISM

lakh towards first installment of the lease premium) paid to CIDCO for lease of plot at Kharghar for setting up Youth Hostel. Since the Company paid last installment of the lease premium and the agreement was made between the Company and CIDCO only in April 2013, the Company should not have capitalized the land.

This has resulted in overstatement of Tangible Assets and understatement of Loans and Advances to the extent of ₹ 77.15 lakh.

Other Current Liabilities :- ₹ 629.09 Crore

Grant-in-aid Capital :- ₹ 602.89 Crore

3. The above does not include ₹ 6.13 crore being the amount released under Central Financial Assistance (CFA) by Ministry of Tourism, Govt. of India in March 2013 and received in April 2013. As the accounts are finalized on accrual basis, the amount should have been accounted for in 2012-13.

This has resulted in understatement of Amount Receivable and Grant-in-aid capital by ₹ 6.13 crore.

Short term Provision:- ₹ 8.67 crore

Other short term provision:- ₹ 8.51 crore

4. The above does not include ₹ 11.09 crore (from 2008-09 to 2012-13) towards haulage charges claimed by Railways towards operation of Deccan Odyssey train. Though the Company has requested to waive the said charges, the same has not been accepted by Railways. Necessary provision should have been made.

83

This has resulted in understatement of Other Current Liabilities by ₹ 11.09 crore, Prior Period Items by ₹ 4.39 crore and overstatement of Profit for the year by ₹ 6.70 crore.

For and on behalf of
The Comptroller and Auditor General of India
sd/-

(Sangita Choure)
Principal Accountant General
(Audit)-III

Mumbai : Mumbai

Dated: 15th July 2016